

Velsen, Beverwijk en Heemskerk

bestemmingsplan Industrieterrein
Tata Steel

planMER

Velsen, Beverwijk en Heemskerk

bestemmingsplan Industrieterrein Tata Steel

planMER

projectnummer:

045300.1629700

opdrachtleider:

Mw. I. de Feijter

auteur(s):

drs. W.L. Verweij
drs. E. van der Aa
Mw. drs. L.M. de Ruijter

datum:

5 maart 2012

opdrachtgever:

Gemeenten Velsen, Beverwijk en
Heemskerk

Inhoud

Samenvatting	3
1. Inleiding	5
1.1. Bestemmingsplannen Industrieterrein Tata Steel	5
1.2. Planmer-plicht	5
1.3. Voorgeschiedenis en vervolgprocedure	6
1.4. Leeswijzer	6
2. Reikwijdte en detailniveau	7
2.1. Inleiding	7
2.2. Plangebied en studiegebied	7
2.3. Opzet effectbeschrijving	10
3. Ecologie	14
3.1. Toetsingskader	14
3.2. Referentiesituatie	20
3.3. Ontwikkelingsmogelijkheden bestemmingsplan	36
3.4. Conclusie beoordeling thema ecologie	40
4. Externe veiligheid	42
4.1. Toetsingskader	42
4.2. Referentiesituatie	43
4.3. Ontwikkelingsmogelijkheden bestemmingsplan	47
4.4. Conclusie	50
5. Luchtkwaliteit	51
5.1. Toetsingskader	51
5.2. Referentiesituatie	52
5.3. Ontwikkelingsmogelijkheden bestemmingsplan	54
5.4. Conclusie	55
6. Overige milieuaspecten	57
6.1. Bodem en grondwater	57
6.2. Water	59
6.3. Landschap, cultuurhistorie en archeologie	62
6.4. Hinder van bedrijfsactiviteiten	65
6.5. Industrielawaai	67
7. Conclusies en vertaling in bestemmingsplan	71
7.1. Conclusies	71

Bijlagen

1. Voortoets (Bureau Waardenburg)
2. Flora- en faunaonderzoek (Bureau Waardenburg)
3. Ontwerpkaart Noordhollands Duinreservaat (Ministerie van EL&I)
4. Notitie Compensatie (Bureau Waardenburg)
5. Brief Tata Steel compensatie Noordgebied (Tata Steel)
6. Rapport externe veiligheid (Arcadis)
7. QRA ondergrondse buisleidingen (RBOI)
8. QRA leiding A-538 (Gasunie NV)
9. Advies regionale brandweer (Brandweer Kennemerland)
10. Bedrijfsinventarisatie
11. Waterparagraaf BPY 2004

Separate bijlage

Luchtkwaliteitsonderzoek en onderzoek stikstofdepositie (KEMA)

Samenvatting

De gemeenten Velsen, Beverwijk en Heemskerk stellen een nieuw bestemmingsplan op voor het bedrijventerrein Tata Steel. De bestemmingsplannen bieden ontwikkelingsmogelijkheden aan bedrijfsactiviteiten welke leiden tot een planmer-plicht. In het voorliggende planMER is voor de verschillende milieuthema's ingegaan op de mogelijke milieugevolgen van de ontwikkelingsmogelijkheden binnen het plangebied.

Aanpak

De aanpak van het planMER is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- De plannen zijn consoliderend van aard, de aanleiding voor actualisatie van het bestemmingsplan is niet gelegen in concrete voorgenomen ontwikkelingen die niet zouden passen binnen het bestemmingsplan.
- De plannen bieden weliswaar ontwikkelingsruimte in fysieke zin maar deze ruimte wordt op grond van het vigerend bestemmingsplan ook al geboden.
- Het grootste deel van het plangebied behoort tot de inrichting Tata Steel. Grote ontwikkelingen zijn voor de komende 10 jaar niet bekend. Door de gekozen bestemmingsregeling wordt echter wel enige mate van flexibiliteit geboden door bouw mogelijkheden bij recht toe te staan.
- Het 'strak bestemmen' van de huidige situatie, zonder het bieden van uitbreidingsmogelijkheden (en daarmee een zeer grote beperking ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan), is voor de betrokken overheden geen optie. Met de gekozen bestemmingsregeling willen de gemeenten de benodigde – en bij een dergelijk bedrijf passende – flexibiliteit bieden door bouw mogelijkheden bij recht toe te staan.
- Er is geen directe relatie tussen de omvang van de bouw mogelijkheden en de optredende milieuhinder. De daadwerkelijke milieueffecten zijn sterk afhankelijk van de aard van de activiteiten en de toe te passen technieken. Deze laatstgenoemde zaken worden niet in het bestemmingsplan vastgelegd maar in het milieuspoor geregeld. Daarom worden in het planMER de effecten beoordeeld van een realistisch ontwikkelingsscenario ten opzichte van de referentiesituatie.

Resultaten en conclusies

De belangrijkste sectorale conclusies uit het planMER zijn:

- Het Natura 2000-gebied Noordhollands Duinreservaat dat ten noordwesten van het plangebied ligt, heeft een zeer hoge stikstofbelasting. De ontwikkeling van nieuwe bedrijfsactiviteiten leidt tot een toename van de stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied. Gelet op de vereisten van de Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet) kan een toename van de stikstofdepositie niet zonder meer worden toegestaan, aangezien de kritische depositiewaarden voor de maatgevende habitattypen op dit moment reeds worden overschreden. De toekomstige ontwikkelingen in het Noordgebied (gemeente Heemskerk), dat in het planMER wordt onderscheiden als ontwikkelingsgebied, kunnen alleen plaatsvinden als maatregelen worden getroffen om toename van stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied te voorkomen. Eventuele uitbreiding van de activiteiten van Tata Steel, zowel in het Noordgebied als in de rest van het plangebied, is echter wel

mogelijk, aangezien deze onder het bestaand gebruik valt (zie paragraaf 3.1.1). Er zal wel sprake zijn van een verandering in de effecten op het Natura-2000 gebied die mogelijk in het milieuspoor moeten worden onderzocht. Negatieve effecten als gevolg van verstoring en verandering van de waterhuishouding kunnen worden uitgesloten. Doordat het plangebied buiten het Natura 2000-gebied ligt, zijn directe effecten niet aan de orde.

- Uit het luchtkwaliteitsonderzoek volgt dat in de referentiesituatie buiten de grenzen van het plangebied (het plangebied zelf behoort niet tot de gebieden waar de luchtkwaliteitsnormen uit hoofdstuk 5 van de Wm van toepassing zijn) overschrijdingen van de jaargemiddelde concentraties PM_{10} voorkomen. Industriële bronnen hebben de grootste bronbijdrage. Deze overschrijdingen komen voor ten zuiden en ten westen van het plangebied. Ter plaatse van overschrijdingen bedraagt de planbijdrage maximaal $0,025 \mu g/m^3$ waardoor de mogelijke ontwikkelingen niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtkwaliteit. Op overige locaties in de omgeving van de het Noordgebied, dat wordt onderscheiden als ontwikkelingsgebied, bedraagt het effect op jaargemiddelde concentratie PM_{10} maximaal $1,7 \mu g / m^3$. Op deze locaties vinden in de referentiesituatie en in de plansituatie geen overschrijdingen van de grenswaarden plaats. Voor de jaargemiddelde concentratie NO_2 geldt dat de grootste bronbijdragen worden veroorzaakt door het wegverkeer. Zowel in de referentiesituatie als in situatie na planrealisatie wordt voldaan aan de jaargemiddelde grenswaarde voor NO_2 .
- Ten behoeve van het bestemmingsplan zijn alle relevante risicobronnen binnen het plangebied geïnventariseerd. Uit de onderzoeken en de beschikbare informatie ten aanzien van de relevante risicobronnen blijkt dat in de referentiesituatie geen knelpunten optreden ten aanzien van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Er is enkel sprake van een aandachtspunt in verband met de overschrijding van de richtwaarde voor het plaatsgebonden risico in de omgeving van de bovengronds gelegen buisleiding A-538. Ter plaatse van beperkt kwetsbare objecten ten noorden van de leiding (ter hoogte van de passage van het binnenkanaal) wordt niet aan de richtwaarde voor het plaatsgebonden risico voldaan. Ter plaatse is tevens sprake van een aandachtspunt voor het groepsrisico. In de verantwoording van het groepsrisico is op deze situatie ingegaan.
- De ontwikkeling van het Noordgebied, binnen de gemeente Heemskerk, leidt tot aantasting en verstoring van zwaar beschermde soorten. Door het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen worden deze effecten echter teniet gedaan. Voor de werkzaamheden dient wel een ontheffing aangevraagd te worden.
- Als gevolg van de toepassing van milieuzonering is de toelaatbaarheid van nieuwe bedrijfsactiviteiten ten opzichte van de vigerende planologische regelingen beperkt. Door toepassing van de systematiek van inwaartse milieuzonering is de toelaatbaarheid van nieuwe bedrijfsactiviteiten afgestemd op de omgeving zodat de kans op nieuwe milieuhinder wordt beperkt.

Voor de overige sectorale thema's (zoals bodem, water, cultuurhistorie en archeologie) geldt dat de conclusies zijn opgenomen in de betreffende paragrafen.

1. Inleiding

1.1. Bestemmingsplannen Industrieterrein Tata Steel

Het plangebied Industrieterrein Tata Steel strekt zich uit over drie gemeenten: Velsen, Beverwijk en Heemskerk. De drie gemeenten hebben besloten om gezamenlijk één bestemmingsplan op te stellen voor het gehele terrein. Ter plaatse van het plangebied vigeren sterk verouderde bestemmingsplannen. Met het opstellen van het bestemmingsplan Industrieterrein Tata Steel geven de gemeenten Velsen, Beverwijk en Heemskerk invulling aan hun wettelijke taak om voor hun grondgebied over actuele bestemmingsplannen te beschikken. Het systeem van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) neemt uiteraard wel met zich mee dat de drie gemeenteraden afzonderlijk het bestemmingsplan –voor het betreffende gedeelte van het gebied- dienen vast te stellen. Juridisch gezien is er dan ook sprake van drie bestemmingsplannen. De bestemmingsplannen voor industrieterrein Tata Steel zijn echter voor wat betreft opzet en inhoud volledig op elkaar afgestemd. Voor de drie bestemmingsplannen is één planMER opgesteld. In het vervolg wordt gesproken over 'het bestemmingsplan'.

1.2. Planmer-plicht

In het bestemmingsplan is een milieuzonering opgenomen die specifiek is afgestemd op het gehele industrieterrein, niet alleen vanuit het oogpunt van de omgeving maar ook vanuit het oogpunt van de huidige voorkomende bedrijven. Omdat het overgrote deel van het terrein behoort tot de inrichting van Tata Steel is een staalproducerend bedrijf toegestaan voor zover voorkomend in categorie 6 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten. Tot het staalbedrijf behorende overige bedrijfsactiviteiten tot en met categorie 5.3 zijn eveneens toegestaan. Voor overige bedrijfsactiviteiten geldt een algemene toelaatbaarheid tot en met categorie 4.2. De nieuwvestiging, wijziging of uitbreiding van bedrijfsactiviteiten is in het kader van de omgevingsvergunningaanvraag¹ in bepaalde gevallen mer-plichtig of mer-beoordelingsplichtig. Deze mer-(beoordelings)plicht volgt uit de zogenaamde C en D lijst uit de bijlagen bij het Besluit m.e.r. Een voorbeeld van bedrijfsactiviteiten die voorkomen in het plangebied en die in het kader van de omgevingsvergunning mer-beoordelingsplichtig zijn, betreffen de oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting voor het roosten, pelletiseren of doen sinteren van erts en of de productie van cokes uit steenkool (categorie 21.2 uit de D-lijst bij het besluit m.e.r.). Omdat het bestemmingsplan de vestiging van mer-(beoordelings)plichtige bedrijfsactiviteiten mogelijk maakt, en daarmee een kader schept voor besluiten waar deze mer-(beoordelings)plicht aan gekoppeld is, geldt voor het bestemmingsplan Industrieterrein Tata Steel de planMER-plicht.

¹ Dit betekent dat bij een concreet initiatief in het kader van de milieuvergunningaanvraag een mer-beoordelingsprocedure of een mer-procedure dient te worden doorlopen.

1.3. Voorgeschiedenis en vervolgprocedure

De voorbereidingen voor actualisatie van de bestemmingsplannen is gestart in 2008. Gelet op de betekenis van het bedrijventerrein voor de regio en gelet op de belangen van de huidige aanwezige bedrijven heeft met betrokken overheden en Tata Steel (destijds Corus) n uitvoerig overleg plaatsgevonden. Naar aanleiding van deze overleggen zijn er verschillende aanpassingsrondes geweest o.a. ten aanzien van de flexibiliteit van het plan. Verder is door de milieudienst IJmond een planMER opgesteld. Dit planMER was opgesteld conform de MER regelgeving zoals die tijdens de terinzagelegging van kracht was (voor de modernisering van de regelgeving per 1 juli 2010). Dat betekent dat het planMER als onderdeel van de toelichting van het bestemmingsplan de bestemmingsplanprocedure heeft doorlopen. Op grond van de m.e.r.-regelgeving was inschakeling van de Commissie voor de milieueffectrapportage in de voorfase van het bestemmingsplan en planMER niet verplicht. Het voorontwerpbestemmingsplan en het planMER zijn op 24 april 2009 ter inzage gelegd.

Op grond van de ontvangen inspraak- en overlegreacties zijn de bestemmingsplannen aangepast. Ten behoeve van het planMER hebben aanvullende sectorale onderzoeken plaatsgevonden. Vervolgens zijn de ontwerpbestemmingsplannen in ontwerp gepubliceerd op 4 april 2011. Het plan is tevens ter toetsing voorgelegd aan de Commissie voor de milieueffectrapportage. Bespreking van het planMER heeft geleid tot diverse aanvullingen die in voorliggende planMER zijn verwerkt. Gemeenten hebben de Commissie verzocht om het definitieve toetsingsadvies uit te brengen aan de hand van het aangevulde planMER.

1.4. Leeswijzer

In het voorliggende planMER wordt in hoofdstuk 2 ten eerste ingegaan op de reikwijdte en detailniveau van de onderzoeken waarbij tevens de opzet van de effectbeoordeling en de onderzoeksmethodiek is toegelicht. Hoofdstuk 3 bevat een zogenaamde passende beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet. Daarbij wordt tevens ingegaan op de effecten van de ontwikkelingen op beschermde flora- en faunasoorten. Het vierde hoofdstuk gaat in op het thema externe veiligheid, in het vijfde hoofdstuk is de beoordeling van de effecten ten aanzien van luchtkwaliteit opgenomen. In hoofdstuk 6 is een beschrijving van de overige milieuaspecten opgenomen. Tot slot zijn de conclusies en de vertaling in het bestemmingsplan weergegeven in hoofdstuk 7.

2. Reikwijdte en detailniveau

2.1. Inleiding

De reikwijdte en het detailniveau van een planMER is afhankelijk van het abstractieniveau van het plan waaraan het is gekoppeld. In een bestemmingsplan voor een bedrijventerrein wordt altijd al veel aandacht besteed aan verschillende milieuaspecten. Dezelfde milieuaspecten dienen tevens te worden behandeld in het planMER. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de begrenzing van het plangebied en studiegebied, de aanpak van de sectorale analyses en de onderliggende onderzoeken.

2.2. Plangebied en studiegebied

Begrenzing plangebied

Het plangebied wordt in grote lijnen begrensd door de grens van de inrichting Tata Steel IJmuiden B.V. waarvoor op 16 januari 2007 door Gedeputeerde Staten een milieuvergunning (revisievergunning) is verleend². Kleine gedeelten van de inrichting zijn opgenomen in het in 2008 vastgestelde bestemmingsplan Bedrijventerreinen Velsen-Noord. Op bepaalde punten bij de begrenzing van het plangebied afgeweken van de grens van de inrichting vanwege de wens te komen tot logische grenzen en om aan te sluiten op aangrenzende bestemmingsplangebieden. Deze begrenzing wordt onderstaand toegelicht.

Business Park Ymond

In de jaren 90 van de vorige eeuw heeft Tata Steel IJmuiden BV. de strategische terreinbehoefte voor haar activiteiten geactualiseerd. Hieruit is voortgekomen dat ongeveer 100 ha aan de noord- en oostkant van het terrein van Tata Steel IJmuiden BV door herinrichting en ontwikkeling benut kon worden voor nieuwe economische activiteiten. Slechts een deel van dit gebied is onderdeel van het bestemmingsplan Industrierrein Tata Steel:

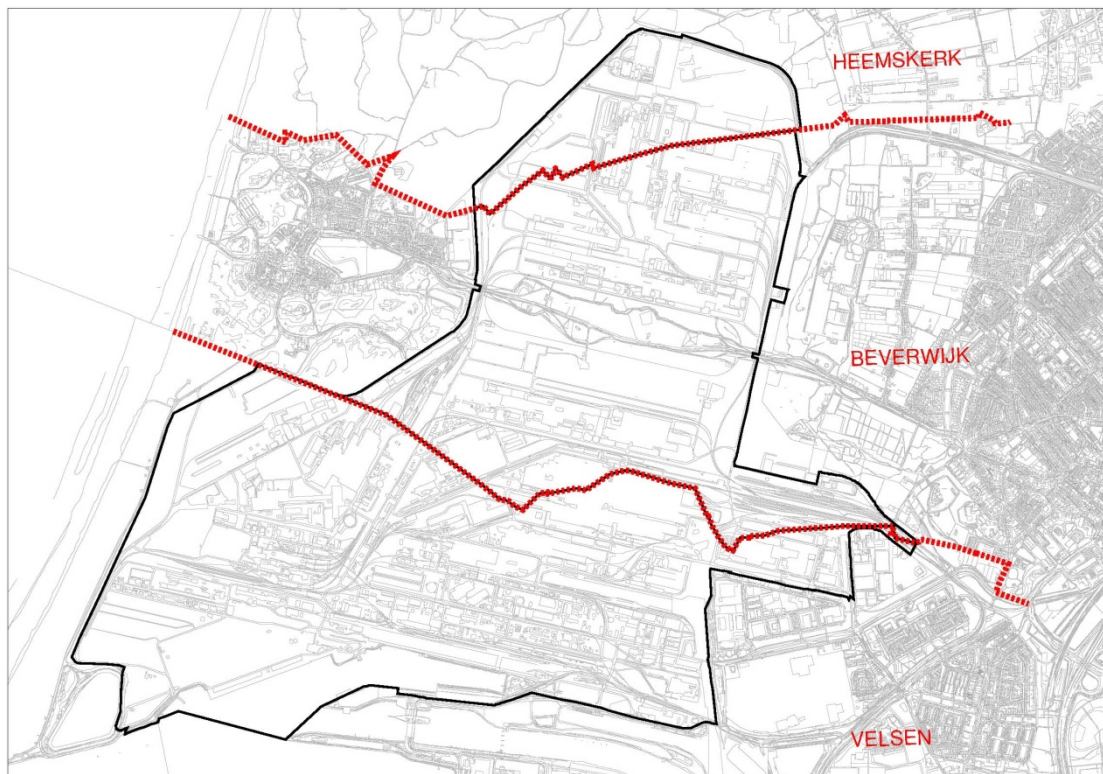
- De Beverwijkse deelgebieden (Centraal emplacement Noord en Willem Bakkerweg) zijn inmiddels opgenomen in een onherroepelijk bestemmingsplan, waarmee de herontwikkeling kan aanvangen. Omdat het hier een recent bestemmingsplan betreft (onherroepelijk geworden in 2006) worden deze deelgebieden buiten het nieuwe bestemmingsplan Industrierrein Tata Steel gehouden;
- Voor de Velsense deelgebieden (Triport en Centraal emplacement Zuid) is er reeds sinds 2000 een goedgekeurd bestemmingsplan aanwezig. De herinrichting van deze deelgebieden is inmiddels nagenoeg afgerond. Omdat het deelgebied Triport hoofdzakelijk wordt ingenomen door niet-Tata Steel IJmuiden BV gerelateerde

2) op 16 oktober 2008 is de revisievergunning hersteld naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State op 28 mei 2008

bedrijvigheid, is dit deelgebied opgenomen in het bestemmingsplan Bedrijventerreinen Velsen-Noord (onherroepelijk geworden in 2010). Het deelgebied Centraal Emplacement Zuid behoort voor een groot deel wel tot de inrichting Tata Steel IJmuiden BV (o.a. de centrale werkplaats) en is daarom opgenomen in het bestemmingsplan Industrierrein Tata Steel.

- Voor het Heemskerkse deelgebied (Noordgebied) van Business Park IJmond is tot op heden geen nieuw bestemmingsplan vastgesteld. Wel is in 2004 een conceptbestemmingsplan opgesteld dat niet verder in procedure is gebracht. De herinrichting van het Noordgebied is daarom nog niet ter hand genomen. Wel is in het deelgebied het waterproductiebedrijf van het Provinciaal Waterleidingsbedrijf Noord-Holland (PWN) aanwezig. Het terrein van PWN beslaat een oppervlakte van circa 10 ha. Het Noordgebied is opgenomen in het bestemmingsplan Industrierrein Tata Steel.

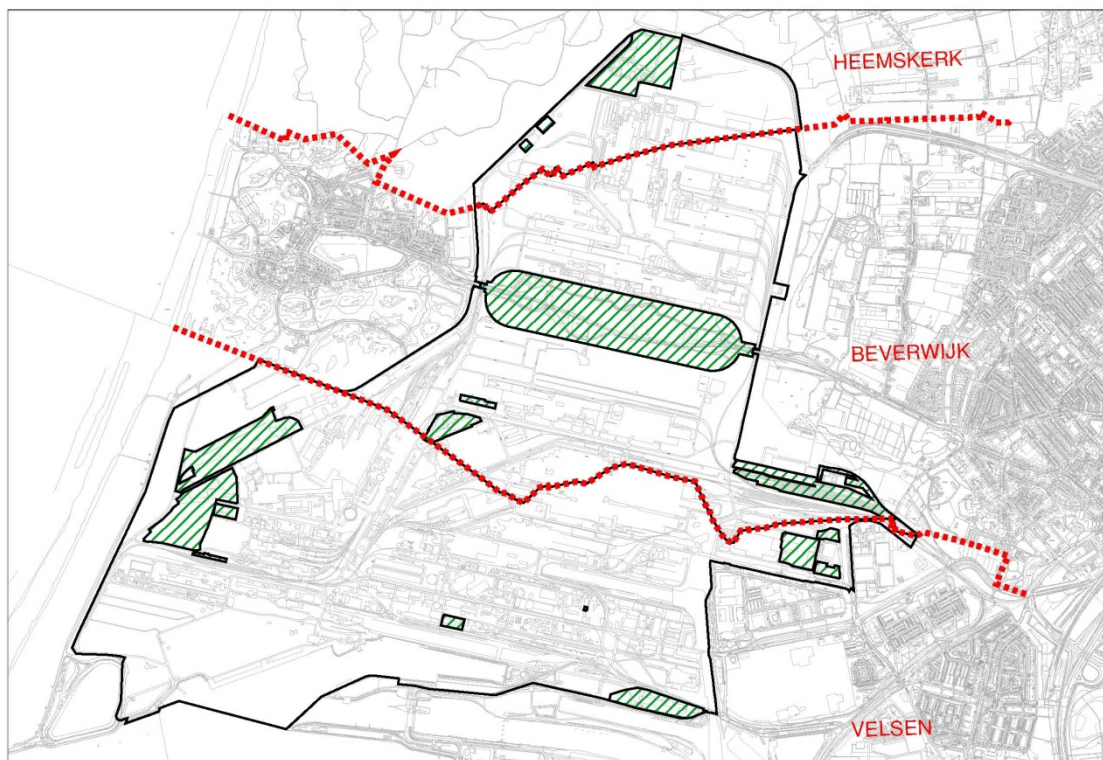
Het voorgaande houdt concreet in dat het plangebied in het noorden begrensd wordt door de Waterweg (gemeente Heemskerk). In het oosten sluit de plangrens aan op het bestemmingsplan Business Park Ymond van Beverwijk (Willem Bakkerweg) en vervolgens op de bestemmingsplangebieden Westelijke Randweg van de gemeenten Beverwijk en Velsen. De bestemmingsplannen Business Park Ymond Beverwijk en de bestemmingsplannen Westelijke Randweg Beverwijk en Velsen maken geen onderdeel uit van het plangebied. De zuidgrens loopt van oost naar west achtereenvolgens onderlangs het Centraal Emplacement Zuid (centrale werkplaats van Tata Steel IJmuiden BV.), de 1e Rijksbinnenhaven, het Binnen- en Buitenspuikanaal en het Noorderbuitentoeleidingskanaal. Het Hoogovenkanaal valt binnen het plangebied. In het westen loopt de plangrens globaal langs de Nieuwe Zeeweg, de Transmissieweg en de Gasstationsweg. Voor de westgrens is in hoofdzaak de inrichtingsgrens van Tata Steel IJmuiden BV aangehouden. Het plangebied, inclusief de gemeentegrenzen, is weergegeven in het onderstaande figuur 2.1.

Figuur 2.1 Begrenzing plangebied

Beschrijving plangebied

Het plangebied bestaat voor het overgrote deel uit het bedrijventerrein van Tata Steel IJmuiden BV (circa 750 hectare). Naast Tata Steel IJmuiden BV zijn er enkele andere bedrijven –die niet tot de staalinrichting behoren– in het plangebied aanwezig. Deze bedrijven zijn vaak wel op een bepaalde wijze gerelateerd aan Tata Steel IJmuiden BV, maar het betreft afzonderlijke inrichtingen die ook in het milieuvergunningenspoor afzonderlijk worden beoordeeld. In het figuur 2.2 zijn de delen van het plangebied weergegeven die niet tot de inrichting Tata Steel IJmuiden BV behoren (groengebied en bedrijven). In de bijlagen is een bedrijfsinventarisatie opgenomen van alle huidige aanwezige bedrijven in het plangebied.

Figuur 2.2 Locaties niet behorend tot de Tata Steel IJmuiden BV -inrichting

Opbouw plangebied

Het plangebied wordt doorsneden door een groengebied (in oost-west richting) op het grondgebied van de gemeente Beverwijk dat niet tot de inrichting Tata Steel IJmuiden BV behoort. Door het groengebied loopt de Zeestraat die Beverwijk met Wijk aan Zee verbindt. In het groengebied zijn enkele woningen (eigendom Tata Steel IJmuiden BV) en een kantoor (eigendom derden) aanwezig. Het betreft geen monumentale, maar wel karakteristieke panden. Voor het planMER is relevant dat in het bestemmingsplan geen woonbestemming wordt opgenomen voor de bestaande woningen, de bewoning moet worden beëindigd. In het planMER wordt daar ook vanuit gegaan.

Het overgrote deel van het plangebied is bewaakt privéterrein en daarom niet openbaar toegankelijk. De ontsluiting van het hoogoverterrein geschiedt op Velsens grondgebied via de Wenckebachstraat die leidt tot de Wenckebachpoort. De belangrijkste ontsluiting voor het vrachtverkeer vindt plaats via een afbuiging van de Wenckebachstraat in noordelijke richting, welke leidt tot Poort Rooswijk in de Justin Jacobweg. Aan de noordkant (op Beverwijks grondgebied) bevindt zich een derde toegang tot het bewaakte terrein, poort De Caeg. De toegangen tot het bewaakte hoogoverterrein zijn aangesloten op de westelijke randweg die

hoofdzakelijk is aangelegd om de bebouwde kom van Beverwijk te ontlasten van doorgaand verkeer.

Studiegebied

Het studiegebied is het gebied waar milieueffecten als gevolg van de ontwikkelingsmogelijkheden (kunnen) optreden. Het betreft het plangebied en de omgeving ervan. De reikwijdte van milieugevolgen kunnen aanzienlijk verschillen per milieuaspect. Voor bepaalde milieuaspecten strekt het studiegebied zich niet buiten het plangebied uit, voor andere milieuthema's zoals de verkeersgerelateerde aspecten en stikstofdepositie kan het studiegebied tot ruim buiten het plangebied reiken. Per aspect wordt daarom nader ingegaan op het studiegebied.

2.3. Opzet effectbeschrijving

2.3.1. Referentiesituatie

In het planMER wordt de referentiesituatie bepaald om de effecten van de ontwikkelingen te kunnen beoordelen. De referentiesituatie bestaat uit de op dit moment aanwezige en vergunde bedrijfsactiviteiten. Het overgrote deel van het industrieterrein wordt benut voor de productie van staal en bijbehorende bedrijfsactiviteiten. Daarnaast zijn enkele overige bedrijven gevestigd die deels tot de inrichting van Tata Steel behoren en deels een zelfstandige inrichting vormen. Van de aanwezige bedrijfsactiviteiten zijn de activiteiten die worden uitgevoerd binnen de inrichting Tata Steel bepalend voor de milieusituatie binnen het studiegebied. De milieueffecten van de bedrijfsactiviteiten van Tata Steel hangen samen met de omvang van de productie van staal. Naast het voorschrijven van beste beschikbare technieken is in de milieuvergunning namelijk een productieplafond opgenomen dat bestaat uit de productie 8.000 kiloton ruw staal per jaar. In de referentiesituatie worden de milieueffecten die samenhangen met de maximale productie van staal, volgend uit de vigerende milieuvergunning, als uitgangspunt genomen. Dit betreffen milieueffecten die samenhangen met een maximale productie van 8.000 kton staal. Per aspect wordt, indien noodzakelijk, nader ingegaan op de uitgangspunten voor de referentiesituatie.

2.3.2. Plansituatie

Het bestemmingsplan is consoliderend van aard. Op het deel van het plangebied waarop een bedrijfsbestemming wordt gelegd rust op grond van de vigerende bestemmingsplannen al een bedrijfsbestemming, er wordt geen functiewijziging mogelijk gemaakt. Ten opzichte van de vigerende regelingen geldt dat de mogelijkheden voor nieuwe bedrijven om zich in het plangebied te vestigen worden beperkt (zie paragraaf 6.4). Tevens worden ten opzichte van de vigerende regelingen hoogtebeperkingen opgelegd.

Doorgaans worden in een planMER voor een bedrijventerrein de milieueffecten bij maximale invulling van het bedrijventerrein beoordeeld. Dat gebeurt aan de hand van kentallen die samenhangen met de toegestane bedrijfsactiviteiten. In dit geval wordt het planMER opgesteld voor een plangebied dat grotendeels bestaat uit de inrichting van Tata steel. Daarom wordt in de sectorale onderzoeken niet gewerkt met kentallen. Zowel in de referentiesituatie als in de plansituatie wordt rekening gehouden met de daadwerkelijke milieu-invloeden van Tata Steel. In de huidige situatie zijn ook andere inrichtingen aanwezig. Voor de relevante activiteiten geldt dat de milieu-invloeden zijn meegenomen in de onderzoeken. Van veel kleinere bedrijven zijn de milieu-invloeden relatief zeer klein ten opzichte van de invloeden van de overige bedrijven, deze kleine bedrijven zijn daarom niet meegenomen in de milieuonderzoeken.

Er is in fysieke zin wel sprake van uitbreidingsruimte binnen de inrichting van Tata Steel. Omdat de milieuonderzoeken voor de referentiesituatie zijn gebaseerd op de daadwerkelijke milieusituatie is voor deze uitbreidingsruimte niet gerekend met milieu-invloeden op basis van kentallen (aan de hand van de toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten). De ontwikkeling op basis van kentallen voor deze uitbreidingsruimte zou namelijk zowel in de referentiesituatie als in de plansituatie onderdeel uitmaken van de milieuonderzoeken waardoor er op dit punt geen verschil zou bestaan tussen de milieueffecten in de referentiesituatie en de plansituatie. Een uitzondering wordt gemaakt voor de ontwikkelingsruimte die wordt geboden in het noordelijke deel van het plangebied (hierna: Noordgebied). De ligging van het Noordgebied, dat is gelegen binnen het grondgebied van de gemeente Heemskerk, is weergegeven in figuur 2.4.

Figuur 2.4 Begrenzing ontwikkelingsgebied (Noordgebied)

De overeenkomst met de rest van het plangebied is dat ook ter plaatse van het Noordgebied al sprake is van een bedrijfsbestemming in de huidige situatie. Het verschil met de rest van het plangebied, waaronder de overige terreindelen van Business Park IJmond, is dat hier in het verleden nog geen bedrijfsactiviteiten zijn ontplooid. Omdat het Noordgebied grenst aan gevoelig gebied, namelijk Noord-Hollands Duingebied dat is aangewezen als Natura-2000 gebied, dient in het planMER de potentiële milieueffecten van deze tot dusverre onbenutte bouw mogelijkheden te worden onderzocht. Daarmee wordt invulling gegeven aan de functie van het planMER, namelijk het vroegtijdig signaleren van nadelige gevolgen voor het milieu en het benoemen van verbeterpunten voor het behalen van milieuwinst. Omdat het ontwikkelingsgebied grenst aan gevoelig gebied zijn mogelijk significante effecten niet uit te sluiten. Voor het bestemmingsplan is daarom tevens een passende beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet opgesteld die is opgenomen in hoofdstuk 3.

Toelichting herontwikkeling Noordgebied

Voor de deelgebieden Centraal emplacement Noord, Willem Bakkerweg en het Noordgebied is het "Stedenbouwkundig Plan Business Park Ymond" (Grontmij, 2000) opgesteld. Het stedenbouwkundig plan geeft richting aan de herinrichting van het Noordgebied. Hierbij dient opgemerkt te worden dat het stedenbouwkundig plan een inrichtingssuggestie betreft, waarbij -binnen een aantal randvoorwaarden- een andere situering van voorzieningen mogelijk is. Hieronder worden de hoofdlijnen van het stedenbouwkundig plan benoemd, voor een volledige beschrijving wordt verwezen naar het stedenbouwkundig plan dat is te raadplegen op websites van de drie gemeenten.

Het stedenbouwkundig plan gaat uit van een efficiënt ingericht terrein met een groene uitstraling, in aansluiting op het duingebied en de binnenduinrandzone, waarin de westelijke randweg is ingepast. Het groen dient zowel ter verhoging van de visuele kwaliteit van het bedrijventerrein alsook voor een zekere overgang naar de omgeving toe. Inspelend op het reliëf van het landschap is gekozen voor een aflopende hoogte van de bebouwing (30 meter aan de zuidzijde van het Noordgebied en 20 meter aan de noordzijde). Voorts is gezocht naar een flexibele verkavelingstructuur, zodat kan worden ingespeeld op allerlei marktontwikkelingen. Het Noordgebied is gereserveerd voor bedrijven tot en met milieucategorie 4.2, met een afwijkmogelijkheid tot bedrijfsactiviteiten uit categorie 5.3. De mogelijkheid wordt hier opengehouden om onder andere transportbedrijven te vestigen. De ontsluiting van het Noordgebied vindt plaats via een ringweg, de Waterweg, die aansluit op de westelijke randweg op Beverwijks grondgebied. Het parkeren dient opgelost te worden op eigen terrein.

Omdat Tata Steel IJmuiden BV overweegt – gelet op het tijdsverloop en de gewijzigde bedrijfsomstandigheden- de betreffende gronden alsnog in te zetten voor de eigen bedrijfsvoering, is hiermee in het bestemmingsplan rekening gehouden. De toegestane milieucategorieën en de maximaal toegestane hoogten (20 m en 30 m) blijven in beginsel van toepassing. Echter het plan kan gewijzigd worden teneinde een hogere hoogte toe te staan (tot 60 m) indien dit noodzakelijk blijkt voor de bedrijfsvoering van het staalbedrijf.

In het verleden is al eens voorontwerpbestemmingsplan opgesteld voor Business Park Ymond Noordgebied (d.d. 27 april 2004). Met dat plan werd de ontwikkeling mogelijk gemaakt van bedrijfsactiviteiten uit categorie 4 met een afwijkmogelijkheid voor categorie 5. Dit bestemmingsplan is echter nooit in procedure gebracht.

2.3.3. Onderzoeksopzet

Op basis van de ligging van het plangebied en de aard van de activiteiten die het bestemmingsplan mogelijk maakt, is de per thema een onderzoeksmethodiek bepaald. Voor de milieuthema's luchtkwaliteit, stikstofdepositie en industrielawaai is in het kader van het planMER gedetailleerd (kwantitatief) onderzoek uitgevoerd. Voor de overige aspecten is volstaan met een kwalitatieve analyse die aansluit bij het abstractieniveau van het bestemmingsplan. Waar mogelijk is gebruik gemaakt van reeds beschikbare onderzoeksgegevens, bijvoorbeeld in het hoofdstuk externe veiligheid. In onderstaande tabel is per thema aangegeven.

Tabel 2.1 Toetsingscriteria en onderzoeksmethodiek

Thema / aspect	Te beschrijven effecten	Onderzoeksmethodiek
Ecologie - gebiedsbescherming - soortenbescherming	- Gevolgen voor Natura 2000/EHS: verstoring, verdroging en stikstofdepositie - Gevolgen zwaar beschermde soorten: aantasting leefgebied, verstoring, vernietiging, versnippering, verdroging en stikstofdepositie	- kwalitatief/kwantitatief voor stikstofdepositie - kwalitatief/ kwantitatief voor stikstofdepositie
Woon- en leefklimaat - milieuhinder - industrielawaai - luchtkwaliteit - externe veiligheid	- hinder van bedrijfsactiviteiten - geluidbelasting op de zonegrens - Effect luchtkwaliteit toename verkeer en toename industriële emissies - Risico's buiten inrichtingen	- Kwalitatief - kwantitatief met behulp van zonebeheermodel - kwantitatief met behulp van luchtkwaliteitsberekeningen SMRII - kwalitatief op basis van beschikbare informatie en kwantitatief voor buisleidingen
Water - Oppervlaktewater	- Effect oppervlaktewaterkwaliteit - Waterberging	- Kwalitatief - kwalitatief
Bodem en grondwater - bodemkwaliteit - grondwaterkwaliteit	- Invloed bestaande bodemkwaliteit - Invloed op grondwaterkwaliteit	- Kwalitatief - kwalitatief
landschap en archeologie - landschapsstructuur/ cultuurhistorie - archeologie	- aantasting karakteristieke patronen en structuren - aantasting historische landschapskenmerken - aantasting archeologische waarden	- kwalitatief, aan de hand van de provinciale CHS-kaart - kwalitatief, aan de hand van de provinciale CHS-kaart

Vertaling naar bestemmingsplan

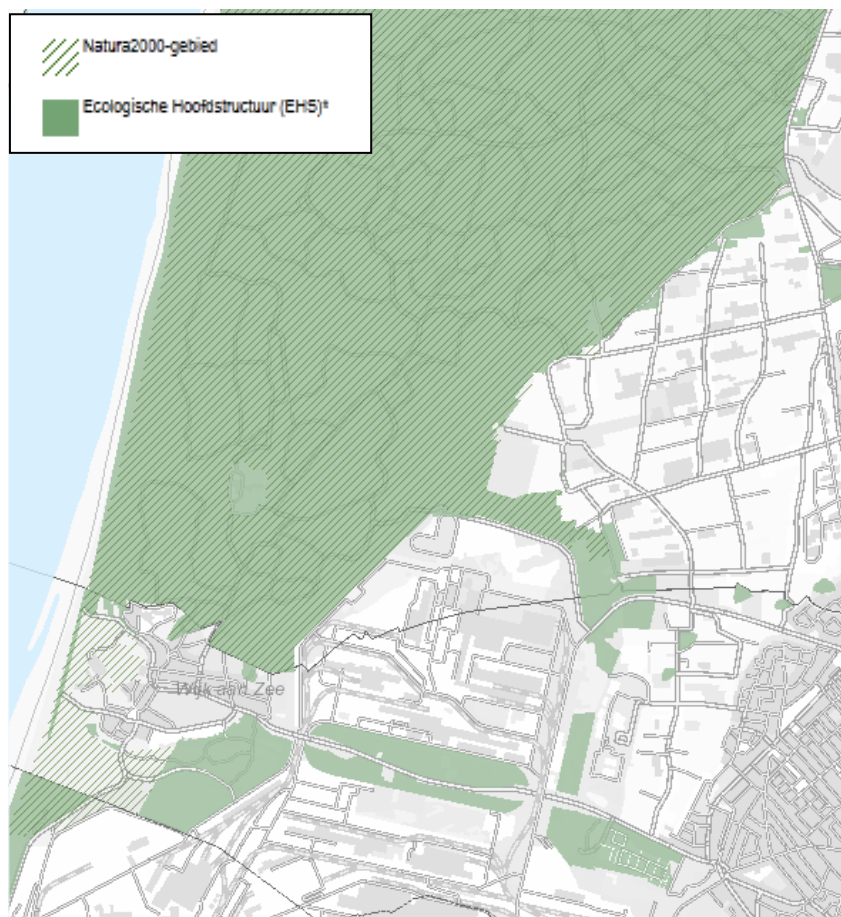
In de navolgende hoofdstukken is per sectoraal aspect aangegeven op welke punten een vertaling van de onderzoeksresultaten naar het bestemmingsplan heeft plaatsgevonden.

3. Ecologie

3.1. Toetsingskader

3.1.1. Toetsingscriteria

In dit hoofdstuk wordt zowel aandacht besteed aan de beschermde gebieden (Natura 2000-gebied Noordhollands Duinreservaat en EHS) als aan de beschermde soorten (Flora- en faunawet) in het studiegebied. Figuur 3.1 laat de ligging van de EHS en het Natura 2000-gebied zien.

Figuur 3.1 Ligging EHS en Natura 2000-gebied Noordhollands Duinreservaat

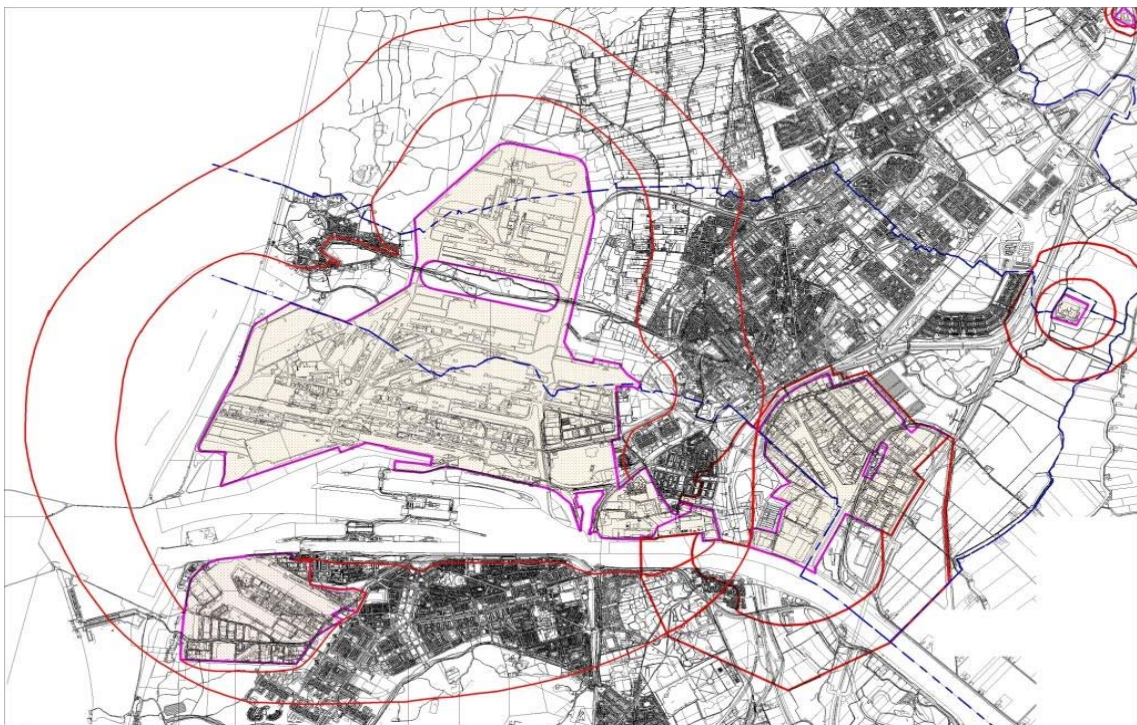
Bestaand gebruik

Het bestemmingsplan Industrierrein Tata Steel is hoofdzakelijk consoliderend van aard, hetgeen concreet betekent dat het bestaand gebruik en rechten worden voortgezet. De referentiedatum voor het Natura 2000-gebied Noordhollands Duinreservaat is 7 december 2004, het moment waarop het gebied is geplaatst op de communautaire lijst van Habitatrichtlijngebieden.

De provincie Noord-Holland heeft recent een Nb-wetvergunning verleend voor de WKC Trust die onderdeel uitmaakt van de inrichting Tata Steel IJmuiden BV. In de aanvraag en de vergunning is uitgegaan van de in december 2004 vergunde emissieruimte in plaats van de daadwerkelijke emissies. Dit wijkt af van het begrip bestaand gebruik zoals dat op grond van de wetgeving en jurisprudentie wordt toegepast. De reden daarvoor is dat emissies binnen de inrichting Tata Steel fluctueren door variatie in de samenstelling van grondstoffen en door variatie in de jaarlijkse productie van staal. In de oude milieuvergunning is een maximale staalproductie opgenomen waarvan de bijbehorende emissies maatgevend zijn voor 7 december 2004. Daarom is het volgens de provincie Noord-Holland geoorloofd om uit te gaan van de vergunde emissieruimte in plaats van de daadwerkelijke emissies in 2004.

In het ontwikkelingsgebied Noord wordt echter de vestiging van nieuwe bedrijven mogelijk gemaakt. Aangezien voor het industrieterrein (de inrichting van Tata Steel IJmuiden BV.) uitgegaan mag worden van het vergunde emissieplafond uit 2004, is in de passende beoordeling alleen de stikstofdepositie berekend voor de activiteiten die niet onder de vergunning vallen.

Het industrieterrein is in het kader van de Wet geluidhinder gezoneerd. Dit betekent dat rond het industrieterrein een zonegrens is vastgelegd (zie figuur 3.2.) waarbuiten de bedrijven op het gezoneerde industrieterrein gezamenlijk niet meer dan 50 dB(A) mogen produceren. Dit betekent dat nieuwe bedrijven zich alleen kunnen vestigen als dit niet leidt tot een overschrijding van de waarde van 50 dB(A) op de zonegrens. Het gebied tussen het gezoneerde bedrijventerrein en de zonegrens vormt de geluidzone. Het Natura 2000-gebied ligt gedeeltelijk binnen de zonegrens.

Figuur 3.2 Gezoneerd industrieterrein (paars) en zonegrens/50 dB(A) contour (buitenste rode contour)

Criteria

De voorgenomen ontwikkeling vindt plaats buiten de beschermde natuurgebieden, vernietiging/areaalverlies is dan ook niet aan de orde. De ontwikkelingen worden grenzend

aan het bestaande bedrijventerrein gerealiseerd, van versnippering van de natuurgebieden is dan ook geen sprake. Tabel 3.1 geeft een overzicht van de thema's die zijn onderzocht.

Tabel 3.1 Toetsingscriteria thema ecologie

aspect	te beschrijven effecten /criteria	onderzoeksmethodiek
beschermde gebieden	gevolgen voor Natura 2000/EHS - verstoring - stikstofdepositie - verdroging	kwalitatief/kwantitatief
beschermde soorten	gevolgen zwaar beschermde soorten - verstoring - stikstofdepositie - vernietiging - versnippering - verdroging	kwalitatief

3.1.2. Onderzoeksmethodiek

Verstoring

Verstoring van broedvogels is als maatgevend beschouwd voor het onderzoeksthema verstoring (licht en geluid). Dit aspect wordt kwalitatief beschreven.

Stikstofdepositie

Het bestemmingsplan Industrierrein Tata Steel is hoofdzakelijk consoliderend van aard. In het ontwikkelingsgebied Noord wordt echter de vestiging van nieuwe bedrijven mogelijk gemaakt. Aangezien voor het industrierrein (de inrichting van Tata Steel IJmuiden BV.) uitgegaan mag worden van het vergunde emissieplafond uit 2004, is in deze passende beoordeling alleen de stikstofdepositie berekend voor de activiteiten die niet onder de vergunning vallen. Hiervoor is uitgegaan van een maximale invulling van het ontwikkelingsgebied met transportbedrijven.

Voor de depositieberekeningen is verder gebruikgemaakt van KEMA STACKS model versie 2011.2, waarmee de depositie op de rand van het Natura 2000-gebied en tot op het niveau van afzonderlijke kritische habitats is bepaald.

Verdroging

Het aspect verdroging is van belang voor verschillende habitattypen en bepaalde faunasoorten. Dit aspect wordt kwalitatief beschreven.

Bronnen:

- Bureau Waardenburg bv (2008a); Effecten op beschermde natuurgebieden Bestemmingsplan Corus, Heemskerk. Oriënterend onderzoek (*voortoets*) in het kader van de Natuurbeschermingswet. Bureau Waardenburg bv te Culemborg, in opdracht van de gemeente Velsen. (zie Bijlagen)
- Bureau Waardenburg bv (2008b); Beschermde flora en fauna Corus. Veldonderzoek naar het voorkomen van flora, ongewervelden, amfibieën, reptielen, broedvogels en vleermuizen. Bureau Waardenburg bv te Culemborg, in opdracht van de gemeente Velsen. (zie Bijlagen)
- KEMA Nederland B.V. (2012); Luchtkwaliteit industrierrein Tata Steel. KEMA Nederland B.V. te Arnhem, in opdracht van RBOI Rotterdam bv. (zie Bijlagen)

3.1.3. Beoordelingskader beschermde gebieden: Natuurbeschermingswet 1998 en EHS-beleid

Natuurbeschermingswet 1998

Het plangebied grenst aan het Natura 2000-gebied Noordhollands Duinreservaat. Dit Natura 2000-gebied wordt beschermd in het kader van de Nb-wet. Omdat deze wet een externe werking kent, dienen ook ingrepen buiten beschermde gebieden getoetst te worden in het kader van deze wet.

De Natuurbeschermingswet 1998:

1. verankert de Europese gebiedsbescherming van Natura 2000, bestaande uit Speciale Beschermingzones (sbz's) op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, in de Nederlandse wetgeving. Daarnaast vallen de reeds bestaande (Staats)natuurmonumenten onder deze wet;
2. vormt de wettelijke basis voor de aanwijzingsbesluiten met instandhoudingsdoelstellingen;
3. legt de rol van bevoegd gezag voor verlening van Nb-wetvergunningen meestal bij de provincies (in dit geval Gedeputeerde Staten van Noord-Holland).

Het is verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten, die – gelet op de instandhoudingsdoelstelling – de kwaliteit van het gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben³⁾. Voor vergunningverlening is dan een habitattoets nodig.

De eerste stap betreft de oriëntatiefase waarin sprake is van een voortoets. Centraal staat dan de vraag of er een *kans op een significant negatief effect* is. Indien dergelijke effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten dan dient een Passende beoordeling opgesteld te worden, evenals een planMER, waarin de effecten op Natura 2000 worden onderzocht. Indien uit deze beoordeling blijkt dat ook na het treffen van mitigerende maatregelen daadwerkelijk sprake is van een significant negatief effect, dan dient om voor vergunningverlening in aanmerking te komen vervolgens voldaan te worden aan de zogenaamde *ADC-criteria*:

- er zijn geen Alternatieven;
- er is sprake van een Dwingende reden van groot openbaar belang;
- vooraf zijn adequate Compenserende maatregelen getroffen.

In het kader van de Nb-wet dienen zowel interne effecten (binnen de beschermde gebieden) als externe effecten (buiten de beschermde gebieden) van het voornemen op de te beschermen soorten en habitattypen te worden onderzocht. Van belang daarbij is dat de instandhoudingsdoelstelling, voor zover het een gebied betreft, aangewezen op grond van artikel 10a, eerste lid (Natura 2000), dan wel de wezenlijke kenmerken van een gebied, aangewezen op grond van artikel 10, eerste lid (Beschermd Natuurmonument), niet in gevaar komen.

Verder dienen in een passende beoordeling ook eventuele cumulatieve effecten te worden onderzocht, zoals gecombineerde effecten van nieuwe infrastructuur, woongebieden en recreatieve functies op dezelfde soorten en habitats.

³⁾ Volgens de EU-handleiding treedt 'verslechtering' op, wanneer de door de habitat ingenomen oppervlakte afneemt of wanneer er een dalende lijn optreedt met betrekking tot de specifieke betekenis van een gebied voor de instandhouding van de habitat of de daarmee 'geassocieerde typische soorten' op lange termijn. Van 'verstoring' is volgens de EU-handleiding sprake, wanneer uit populatiedynamische gegevens blijkt dat de soort het gevaar loopt niet langer een levensvatbare component van de natuurlijke habitat te blijven.

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

De door het Rijk aangegeven hoofdlijnen van het natuurbeleid voor de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) zijn door de provincie Noord-Holland nader uitgewerkt.

Het plangebied ligt niet in de EHS. De ligging van de afzonderlijke elementen van de EHS is weergegeven in figuur 3.1, waaruit blijkt dat de EHS vrijwel overlapt met Natura 2000. Het groengebied langs de Zeestraat die Beverwijk met Wijk aan Zee verbindt en het groengebied in de noordoosthoek maken alleen deel uit van de EHS.

Het ruimtelijke beleid voor de EHS is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt in de EHS het 'nee, tenzij-regime'. Als een voorgenomen ingreep de 'nee, tenzij-toets' met positief gevolg doorloopt kan de ingreep plaatsvinden. Eventuele nadelige effecten moeten worden gemitigeerd en de resterende schade moet worden gecompenseerd. Als een voorgenomen ingreep niet voldoet aan de voorwaarden uit het nee, tenzij-regime dan kan de ingreep niet plaatsvinden.

Een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS is niet toegestaan. Tenzij:

- Er sprake is van redenen van groot openbaar belang.
- Er geen alternatieven zijn.
- De resterende schade (na mitigatie) wordt gecompenseerd.

Voor de EHS geldt, in tegenstelling tot Natura 2000, geen externe werking.

3.1.4. Beoordelingskader soorten: Flora- en faunawet**Flora- en faunawet**

Deze wet is gericht op de bescherming van dier- en plantensoorten in hun natuurlijke leefgebied. De Flora- en faunawet (Ffw) stelt (artikel 2):

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, evenals voor hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover dat in redelijkheid kan worden gevegd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

De Ffw bevat onder meer verbodsbepalingen met betrekking tot het aantasten, verontrusten of verstoren van beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, holen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfsplaatsen. De wet maakt hierbij een onderscheid tussen 'licht' en 'zwaar' beschermde soorten (zie paragraaf 3.3.2). Indien sprake is van bestendig beheer, onderhoud of gebruik geldt voor sommige, met name genoemde soorten, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Ffw. Voor zover deze vrijstelling niet van toepassing is, bestaat de mogelijkheid om van de verbodsbepalingen ontheffing te verkrijgen van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I). Voor de zwaar beschermde soorten wordt deze ontheffing slechts verleend, indien:

- er sprake is van een wettelijk geregeld belang (waaronder het belang van land- en bosbouw en bestendig gebruik);
- er geen alternatief is;
- geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Met betrekking tot vogels hanteert EL&I de volgende interpretatie van artikel 11:

De verbodsbepalingen van artikel 11 beperken zich bij vogels tot alleen de plaatsen waar gebroed wordt, inclusief de functionele omgeving om het broeden succesvol te doen zijn, én slechts gedurende de periode dat er gebroed wordt. Er zijn hierop echter verschillende uitzonderingen, te weten:

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Ffw het gehele seizoen.

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruikmaken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Nesten die niet het hele jaar door zijn beschermd

In de 'aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het hele jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. De soorten uit categorie 5 vragen soms wel om nader onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Beschermingsregimes

De Ffw kent per 21 februari 2005 verschillende beschermingsregimes. De betekenis van de drie categorieën is als volgt:

Algemeen voorkomende soorten (categorie 1: lichte bescherming)

Voor algemeen voorkomende soorten zoals haas, egel, veldmuis, bruine kikker of gewone pad geldt sinds begin 2005 dat er een algemene vrijstelling is. Deze soorten zijn zo algemeen, dat zelfs als ze een keer geschaad worden, het voortbestaan van de soort niet in gevaar komt. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd als zij worden geschaad op voorwaarde dat met deze soorten goed omgegaan wordt: zij mogen niet onnodig gedood of gewond worden en activiteiten dienen buiten de kritieke periode plaats te vinden (zorgplicht).

Minder algemeen voorkomende soorten (categorie 2: matige bescherming)

Voor soorten die minder algemeen voorkomen als eekhoorn, steenmarter, levendbarende hagedis en diverse soorten orchideeën geldt dat een ontheffing vereist blijft bij ruimtelijke ingrepen omdat zij minder algemeen zijn en dus extra aandacht verdienen. Een uitzondering hierop kan gemaakt worden als wordt gewerkt volgens een door de Minister van Economie, Landbouw en Innovatie (of Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) goedgekeurde gedragscode. In een dergelijke gedragscode geeft een sector of

initiatiefnemer zelf aan welke gedragslijnen men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen. Bij het hebben van een gedragscode voor de minder algemeen voorkomende soorten is alleen nog een ontheffing nodig voor werkzaamheden die voortaan anders dan voorheen (gedragscode) uitgevoerd worden.

Strikt beschermde soorten (categorie 3: strikte bescherming)

Voor soorten die in bijlage IV van de Habitatrichtlijn staan en in bijlage 1 van het vrijstellingsbesluit beschermde planten en dieren (o.a. ringslang, hazelworm, boommarter, das, noordse woelmuis, otter en vleermuizen) geldt dat uitgebreid getoetst dient te worden op het criterium "de gunstige staat van instandhouding" en "het natuurlijk verspreidingsbeeld mag niet worden beïnvloed". Een ontheffing wordt slechts verleend wanneer er sprake is van een in de wet genoemd belang en er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat.

In de praktijk betekent dit dat bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting overtreding van de Ffw zoveel mogelijk moet worden voorkomen door het treffen van mitigerende of compenserende maatregelen (ontzien van nesten, uitvoeren werkzaamheden buiten het broedseizoen, aanbieden van alternatieve nestgelegenheid etc.). Deze maatregelen kunnen ter goedkeuring aan de Dienst regelingen van het Ministerie van EL&I worden voorgelegd.

3.2. Referentiesituatie

3.2.1. Noord-Hollands Duinreservaat

Instandhoudingsdoelen

In bijlage 3 is de begrenzing van het gebied weergegeven op de ontwerpkaart van het gebied. Het Noordhollands Duinreservaat is aangewezen als Natura 2000-gebied op basis van het voorkomen van de volgende habitattypen en soorten (prioritaire soorten aangeduid met een *):

Habitattypen	
H2120	Witte duinen
H2130A	*Grijze duinen (kalkrijk)
H2130B	*Grijze duinen (kalkarm)
H2130C	*Grijze duinen (heischraal)
H2140A	*Duinheiden met kraaihei (vochtig)
H2140B	*Duinheiden met kraaihei (droog)
H2150	*Duinheiden met struikhei
H2160	Duindoornstruwelen
H2170	Kruipwilgstruwelen
H2180A	Duinbossen (droog)
H2180B	Duinbossen (vochtig)
H2180C	Duinbossen (binnenduinrand)
H2190A	Vochtige duinvalleien (open water)
H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)
H2190C	Vochtige duinvalleien (ontkalkt)
H2190D	Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten)
H6410	Blauwgraslanden
H7210	*Galigaanmoerassen
Habitatsoorten	
H1014	Nauwe korfslak
H1042	<i>Gevlekte witsnuitlibel (complementair)</i>

Broedvogels	
A275	<i>Paapje (complementair)</i>
A277	<i>Tapuit (complementair)</i>

Voor het gebied zijn de volgende algemene instandhoudingsdoelen geformuleerd:

- Behoud van de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.
- Behoud van de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van het Natura 2000 netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.
- Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitats en soorten.
- Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.
- Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Tevens zijn voor het gebied kernopgaven geformuleerd. Deze geven in het kort de belangrijkste inspanningen weer op het niveau van (delen van) het ecosysteem, die nodig zijn om de ecologische voorwaarden voor het voorkomen van genoemde habitattypen en soorten. Het gaat om de volgende kernopgaven:

2.01 Witte duinen en embryonale duinen: Ruimte voor natuurlijke verstuing: witte duinen H2120.

2.02 Grijze duinen: Uitbreiding en herstel kwaliteit van grijze duinen *H2130, ook als habitat van tapuit A277 door tegengaan vergrassing en verstruweling.

2.04 Droge duinbossen: Uitbreiding oppervlakte (ook in zeereep) en verbetering kwaliteit (structuurvariatie en soortenrijkdom) van duinbossen (droog) H2180_A.

2.05 Open vochtige duinvalleien, inclusief vochtige duinbossen: Behoud oppervlakte en herstel kwaliteit van vochtige duinvalleien (kalkrijk) H2190_B. Behoud vochtige duinvalleien H2190 als habitat van nauwe korfslak H1014 (vergroting oppervlakte is vrijwel overal gedaan).

2.08 Gradiënt binnenduinrand: Herstel hydrologie/vochtgradiënt duinbossen (binnenduinrand) H2180_C en blauwgraslanden.

In tabel 3.2 is een overzicht opgenomen van de gevoeligheden van de aangewezen habitattypen en -soorten (bron: Effectenindicator, Ministerie van LNV 2009).

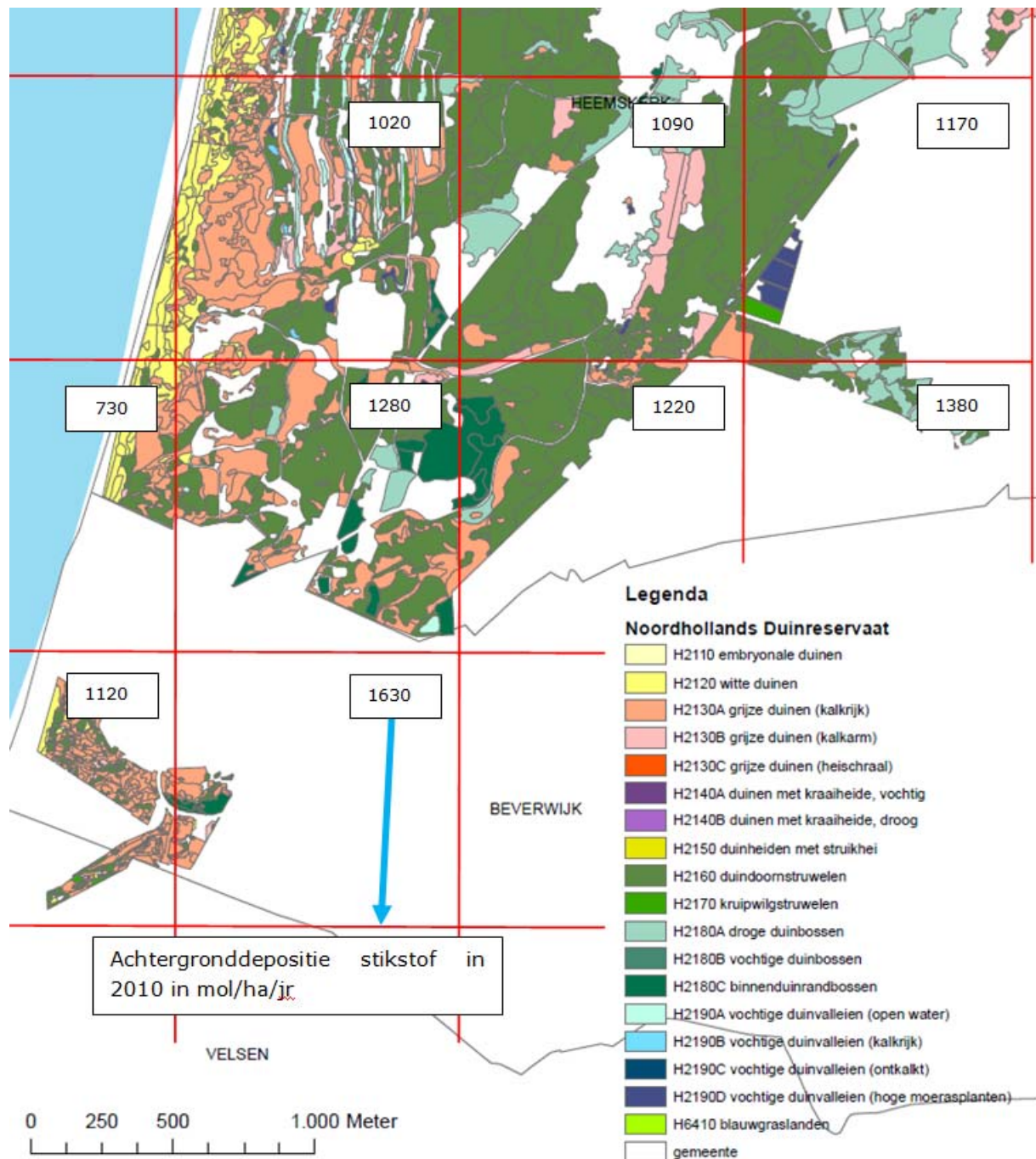
Tabel 3.2 Gevoeligheid habitattypen en -soorten voor relevante storende factoren

instandhoudingsdoelstellingen		vermes- ting	veront- reiniging	verdro- ging	geluid	licht
habitattypen						
H2120	witte duinen	■	■	■	☒	☒
H2130A	*grijze duinen (kalkrijk)	■	■	■	☒	☒
H2130B	*grijze duinen (kalkarm)	■	■	■	☒	☒
H2130C	*grijze duinen (heischraal)	■	■	■	☒	☒
H2140A	* duinen met kraaiheide, vochtig	■	■	■	☒	☒
H2140B	* duinen met kraaiheide, droog	■	■	■	☒	☒
H2150	* duinheiden met struikhei	■	■	■	☒	☒
H2160	duindoornstruwelen	■	■	■	☒	☒
H2170	kruipwilgstruwelen	■	■	■	☒	☒
H2180 A	droge duinbossen	■	■	■	☒	☒
H2180 B	vochtige duinbossen	■	■	■	☒	☒
H2180 C	binnenduinarandbossen	■	■	■	☒	☒
H2190 A	vochtige duinvalleien (open water)	■	■	■	☒	☒
H2190 B	vochtige duinvalleien (kalkrijk)	■	■	■	☒	☒
H2190 C	vochtige duinvalleien (ontkalkt)	■	■	■	☒	☒
H2190 D	vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten)	■	■	■	☒	☒
H6410	blauwgraslanden	■	■		☒	☒
H7210	galigaanmoerassen	■	■	■	☒	☒
soorten						
H1014	nauwe korfslak	■	■	■	■	■
H1042	gevlekte witsnuitlibel	■	■	■	...	...
A277	paapje	■	■	■	■	■
A275	tapuit	■	■	■	■	■

■ zeer gevoelig ■ gevoelig ■ niet gevoelig ☒ n.v.t. ... onbekend

Habitattypen

De ligging van de habitattypen is weergegeven in figuur 3.3. Het plangebied ligt buiten de begrenzing van het Natura 2000 gebied en heeft geen functie voor kwalificerende habitattypen.

Figuur 3.3 Ligging habitattypen (bron: provincie Noord-Holland, 2006)

Stikstofdepositie

Zoals uit tabel 3.2 kan worden opgemaakt komen binnen het Natura 2000-gebied Noordhollands Duinreservaat verschillende te beschermen habitattypen voor die (zeer) gevoelig zijn voor stikstofdepositie. Stikstofdepositie leidt tot vermesting en verzuring van de bodem en heeft daarmee een directe invloed op de vegetatiesamenstelling en indirect ook op de fauna. De maximale hoeveelheid stikstof die een habitatype kan verdragen is de kritische depositie: de grens waarboven niet kan worden uitgesloten dat de kwaliteit van het habitatype significant wordt aangetast, wat leidt tot het verdwijnen van karakteristieke soorten flora en fauna. Het woord "significant" impliceert tevens dat een dergelijke aantasting strijdig is met de Europese Habitatrichtlijn. Voor vrijwel alle vermestings- en

verzorgungsgevoelige vegetatietypen in Nederland wordt de kritische stikstofdepositie momenteel (fors) overschreden door de weliswaar dalende, maar nog steeds te hoge achtergrondwaarden. Figuur 3.4 laat de achtergronddepositie per kilometerhok in 2010 zien. Voor 2012 zijn geen waarden bepaald; de waarden van 2010 liggen het dichtst bij die voor 2012. In 2020 wordt verwacht dat deze achtergronddeposities licht zijn gedaald als gevolg van landelijke maatregelen met betrekking tot de emissie van landbouw, verkeer en industrie. Ter plaatse van het bedrijventerrein is echter in 2 kilometerhokken een lichte stijging van de achtergronddepositie te zien.

Figuur 3.4 Achtergronddepositie stikstof in 2010/2020 in mol/ha/jr (bron: RIVM, juli 2011)

In tabel 3.3 zijn per habitatype en -soort en broedvogels de staat van instandhouding, relatieve bijdrage en instandhoudingsdoelen weergegeven (bron: Ministerie van LNV november 2006). Tevens is voor elk habitat de kritische depositie weergegeven (bron: Alterrapport 1654). In de tabel is met geel aangegeven welke habitattypen in de omgeving van het studiegebied voorkomen.

Tabel 3.3 Staat van instandhouding, relatieve bijdrage, instandhoudingsdoelen en kritische depositie

instandhoudingsdoelstellingen						
		SVI landelijk	relatieve bijdrage	doelst. opp.vl.	doelst. kwal.	krit. N- depositie
habitattypen						
H2120	witte duinen	-	+	>	>	1400
H2130A	*grijze duinen (kalkrijk)	--	++	>	>	1240
H2130B	*grijze duinen (kalkarm)	--	+	>	>	940
H2130C	*grijze duinen (heischraal)	--	+	>	>	770
H2140A	* duinen met kraaiheide, vochtig	-	+	=	>	1300
H2140B	* duinen met kraaiheide, droog	-	+	=	=	1100
H2150	* duinheiden met struikhei	+	+	=	=	1100
H2160	duindoornstruwelen	+	+	=	=	2020
H2170	kruipwilgstruwelen	+	++	=	=	2310
H2180 A	droge duinbossen	+	++	=	=	1300
H2180 B	vochtige duinbossen	-	++	=	>	2040
H2180 C	binnenduinrandbossen	-	+	=	=	1790
H2190 A	vochtige duinvalleien (open water)	-	+	>	=	1000
H2190 B	vochtige duinvalleien (kalkrijk)	-	+	>	=	1390
H2190 C	vochtige duinvalleien (ontkalkt)	-	+	>	=	1380
H2190 D	vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten)	-	+	>	=	2400
H6410	blauwgraslanden	--	+	>	>	1100
H7210	galigaanmoerassen	-	-	=	=	1100
soorten						
H1014	nauwe korfslak	-	++	=	=	n.v.t.
H1042	gevlekte witsnuitlibel	--	0	>	>	n.v.t.
A277	paapje	--	-	>	>	n.v.t.
A275	tapuit	--	-	>	>	n.v.t.

* Prioritaire soort

SVI landelijk Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig)
 = Behoudsdoelstelling
 > Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
 =(<) Ontwerp-aanwijzingsbesluit heeft 'ten gunste van' formulering

	Overwegend aanwezig in zuidelijk deel Noordhollands duinreservaat
--	---

Kritische stikstofdepositie in mol/ha/jr

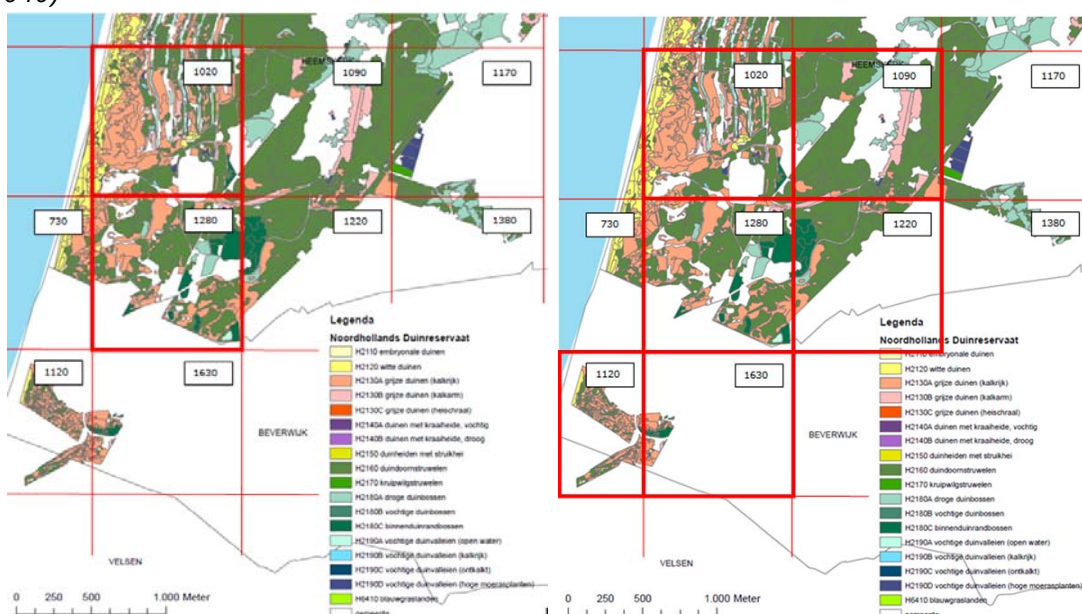
	Kritische depositie wordt in dit Natura 2000-gebied nergens overschreden
	Kritische depositie wordt in dit Natura 2000-gebied op veel plaatsen overschreden
	Kritische depositie wordt in dit Natura 2000-gebied vrijwel overal overschreden

In figuur 3.5 is te zien in welke kilometerhokken binnen de invloedssfeer van de nieuwe ontwikkelingen de achtergronddepositie hoger is dan de kritische depositie van een drietal stikstofgevoelige habitattypen, voor zover deze habitattypen in de betreffende kilometerhokken voorkomen. Concreet betekent dit dat bij een toename van de depositie als gevolg van nieuwe ontwikkelingen, significant negatieve effecten op de betreffende habitattypen niet kunnen worden uitgesloten. Duidelijk is dat zich vooral een probleem voordoet met betrekking tot het habitatype 2130B *grijze duinen (kalkarm)*. De achtergronddepositie is vrijwel overal (veel) te hoog. Maar ook voor de habitattypen 2130A *grijze duinen (kalkrijk)* en 2180A *droge duinbossen* geldt dat in 2010 de kritische depositiewaarde wordt overschreden.

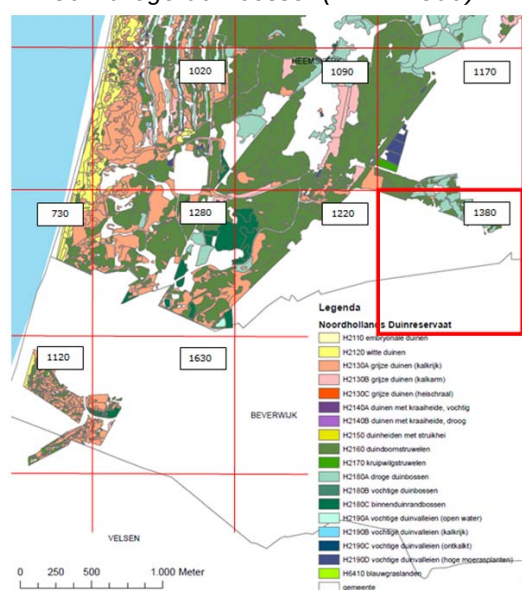
Voor alle overige habitattypen geldt dat de kritische depositiewaarden niet overschreden worden in de kilometerhokken waar deze habitattypen aanwezig zijn.

H2130A Grijze duinen, kalkrijk (KD = 1240)
940)

H2130B grijze duinen, kalkarm (KD =

H2180A droge duinbossen (KD = 1300)

Figuur 3.5 Overschrijding kritische depositiewaarden (KD) in 2010

Soorten

De beschrijving van de soorten is gebaseerd op de Voortoets die is uitgevoerd voor het bestemmingsplan Tata Steel (Waardenburg, 2008; zie bijlage 1).

Nauwe korfslak

De nauwe korfslak is een tot 2 mm kleine landslak met een tonvormig, linksgewonden huisje. De soort komt voor in permanent vochtige, kalkrijke biotopen, onder andere in de duinen. Vaak betreft dit overgangssituaties, bijvoorbeeld van (populieren)bos en struweel naar open vegetaties als natte duinvalleien. Dit kunnen als gevolg van bladval relatief stikstofrijke zones zijn, met planten als koninginnekruid en heelblaadje.

De belangrijkste bedreigingen voor de nauwe korfslak worden gevormd door verdroging, verruiging en verzuring van geschikte leefgebieden. Deze laatste twee factoren zijn met name relevant voor de populaties in vochtige, kalkrijke en voedselarme graslanden in Zuid-Limburg. Verdroging van (natte) duinvalleien vormt in het duingebied de belangrijkste bedreiging.

In het plangebied is geschikt leefgebied voor de nauwe korfslak aanwezig (zie paragraaf 3.3.2). In het Natura 2000-gebied is de nauwe korfslak bij recente inventarisaties op een aantal locaties aangetroffen, onder andere nabij het pompstation van PWN ten westen van het plangebied.

Gevlekte witsnuitlibel

De gevlekte witsnuitlibel is een tot ruim 4 cm lange libel en daarmee relatief fors in vergelijking met andere witsnuitlibellen. De mannetjes worden gekenmerkt door een opvallende gele vlek op het achterlijf, waaraan de soort zijn naam te danken heeft. De soort leeft in relatief kleine en ondiepe, heldere, voedselarme tot matig voedselrijke wateren. De belangrijkste (omvangrijke) Nederlandse populaties zijn te vinden in laagveengebieden (voornamelijk in Noordwest Overijssel), kleinere populaties zijn aanwezig in de duinen en in heidevennen op de hogere zandgronden. De gevlekte witsnuitlibel wordt bedreigd door versnippering van het leefgebied en aantasting van voortplantingswateren door verdroging, verzuring en vermeting.

Voor zover bekend heeft de gevlekte witsnuitlibel momenteel geen populaties in dit Natura 2000-gebied, vanwege het ontbreken van geschikte voortplantingswateren. In de directe omgeving van het plangebied zijn geschikte wateren evenmin aanwezig.

Paapje

Het paapje is een in Nederland zeldzame zangvogel, de provincie Drenthe vormt het voornaamste broedgebied. De soort komt voor in open terreinen met een kruidenrijke vegetatie en uitkijk- en zangposten in de vorm van hoge kruiden, struiken en boompjes. Voorbeelden daarvan zijn extensief beheerde hooilanden, duingebieden en hoogvenen. Ook kapvlaktes en braakliggende terreinen vormen geschikt leefgebied. Het dichtgroeien van geschikte leefgebieden door struiken en bos (bijvoorbeeld als gevolg van vermeting, verdroging en wegvallen van beheer) vormt een bedreiging voor de soort, maar ook intensivering van (geschikte) landbouwgebieden heeft voor een afname van geschikte broedbiotopen gezorgd. De soort is gevoelig voor verstoring door geluid.

Bij recent onderzoek (2007) is één broedgeval in het Natura 2000-gebied aangetroffen, in de omgeving van Egmond aan Zee (pers. med. de heer Kivit). In en rond het plangebied komt het paapje niet als broedvogel voor.

Tapuit

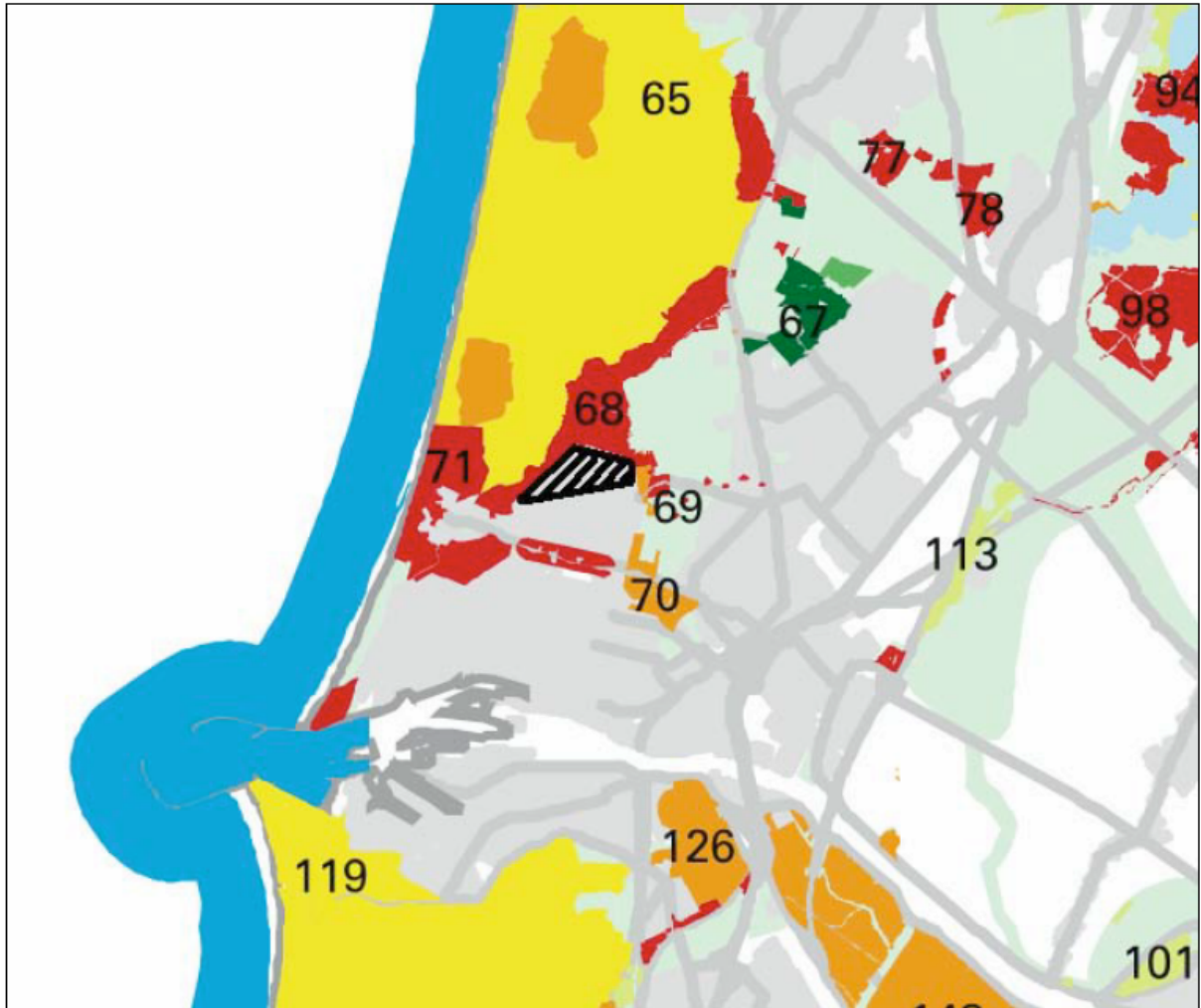
De tapuit is evenals het paapje een in Nederland zeldzame broedvogel. De soort komt voornamelijk voor in de duinen en in heide- en stuifzandgebieden op de zandgronden. Belangrijk is de aanwezigheid van uitzichtmogelijkheden, zoals zand- en steenhopen en boomstronken. De tapuit is in heel Nederland als broedvogel achteruit gegaan. Belangrijke oorzaken zijn vergrassing en verruiging van geschikte broedgebieden, onder andere als gevolg van vermesting, verzuring en successie van de vegetatie. Daarnaast speelt ook de achteruitgang van het konijn, als belangrijke grazer en 'openhouders' van het duingebied een rol.

In 2007 zijn in het Natura 2000-gebied 13 broedgevallen van de Tapuit vastgesteld. Nagenoeg alle waarnemingen zijn gedaan ten noorden van de Zeestraat, één daar vlak ten zuiden van. Uit de omgeving van het plangebied binnen een afstand van 2 kilometer is de tapuit niet als broedvogel bekend (pers. med. de heer Kivit). Voor de tapuit worden momenteel beheersmaatregelen getroffen. In het gebied 'Boreel' ten noorden van het plangebied, vindt begrazing plaats, wat de soort ten goede kan komen. Dit gebied ligt op ongeveer 500 meter afstand van het plangebied.

3.2.2. Ecologische Hoofdstructuur (buiten Natura 2000)

In figuur 3.6 is de ligging weergegeven van het plangebied ten opzichte van de omliggende EHS. De EHS is op deze kaart weergegeven in de vorm van natuurdoelen.

De EHS in het plangebied heeft als dominant natuurdoeltype bloemrijk grasland of droog duingrasland of heide. Bloemrijk grasland en droog duingrasland worden hier daadwerkelijk aangetroffen, maar struweel overheerst.

Figuur 3.6 Detail van de natuurdoelenkaart op basis van natuurdoeltypen van de Provincie Noord-Holland. Het te ontwikkelen gebied is zwart gearceerd weergegeven. rood: bloemrijk grasland of droog duingrasland of heide als dominant natuurdoeltype; oranje: landgoed of eendenkooi of recreatiegebied of productiebos of waterwingebied. Het nummer verwijst naar de gebiedsbeschrijving in de toelichting van "Natuurdoeltypen in Noord-Holland" (bron: Provincie Noord-Holland).

3.2.3. Beschermde en/of bedreigde soorten

Voor de beschrijving van de in het plangebied voorkomende beschermde soorten is gebruik gemaakt van het in 2008 uitgevoerd onderzoek voor het ontwikkelingsgebied in het noorden van het plangebied (Bureau Waardenburg bv (2008b), zie bijlage 2). Voorafgaand aan de daadwerkelijke bouwwerkzaamheden zal dit onderzoek geactualiseerd worden.

Flora

Er zijn drie beschermde soorten aangetroffen: grote kaardenbol (twee locaties), zwanenbloem (enkele sloten) en lange ereprijs (een locatie). De grote kaardenbol is aangetroffen aan de rand van een parkeerterrein aan de zuidkant van het onderzoeksgebied. Zwanenbloem is te vinden in enkele sloten. Grote kaardenbol en zwanenbloem zijn beide tabel 1 soorten. De lange ereprijs is gevonden op een stuk grond waarop ruderaal soorten afgewisseld worden met enkele duinsoorten. Lange ereprijs is zeer zeldzaam en komt wild alleen langs enkele beekdalen in Brabant en Overijssel. De soort wordt veel als sierplant aangeplant. Het exemplaar in het onderzoeksgebied is te beschouwen als een verwilderde

sierplant en geniet zodoende geen wettelijke bescherming. Op één plaats is de rode lijsoort gewone agrimonie waargenomen.

Vissen

In de watergangen binnen het onderzoeksterrein zijn geen beschermde vissen waargenomen. De sloten worden bewoond door tiendoornige stekelbaars. In de vijver in het bos is karper aanwezig. Deze zijn waarschijnlijk uitgezet. Bij onderzoek dat is uitgevoerd ten behoeve van de Westelijke Randweg van Beverwijk, ten oosten van het plangebied, zijn evenmin beschermde soorten vissen aangetroffen.

Amfibieën

In het onderzoeksgebied is de rugstreeppad waargenomen. De rugstreeppad is een zwaar beschermde, zogenaamde 'tabel 3' soort. Daarnaast zijn bastaardkikker, bruine kikker en kleine watersalamander waargenomen, dit betreft algemeen voorkomende lichtbeschermde soorten.

Figuur 3.7 Waarnemingen van amfibieën in het onderzoeksgebied.

Van de rugstreeppad zijn op 5 juni 2008 twee roepende mannetjes aangetroffen op een open vlakte op het braakliggende terrein. Verondersteld wordt dat op dit terrein regelmatig voortplanting plaatsvindt. In het voorjaar van 2008 kon geen voortplanting plaatsvinden door het ontbreken van plassen als gevolg van langdurige droogte. Mogelijk zijn de dieren deels weggetrokken naar geschiktere locaties in de omgeving. Ten noorden van Corus, vermoedelijk in het agrarisch gebied ten westen van Heemskerk, is op deze avond volop activiteit van roepende dieren waargenomen.

Op 19 augustus 2008 zijn enkele honderden larven van de rugstreeppad aangetroffen in een ondiepe plas op een andere locatie in het onderzoeksgebied. Eerder in het seizoen was deze plas nog volledig droog, maar als gevolg van de vrij natte maanden juli en augustus was weer voldoende water aanwezig, wat kennelijk direct door de rugstreeppad is gebruikt als voortplantingswater. De larven zijn afkomstig uit een of twee eisnoeren. Bij het laatste

veldbezoek op 15 september 2008 waren geen larven meer te bekennen in het water. Juveniele dieren zijn ook niet gevonden.

Het onderzoeksgebied is voldoende groot en biedt zowel geschikt landbiotoop, voortplantingswater als overwinteringslocaties voor een populatie van de rugstreeppad. Vooral de beschikbaarheid van geschikt voortplantingswater is momenteel waarschijnlijk een limiterende factor voor de soort. Veel tijdelijke wateren vallen snel droog en de meeste sloten zijn erg dichtgegroeid met opgaande (riet)vegetatie. Vreemd genoeg werd de nieuw gegraven sloot dit jaar niet gebruikt, wellicht omdat deze te hard stroomt met relatief koel water. Naar verwachting leeft er momenteel een kleine populatie rugstreeppadden op het terrein. De soort heeft een nomadisch bestaan, waardoor regelmatig uitwisseling zal plaatsvinden met populaties in de directe omgeving.

De bastaardkikker is in en rond de meeste wateren op het terrein aangetroffen. In de oostelijke vijver, de nieuw gegraven sloot en de sloot ten zuiden van het PWN-terrein zijn ook larven en juvenielen van de groene kikker waargenomen. De bastaardkikker is verder aangetroffen in de drooggevallen moerasvegetatie ten zuiden van het eikenbos. De bastaard- en groene kikker zijn in Nederland algemeen voorkomende soorten.

Van de bruine kikker is op 9 september 2008 een tweetal exemplaren waargenomen; het betrof jonge dieren. Het gehele terrein, specifiek de met opgaande vegetatie begroeide delen, vormt geschikt landbiotoop voor de soort. Onder andere de vijver in het oostelijke gedeelte, maar ook de sloot langs de westrand, vormen geschikte voortplantingswateren.

De kleine watersalamander is op 9 september en 15 september 2008 aangetroffen onder een plank; het betrof 3 volwassen en één juveniel exemplaar. Gelet op de korte afstand tot de vijver aan de oostzijde van het terrein wordt verwacht dat deze in gebruik is als voortplantingswater.

Reptielen

De zandhagedis is in het onderzoeksgebied verspreid over het terrein waargenomen, met een duidelijke voorkeur voor de taluds van het zanddepot en de op het zuiden (zuidoost, zuidwest) georiënteerde bosranden. De dieren zijn vooral waargenomen nabij zandige stukjes, veelal in of rond begroeiing met duinriet.

Op 9 september 2008 zijn in totaal 28 zandhagedissen waargenomen. Dit betroffen 8 adulte exemplaren en 20 juvenielen (eerstejaars). Op 15 september 2008 bleek het weer minder geschikt voor zandhagedissen en werden twee juveniele dieren waargenomen. Het onderzoeksgebied heeft betekenis voor een kleine (deel)populatie van de zandhagedis. Er is zowel open zand aanwezig om eieren in af te zetten als structuurrijke randvegetatie als leefgebied. Het terrein met vindplaatsen in het onderzoeksgebied sluit aan bij leefgebied in de directe omgeving en ligt hiervan gescheiden door de Waterweg.

Figuur 3.8 Waarnemingen van zandhagedis in het onderzoeksgebied.

Vogels

Bij het veldonderzoek zijn holten van spechten waargenomen in enkele bomen. Gelet op vorm en grootte betreft het holten van de grote bonte specht. In 2008 is echter geen bewoning door spechten vastgesteld in het plangebied. Even ten zuidwesten van het plangebied is een broedsel van de grote bonte specht vastgesteld in een half dode populier. Uilen zijn tijdens het veldwerk niet gehoord of waargenomen, evenmin zijn sporen van uilen (braakballen) aangetroffen.

Tijdens diverse veldbezoeken is de buizerd waargenomen, altijd vliegend of cirkelend boven het onderzoeksgebied. Het gebied zal daarmee onderdeel uitmaken van het leefgebied (foerageergebied) van dit exemplaar. Nesten van de buizerd zijn niet in het onderzoeksgebied waargenomen.

Op het Corus-terrein zijn verder torenvalken aanwezig, die waarschijnlijk in bedrijfsgebouwen broeden.

Tijdens het veldwerk zijn verder diverse vogelsoorten waargenomen. In de struwelen broeden soorten als grasmus, fitis, tjiftjaf, braamsluiper, kneu, gekraagde roodstaart, roodborsttapuit en nachtegaal. De struwelen lijken door hun oppervlakte en relatieve rust veel vogels aan te trekken. In de bosdelen zijn onder andere vink, zwartkop, houtduif, vlaamse gaai, fitis, tjiftjaf, koolmees, pimpelmees en merel waargenomen. Op open delen en braakliggende delen is een enkele graspieper aanwezig. Ook broedt er waarschijnlijk een paar scholeksters ergens op een plat dak. De braakliggende terreinen trekken dankzij hun overvloed aan zaaddragende kruiden zeer veel putters, kneuen en groenlingen. Tijdens één bezoek is een paartje patrijzen waargenomen. In de watergangen zijn enkele wilde eenden aangetroffen.

Vleermuizen

Tijdens het onderzoek zijn in het onderzoeksgebied twee soorten vleermuizen waargenomen, de gewone dwergvleermuis en de rosse vleermuis (figuur 3.9).

De gewone dwergvleermuis is verspreid in het onderzoeksgebied in lage aantallen waargenomen. Gemiddeld waren naar schatting per avond 5 exemplaren in het

onderzoeksgebied aanwezig. Voor zover kon worden vastgesteld komen de dieren vanuit noordoostelijke richting diffuus het onderzoeksgebied binnen vliegen. De dieren verschijnen ruim na schemering, een indicatie dat de verblijfplaats relatief ver van het gebied is gelegen. De vleermuizen foerageren in en rond de aanwezige houtige begroeiing in het onderzoeksgebied. Boven de open, niet met opgaande vegetatie begroeide delen zijn geen waarnemingen gedaan van vleermuizen.

Van de rosse vleermuis is op 26 juni 2008 één overvliegend exemplaar waargenomen. Het dier vloog hoog over aan de oostelijke kant van het onderzoeksgebied. De soort heeft geen verdere binding met het onderzoeksgebied.

Concrete vliegroutes van vleermuizen zijn niet waargenomen; de omgeving biedt voldoende structuren welke ter oriëntatie gebruikt kunnen worden. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet in het onderzoeksgebied aanwezig. Bebouwing ontbreekt, waardoor voor gebouwbewonende soorten geen mogelijkheden in het onderzoeksgebied zijn. Wel zijn bomen aanwezig welke door de aanwezigheid van scheuren, holten en los hangend schors in potentie geschikt zijn als verblijfplaats voor boombewonende soorten. Boombewonende soorten zijn niet aangetroffen en er zijn geen indicaties gevonden van bewoning in de vorm van uitwerpselen

Figuur 3.9 Waarnemingen van vleermuizen in het onderzoeksgebied.

Overige zoogdieren

Op het terrein worden geen strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoorten verwacht, wel zijn enkele algemene soorten waargenomen. Het konijn is op veel plaatsen aanwezig en ook de vos bezoekt regelmatig het terrein. De vos heeft mogelijk een hol in een steilrand aan de rand van het noordelijke meidoornstruweel. Tijdens de veldwerkrondes is zo nu en dan een spitsmuis gehoord. Het gaat waarschijnlijk om gewone bosspitsmuis, maar huisspitsmuis en de dwergspitsmuis kunnen zeker niet worden uitgesloten. Verder zijn op het terrein hoogstwaarschijnlijk bosmuis, rosse woelmuis, veldmuis, bruine rat en huismuis aanwezig. Wellicht dat ook de dwergmuis en de aardmuis aanwezig zijn op het terrein.

Beschermde soorten ongewervelden

Bij het onderzoek zijn de gevlekte witsnuitlibel en wijngaardslak niet aangetroffen. Voor de gevlekte witsnuitlibel is binnen het onderzoeksgebied momenteel geen geschikt voortplantingswater aanwezig. De soort kan daarom alleen als zwerver in het gebied worden verwacht. Voor de wijngaardslak is geschikt biotoop aanwezig in de vorm van het eikenbos langs de noordrand van het gebied, maar de wijngaardslak is niet waargenomen. Gelet op het gegeven dat deze grote soort makkelijk kan worden waargenomen wordt het voorkomen van de wijngaardslak momenteel uitgesloten.

Nauwe korfslak

De nieuwe korfslak is niet beschermd volgens de Flora- en faunawet, maar staat vermeld op Bijlage II van de Habitatrictlijn. De soort staat eveneens op de Rode Lijst van bedreigde diersoorten. Voor de nieuwe korfslak zijn in het naastgelegen Natura 2000-gebied ook instandhoudingsdoelen opgenomen.

De nieuwe korfslak is op zes locaties binnen het onderzoeksgebied aangetroffen. De locaties waar monsters zijn genomen en de soort daadwerkelijk is vastgesteld zijn weergegeven in figuur 3.10. In tabel 3.4 is per locatie het aantal aangetroffen slakjes weergegeven. In deze tabel is tevens het voorkomen van andere soorten van het geslacht *Vertigo* opgenomen. Andere slakken zijn niet nader gedetermineerd.

Tabel 3.4 Aangetroffen soorten van geslacht *Vertigo* in monsters genomen binnen het onderzoeksgebied.

locatie	nauwe korfslak <i>Vertigo angustior</i>	kleine korfslak <i>Vertigo pusilla</i>	dwerfkorfslak <i>Vertigo pygmaea</i>	indet
1	1	-	-	-
2	25	4	1	-
3	1	-	-	-
4	-	-	-	-
5	8	3	1	-
6	-	6	-	-
7	-	-	-	-
8	-	-	-	-
9	-	11	-	-
10	-	-	-	-
11	-	-	-	-
12	-	1	-	-
13	42	3	-	1
14	-	-	-	-
15	3	2	3	-
16	-	-	-	-

Figuur 3.10 Monsterlocaties ten behoeve van onderzoek naar de nauwe korfslak.
De nummers corresponderen met tabel 3.4. Rood: nauwe korfslak aangetroffen; groen: nauwe korfslak niet aangetroffen.

Op grond van de resultaten kan gesteld worden dat de nauwe korfslak waarschijnlijk algemeen en verspreid binnen het onderzoeksgebied voorkomt. De soort is aangetroffen in relatief open, veelal grazige vegetaties in de ondergroei van struweel en bomen. Op één locatie is nauwe korfslak aangetroffen in een relatief droog eikenbos met ondergroei van brandnetel en hondsdrif. De hoogste aantallen zijn aangetroffen in open struweel aan de westzijde van het onderzoeksgebied. Dit struweel wordt gedomineerd door meidoorn en duindoorn en begeleid door soorten als kardinaalsmuts, ratelpopulier, solitaire eiken, berk en vlier. Kaal zand was nauwelijks aanwezig door een dichte begroeiing van duinriet en dauwbraam. Lokaal worden vochtige omstandigheden geïndiceerd door zwarte els en hop. Op basis van historische kaarten en luchtfoto's blijkt dat dit gedeelte in feite nooit grootschalig door mensen is beïnvloed en feitelijk altijd de grens heeft gevormd tussen duingebied en akkerbouw in de binnenduinrand. Dit geldt overigens ook voor de andere bossen binnen het onderzoeksgebied.

Overige soorten

In het onderzoeksgebied zijn diverse, niet-beschermde insecten waargenomen. Vermeldenswaard is het voorkomen van de dagvlinders eikenpage en bruin blauwtje, de sprinkhanen duinsabelsprinkhaan, snortikker en krasser, de bruine winterjuffer, vroege glazenmaker (libel) en de bastaardzandloopkever.

In de onderstaande tabel is aangegeven welke beschermde soorten in het plangebied zijn aangetroffen en onder welk beschermingsregime de afzonderlijke soorten vallen.

Tabel 3.5: Voorkomende beschermde soorten binnen het plangebied en het beschermingsregime

vrijstellingsregeling Ffw	tabel 1		zwanebloem en grote kaardenbol gewone bosspitsmuis, dwergspitsmuis, huisspitsmuis, mol, egel, veldmuis, dwergmuis, aardmuis, rosse woelmuis, bosmuis, konijn en vos bruine kikker, bastaardkikker en kleine watersalamander
ontheftingsregeling Ffw	tabel 2		geen
	tabel 3	bijlage 1 AMvB	geen
		bijlage IV HR	gewone dwergvleermuis en rosse vleermuis (foeragerend) rugstreeppad zandhagedis
	vogels	cat. 1 t / m 4	buizerd

3.3. Ontwikkelingsmogelijkheden bestemmingsplan

In deze paragraaf worden de gevolgen van de ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt in beeld gebracht. Deze paragraaf is voor het Natura 2000-gebied Noordhollands Duinreservaat te beschouwen als een passende beoordeling, zoals omschreven in de Natuurbeschermingswet 1998 (artikelen 19d t/m 19j). Het Natura 2000-gebied overlapt volledig met de Ecologische Hoofdstructuur zodat de effectbeschrijving ook betrekking heeft op de EHS.

3.3.1. Gevolgen voor Natura 2000 (passende beoordeling)

Voor de beschrijving van de effecten is voor de aspecten verdroging en verstoring gebruik gemaakt van de informatie uit de eerder opgestelde voortoets (Bureau Waardenburg bv, 2008a).

Aangezien de ingreep plaatsvindt buiten het Natura 2000-gebied is van directe effecten, zoals areaalverlies en versnippering geen sprake.

Verdroging

Momenteel wordt de grondwaterstand van het Natura 2000-gebied beïnvloed door waterwinning voor drink- en industriewater, veranderde begroeiing en toename van verhard oppervlak. In het zuidelijke gedeelte van de Natura 2000-gebied zijn zeer grote grondwaterstandverlagingseffecten tot 1 meter meetbaar als gevolg van winning van (brak) grondwater door CORUS. Ten behoeve van de aanleg van het bedrijventerrein is het niet de verwachting dat (tijdelijk) bronbemaling nodig is, gelet op de ligging van het grondwaterpeil. Gezien het soort bedrijven dat zich in het plangebied zal vestigen (milieucategorie 4.1) zijn ook in de gebruiksfase geen relevante grondwateronttrekkingen te verwachten. Negatieve effecten op het Natura 2000-gebied kunnen dan ook worden uitgesloten.

Verstoring

Geluid

- Aanlegfase

Ten behoeve van de aanleg van het bedrijventerrein wordt verwacht dat heiwerkzaamheden gaan plaatsvinden. Dit kan tijdelijk leiden tot een extra verstoring. Dit leidt, buiten het broedseizoen, echter niet tot een negatief effect. Om deze tijdelijke verstoring te

verminderen kan gebruik worden gemaakt van geluidsarme heitechnieken, waarvan de reikwijdte beperkt is. Andere geluidsbronnen tijdens de aanlegfase (verkeer, laden, lossen, constructieve werkzaamheden) hebben een beperktere reikwijdte.

- Gebruiksfasen

Het Natura 2000 gebied is gedeeltelijk gelegen in de geluidszone van het industrieterrein, zie figuur 3.2 in paragraaf 3.1.1. Nabij het plangebied is als gevolg van de bestaande activiteiten sprake van geluidsbelastingen van 55- 60 dB(A). De kwalificerende broedvogels van het Natura 2000-gebied (paapje, tapuit) zijn in het plangebied niet aangetroffen. De nieuwe bedrijven in het Noordgebied leiden niet tot overschrijding van de geluidszone. De geluidsbelasting direct buiten de terreingrens zal wel enigszins stijgen ten opzichte van de huidige situatie, maar aangezien dit al een reeds verstoord gebied is, leidt dit niet tot negatieve effecten. Op grotere afstand van de terreingrens valt geen toename van de geluidsbelasting te verwachten.

Licht

Ten behoeve van veiligheid, inrichting en verkeer zal verlichting worden aangebracht. In het stedenbouwkundig plan wordt uitgegaan van een efficiënt ingericht terrein met een groene uitstraling, in aansluiting op het duingebied en de binnenduinrandzone, waarin de westelijke randweg wordt ingepast. Het groen dient zowel ter verhoging van de visuele kwaliteit van het bedrijventerrein alsook voor een geleidelijke visuele overgang naar de omgeving toe. Hoge bebouwing (30 meter) wordt gerealiseerd in het centrale gedeelte, laagbouw (tot 20 meter) komt langs de rand aan de noordzijde van het gebied. Zowel de bebouwing als het groen dat rond het gebied worden aangelegd zullen een zekere afscherming bieden tegen de aan te brengen verlichting. De uitstraling van verlichting zal daarom zeer beperkt zijn en mogelijk alleen een rol spelen langs de rand van het Natura 2000-gebied en de EHS. Dit leidt niet tot negatieve effecten op het Natura 2000-gebied. In de ontwerp- en inrichtingsfase kan rekening worden gehouden met lichtvervuiling door gebruik te maken van speciale armatuur en gerichte plaatsing.

Stikstofdepositie

Uit de stikstofberekeningen die door KEMA zijn uitgevoerd (zie bijlage 8, figuur G.1 en G.2) blijkt dat tot circa 1 km het Noordhollands Duinreservaat in (west, noordwest) de stikstofdepositie als gevolg van de ontwikkeling van het Noordgebied zal stijgen met meer dan 0,5 mol/ha/jr. Direct op de grens met het Natura 2000-gebied bedraagt de stikstofdepositie in 2015 en 2020 respectievelijk 25 mol/ha/jr en 19 mol/ha/jr. Binnen enkele meters van de weg neemt de depositie echter snel af, zoals de puntberekeningen in het rapport van KEMA laten zien. Op een afstand van 43 m van de wegrand bedraagt de depositie 5,7 mol/ha/jr in 2015 en 4,4 mol/ha/jr in 2020. Dit betekent echter dat ter plaatse van de habitattypen 2130A *grijze duinen (kalkrijk)*, 2130B *grijze duinen (kalkarm)* en 2180A *droge duinbossen*, direct te noord(west)en van het Noordgebied de stikstofdepositie fors toeneemt. Met name voor de reeds overbelaste grijze duinen, waarvoor een verbeterdoelstelling geldt, leidt dit tot een significant negatief effect.

In de stikstofberekeningen is uitgegaan van de worst-case situatie, waarbij een maximum aan vrachtverkeer is meegenomen en de ontsluiting van het terrein direct langs de rand van het Natura 2000-gebied wordt gerealiseerd. De exacte invulling van het Noordgebied is echter niet bekend. De toekomstige stikstofdepositie is dan ook afhankelijk van het type bedrijven dat zich daadwerkelijk in het Noordgebied zal vestigen.

bij de nadere uitwerking en invulling van het gebied dienen maatregelen te worden getroffen om de stikstofdepositie te verlagen, zoals één van de volgende of een combinatie van de volgende maatregelen:

- de realisatie van een andere, interne, ontsluitingsweg voor de ontwikkelingen in het Noordgebied en het afsluiten van de Waterweg voor dit verkeer;
- een zonering van type bedrijven aanbrengen;
- het weren van bedrijven met een sterke verkeersaantrekkende werking;
- technische maatregelen aan installaties.

Om de negatieve effecten van de stikstofdepositie, indien nodig, verder te mitigeren kunnen ook beheermaatregelen in het Natura 2000-gebied getroffen worden, zoals het maaien en afvoeren van vegetaties. Indien bij een toename van de stikstofdepositie geen maatregelen worden genomen, zal een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 niet kunnen worden verleend.

3.3.2. Ecologische Hoofdstructuur

Het ontwikkelingsgebied Noord ligt buiten de EHS. Als gevolg van het ruimtebeslag van de ingreep zal geen directe aantasting van de EHS plaatsvinden. De ingreep leidt niet direct tot verlies van oppervlak voor natuurdoeltypen.

Indirecte aantasting als gevolg van verdroging, verzuring, vermesting, geluid en verlichting zijn identiek aan de effecten zoals beschreven voor Natura 2000.

3.3.3. Cumulatie

Gelet op de bepalingen in artikel 6 lid 3 van de Habitatrichtlijn en artikel 19f van de Natuurbeschermingswet 1998, dienen voor een plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied maar afzonderlijk of in combinatie met anderen plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een gebied de zogenaamde cumulatieve effecten te worden bepaald. Onder cumulatieve effecten wordt in dit verband verstaan een optelsom van het bestaand gebruik (autonome ontwikkeling), nieuw gerealiseerde projecten, projecten in een vergevorderd stadium van de vergunningenprocedure en het eigen initiatief.

Relevante ontwikkelingen voor dit Natura 2000-gebied vinden ten noordoosten van het plangebied plaats. Het beleid zoals vastgelegd in het bestemmingsplan Heemskerkerduin/Noorddorp biedt ruimte voor verdere ontwikkeling van het gebied tot moderne glastuinbouw, met medegebruik van kleinschalige recreatie. Ten behoeve van de Structuurvisie Heemskerk is in 2011 een planMER inclusief passende beoordeling voor opgesteld. Uit deze passende beoordeling blijkt dat het kleinschalige recreatieve medegebruik niet leidt tot verstoring van het Natura 2000-gebied. De glastuinbouwontwikkeling kan echter wel leiden tot significant negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie, lichthinder en grondwateronttrekking. Dit betekent dat alleen van de bouwrechten in het bestemmingsplan gebruik kan worden gemaakt als er maatregelen worden getroffen en de significant negatieve effecten teniet worden gedaan. Cumulatieve effecten kunnen dan ook worden uitgesloten.

3.3.4. Gevolgen voor beschermde soorten

In deze paragraaf worden de effecten beschreven op de in het gebied wettelijk beschermde (tabel 2- en 3-)soorten. De tabel 1-soorten zijn hier buiten beschouwing gelaten aangezien voor deze soorten een vrijstelling geldt van de verbodsbepalingen van de Ffw.

Bij de beoordeling van effecten is rekening gehouden met de volgende uitgangspunten:

- voor soorten die zijn opgenomen in tabel 3 van de Flora- en faunawet wordt binnen de begrenzing van het onderzoeksgebied gecompenseerd voor functies die als gevolg van de ingreep verloren gaan. Deze compensatiemaatregelen zijn opgenomen in de rapportage van Waardenburg (2008b) en uitgewerkt in een notitie (zie bijlage 4);
- bij de uitvoering van werkzaamheden ten behoeve van de inrichting van het gebied worden mitigerende maatregelen getroffen om negatieve effecten op individuen en leefgebied zoveel mogelijk te voorkomen.

Amfibieën

De ingreep zal leiden tot een aantasting van het huidige leefgebied van de rugstreeppad. Verwacht wordt dat de terreinen waar sprake is van plasvorming en/of voortplantingswateren zullen verdwijnen. Daarnaast wordt zowel de hoeveelheid landbiotoop als het aantal overwinteringslocaties verminderd. De ontwikkeling van het gebied zal daarmee een duidelijk negatief effect hebben op het aanbod aan verblijfplaatsen. Er is sprake van overtreding van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor soorten van bijlage IV kan geen ontheffing worden verleend ten behoeve van het motief ruimtelijke inrichting aangezien de Europese Habitatrichtlijn dit motief niet noemt voor deze soorten. De negatieve effecten moeten daarom worden voorkomen door het tijdig treffen van compenserende en mitigerende maatregelen.

Hoewel het onderzoeksgebied als gevolg van de ingreep zijn betekenis als leefgebied kan verliezen zal de gunstige staat van instandhouding van de regionale populatie hiermee niet in het geding zijn.

Reptielen

Ontwikkeling van het onderzoeksgebied heeft consequenties voor de voorkomende populatie zandhagedis. Ten eerste zal sprake zijn van directe aantasting van leefgebied door verwijderen van de vegetatie en bebouwen van locaties waar de soort voorkomt. Na voltooiing van de werkzaamheden kan, als gevolg van de bouwhoogte, leefgebied permanent of gedurende delen van de dag beschaduwd raken, waardoor het leefgebied niet meer geschikt is voor de zandhagedis. De ontwikkeling van het gebied betekent overtreding van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Ook voor deze soort kan geen ontheffing FF-wet worden verkregen. Om deze negatieve effecten teniet te doen, worden daarom compenserende en mitigerende maatregelen getroffen, zoals het creëren van nieuw leefgebied, zie bijlage x.

Voor leefgebied dat tijdens de werkzaamheden wordt ontzien, kan tijdens de bouw sprake zijn van verstoring. Dit is afhankelijk van de periode waarin werkzaamheden worden uitgevoerd, de afstand van zandhagedisbiotoop tot de verstoring en de aard van die verstoring zelf. Zandhagedissen kunnen een bepaalde mate van verstoring overigens goed verdragen. Zo kunnen ze in hoge dichtheden voorkomen op plekken met veel recreatie en in bermen langs rijkswegen. Heiwerkzaamheden en zwaar transport in de directe nabijheid van leefgebied zullen naar verwachting de belangrijkste verstoring geven. Deze verstoring is tijdelijk en zal geen permanente gevolgen hebben. Indien onnodige betreding van terrein dat bij werkzaamheden wordt ontzien wordt voorkomen, zal verstoring geen wezenlijke invloed hebben op aanwezige zandhagedissen.

Hoewel het onderzoeksgebied als gevolg van de ingreep zijn betekenis als leefgebied zal verliezen is de gunstige staat van instandhouding van de regionale populatie hiermee niet in het geding. De aangrenzende duinterreinen vormen grote oppervlakten leefgebied.

Vogels

Het onderzoeksgebied heeft betekenis als broedgebied voor grote bonte specht en waarschijnlijk ook voor de buizerd. Daarnaast zullen binnen het plangebied verschillende soorten struweelvogels hun broedgebied verliezen. Deze algemene soorten vinden naar

verwachting voldoende vervangend biotoop in de omgeving, zodat compensatie niet noodzakelijk is. Wel zal voor kap van nestbomen een ontheffing voor artikel 11 van de Flora- en faunawet noodzakelijk zijn.

Vleermuizen

De geplande ontwikkeling kan mogelijk leidt niet tot aantasting van primair foerageergebied van de gewone dwergvleermuis. Vastgesteld is dat het gebied slechts door gemiddeld zes exemplaren als foerageergebied wordt gebruikt. Het gebied is dan ook slechts marginaal foerageergebied. Indien alle aanwezige opgaande vegetatie wordt verwijderd, zijn voor deze exemplaren ruime voldoende uitwijkmogelijkheden (alternatief foerageergebied) in de omgeving aanwezig. Verwacht wordt echter dat na ontwikkeling nog delen van het foerageergebied resterend. De geplande ontwikkeling heeft daarom geen negatieve invloed op aanwezige populaties of verblijfplaatsen van vleermuizen in de omgeving van het onderzoeksgebied.

Ongewervelden

Als gevolg van bebouwing van het onderzoeksgebied wordt leefgebied van de nauwe korfslak aangetast. Deze soort is niet beschermd in het kader van de Flora- en faunawet, maar staat vermeld op Bijlage II van de Habitatrichtlijn. De ingreep betreft directe aantasting als gevolg van verlies aan leefgebied. Dit heeft geen consequenties voor de instandhouding van de nauwe korfslak binnen het Natura 2000-gebied, aangezien deze populatie(s) ruimtelijk van elkaar gescheiden liggen en er geen uitwisseling tussen beide populaties wordt verwacht. De populaties in het onderzoeksgebied zijn daarmee niet van belang voor populaties binnen het Natura 2000-gebied.

3.4. Conclusie beoordeling thema ecologie

Natura 2000/PEHS

Aangezien de ingreep plaatsvindt buiten het Natura 2000-gebied is van directe effecten, zoals areaalverlies en versnippering geen sprake.

De verstoring door licht en geluid is beperkt. De geluidverstoring neemt plaatselijk wel toe, maar gaat geheel op in de bestaande verstoring van het bedrijventerrein. De uitstraling van licht blijft beperkt tot de directe omgeving van het Noordgebied. Negatieve effecten worden uitgesloten. Gezien de aard van de nieuwe bedrijven kan verdroging als gevolg van de ontwikkeling van het Noordgebied worden uitgesloten.

De stikstofdepositie als gevolg van de ontwikkeling neemt toe. Dit leidt voor de beschermde habitattypen tot een significant negatief effect, met name voor de prioritaire habitattypen grijze duinen aangezien hiervoor een verbeterdoelstelling geldt. De ontwikkeling van het Noordgebied is dan ook alleen mogelijk indien bij de concrete invulling van het Noordgebied maatregelen worden genomen om de stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied worden voorkomen. Dit kan door een interne ontsluitingsweg te realiseren en de Waterweg af te sluiten voor verkeer van en naar het Noordgebied. Ook door een bewuste keuze van het type bedrijven en door het treffen van technische maatregelen kan de stikstofdepositie worden verminderd. Indien er geen maatregelen worden getroffen kan er geen Natuurbeschermingswetvergunning worden verleend.

Voor een eventuele verplaatsing of uitbreiding van de activiteiten van Tata Steel naar het Noordgebied geldt dat de emissies behoren bij de vergunde maximale productie van 8.000 kton in de referentiesituatie (zie paragraaf 3.1.1). Daarom is het effect van deze emissies bij ontwikkeling van het Noordgebied niet inzichtelijk gemaakt in de plansituatie. Bij verplaatsing/uitbreiding van de activiteiten in het Noordgebied moet wel rekening worden gehouden met een verandering in de effecten op het Natura 2000-gebied.

Programmatische Aanpak Stikstof

De ontwikkelingen in het Noordgebied kunnen mogelijk ook doorgang vinden op basis van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Het doel van de PAS is het zeker stellen van de Natura 2000-doelen en tegelijk weer ruimte maken voor nieuwe economische activiteiten. Met de PAS wil het Rijk ervoor zorgen dat er weer vergunningen kunnen worden verleend voor bijvoorbeeld uitbreiding van (agrarische) bedrijven of de aanleg van wegen. Een specifiek rekeninstrument bepaalt hoeveel ruimte er is voor nieuwe economische ontwikkelingen. Medio 2012 (naar verwachting vanaf juli) zal de PAS volledig van start gaan. Omdat de PAS nog geen wettelijke status heeft kan deze nog niet worden betrokken bij de beoordeling van de effecten van de ontwikkeling van het Noordgebied.

Beschermde soorten

De ontwikkeling van het Noordgebied leidt tot aantasting en verstoring van beschermde soorten. Door het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen worden deze effecten echter teniet gedaan. Voor de werkzaamheden dient wel een ontheffing aangevraagd te worden.

Conclusies met betrekking tot cumulatie met andere projecten

Wanneer het effect van de ontwikkeling van het Noordgebied wordt gecombineerd met alle relevante projecten in de omgeving blijft de conclusie dat er geen negatieve effecten als gevolg van verstoring en verandering waterhuishouding optreden en dat significant negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie zonder maatregelen niet zijn uit te sluiten.

4. Externe veiligheid

4.1. Toetsingskader

Onder externe veiligheid wordt verstaan: de kans om buiten een inrichting te overlijden als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof betrokken is. Bij het opstellen van ruimtelijke plannen dient op grond van het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (2004), het Besluit Externe Veiligheid Buisleidingen (2010) en het concept-besluit Transportroutes Externe Veiligheid ten aanzien van externe veiligheid naar verschillende aspecten te worden gekeken, namelijk:

- bedrijven waar activiteiten plaatsvinden met gevaarlijke stoffen
- vervoer van gevaarlijke stoffen over wegen, spoor en water;
- vervoer van gevaarlijke stoffen via buisleidingen.

In het externe veiligheidsbeleid wordt doorgaans onderscheid gemaakt tussen het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Het PR is de kans per jaar dat een persoon op een bepaalde plaats overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen, indien hij onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven. Het PR wordt weergegeven met risicocontouren rondom een inrichting of langs een vervoersas. Het GR drukt de kans per jaar uit dat een groep mensen van minimaal een bepaalde omvang overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Voor het GR geldt geen grenswaarde maar een oriënterende waarde. De hoogte van het groepsrisico wordt uitgedrukt met overschrijdingsfactor ten opzichte van een oriënterende waarde. Een toename van het groepsrisico moet worden verantwoord.

Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) geeft een wettelijke grondslag aan het externe veiligheidsbeleid rondom risicovolle inrichtingen. Het doel van het besluit is de risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle inrichtingen tot een aanvaardbaar minimum te beperken. Op basis van het Bevi geldt voor het PR rondom een risicovolle inrichting een grenswaarde voor kwetsbare objecten en een richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten. Beide liggen op een niveau van 10-6 per jaar. Bij de vaststelling van ruimtelijke plannen moet aan deze normen worden voldaan, ongeacht of het een bestaande of nieuwe situatie betreft. Afwijking van de richtwaarde is met instemming van het bevoegd gezag slechts toegestaan indien gewichtige redenen daartoe aanleiding geven.

Het Bevi bevat geen grenswaarde voor het GR; wel geldt op basis van het Bevi een verantwoordingsplicht ten aanzien van het GR in het invloedsgebied rondom de inrichting. De in het externe veiligheidsbeleid gehanteerde norm voor het GR geldt daarbij als oriëntatiewaarde. Deze verantwoordingsplicht geldt zowel in bestaande als nieuwe situaties.

Besluit externe veiligheid buisleidingen

In het Besluit externe veiligheid buisleidingen is aangesloten bij de risiconormering uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). De toetsings- en bebouwingsafstand uit de

oude circulaires zijn vervangen door een grenswaarde voor het PR en een oriëntatiewaarde voor het GR. Voor het PR geldt dat er binnen de risicocontour van 10-6 geen kwetsbare objecten mogen worden gerealiseerd. Voor beperkt kwetsbare objecten geldt deze waarde als een richtwaarde. Voor het GR wordt een oriëntatiewaarde als ijkpunt gehanteerd. Het GR in de omgeving van buisleidingen moet worden verantwoord. Dit geldt zowel voor bestaande situaties als voor ontwikkelingen die zorgen voor een toename van het groepsrisico. In enkele situaties kan worden volstaan met een beperkte verantwoording van het GR:

1. het plangebied ligt buiten het gebied behorende bij de afstand waar nog 100% van de aanwezigen kan komen te overlijden of, bij toxische stoffen, het plangebied buiten de grens ligt waarbij het PR 10-8 per jaar is;
2. het GR is kleiner dan 0,1 maal de oriënterende waarde;
3. het GR neemt met minder dan 10% toe terwijl de oriënterende waarde niet wordt overschreden.

4.2. Referentiesituatie

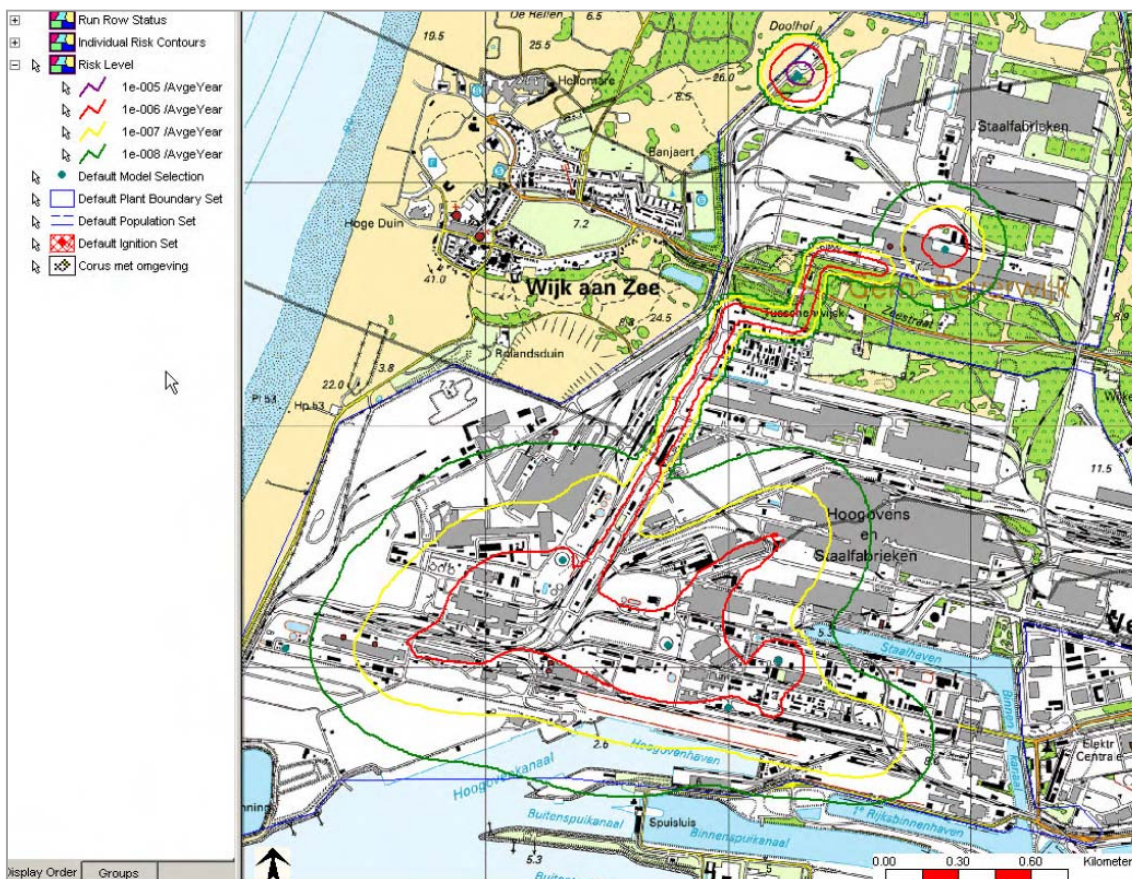
Algemeen

In het bestemmingsplangebied zijn twee BRZO inrichtingen gevestigd die vallen onder de werking van het Bevi, te weten Tata Steel IJmuiden BV en Linde Gas. Naast deze bedrijven zijn ook andere, niet BEVI-inrichtingen aanwezig die veelal een functionele band met het staalbedrijf hebben. Beide BRZO bedrijven hebben respectievelijk in december 2009 en februari 2009 een veiligheidsrapport ingediend bij de provincie Noord Holland. In deze veiligheidsrapporten is een QRA opgenomen waarin externe veiligheidsrisico's zijn berekend en waarin de externe veiligheidssituatie op het terrein en daarbuiten is berekend en beschreven.

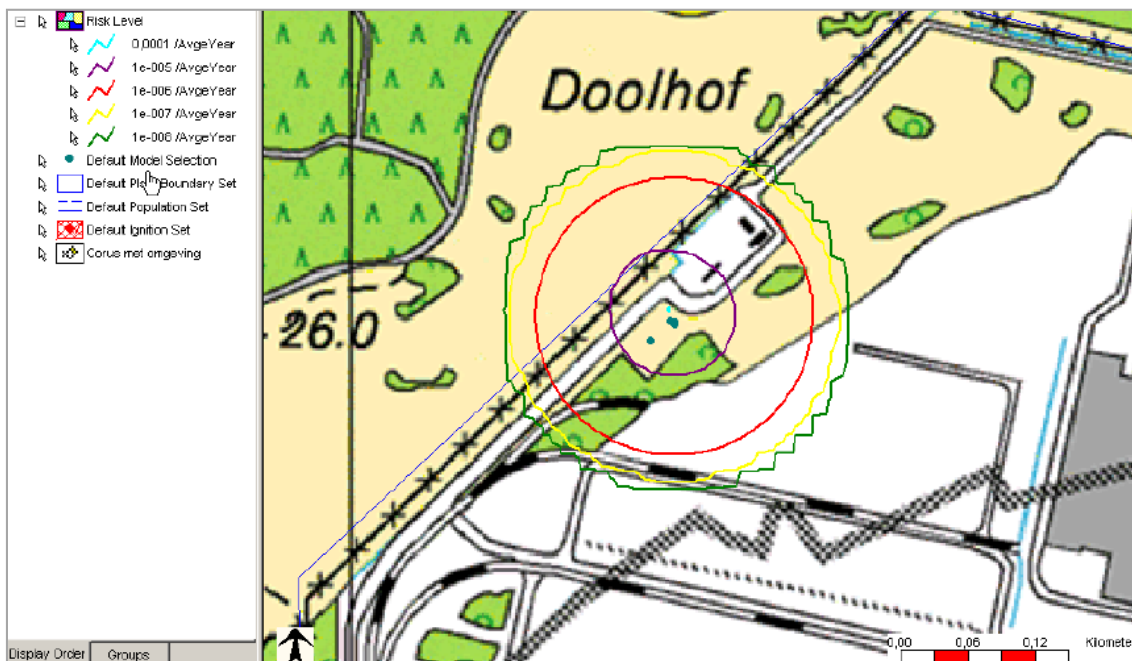
Arcadis heeft in opdracht van de gemeenten Velsen, Beverwijk en Heemskerk een rapport opgesteld waarin alle risicobronnen binnen het plangebied in kaart zijn gebracht. Het rapport is opgenomen in bijlage 2. Arcadis heeft voor het bestemmingsplan en het planMER geen specifieke onderzoeken verricht, zij heeft enkel gebruik gemaakt van beschikbare informatie. Vanwege de inwerkingtreding van het Besluit externe veiligheid buisleidingen zijn twee aanvullende risicoberekeningen uitgevoerd voor buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. In het plangebied zijn namelijk buisleidingen gelegen voor het transport van hogedruk aardgas en stikstof waarvan het beheer of het eigendom niet in handen is van de aanwezige bedrijven. Deze leidingen maken daarom geen onderdeel uit van de aanwezige inrichtingen. Op grond van het besluit Externe veiligheid buisleidingen moet voor dergelijke leidingen in bestemmingsplannen inzicht worden gegeven in het plaatsgebonden risico en de hoogte van het groepsrisico. De eerste rapportage betreft de ondergrondse buisleidingen. Omdat één leiding bovengronds is gelegen is daarvoor een aparte berekening uitgevoerd door Gasunie NV.

Inrichting Tata Steel BV

Voor de inrichting Tata Steel BV geldt dat in de huidige situatie aan de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico wordt voldaan (zie figuur 5.1). Alleen ter plaatse van het waterstofverlaadstation ligt de PR 10-6 contour buiten de inrichtingsgrens, ter plaatse zijn geen (beperkt) kwetsbare objecten toegestaan (zie figuur 5.2).

Figuur 5.1 Contouren voor het plaatsgebonden risico Tata Steel BV inclusief WKC Trust centrale (bron: VR deel III Corus Staal BV, april 2010)

Figuur 5.2 Contouren voor het plaatsgebonden risico voor het Waterstofverlaadstation (bron: VR deel III Corus Staal BV, december 2009)

Groepsrisico

In de veiligheidsrapportage van Tata Steel is een overzicht gegeven van 1% letaliteit effectafstanden voor de verschillende installaties. Uit de tabel blijkt dat in de omgeving van het Tata Steel terrein rekening moet worden gehouden met een toxisch scenario als gevolg van een incident met het Oxygas systeem of het Hoogovengas systeem. Uit de rapportage volgt dat het groepsrisico voor deze installaties beneden de oriënterende waarde is gelegen. In de bijlage is een verantwoording van het groepsrisico opgenomen waarin het advies van de regionale brandweer is verwerkt.

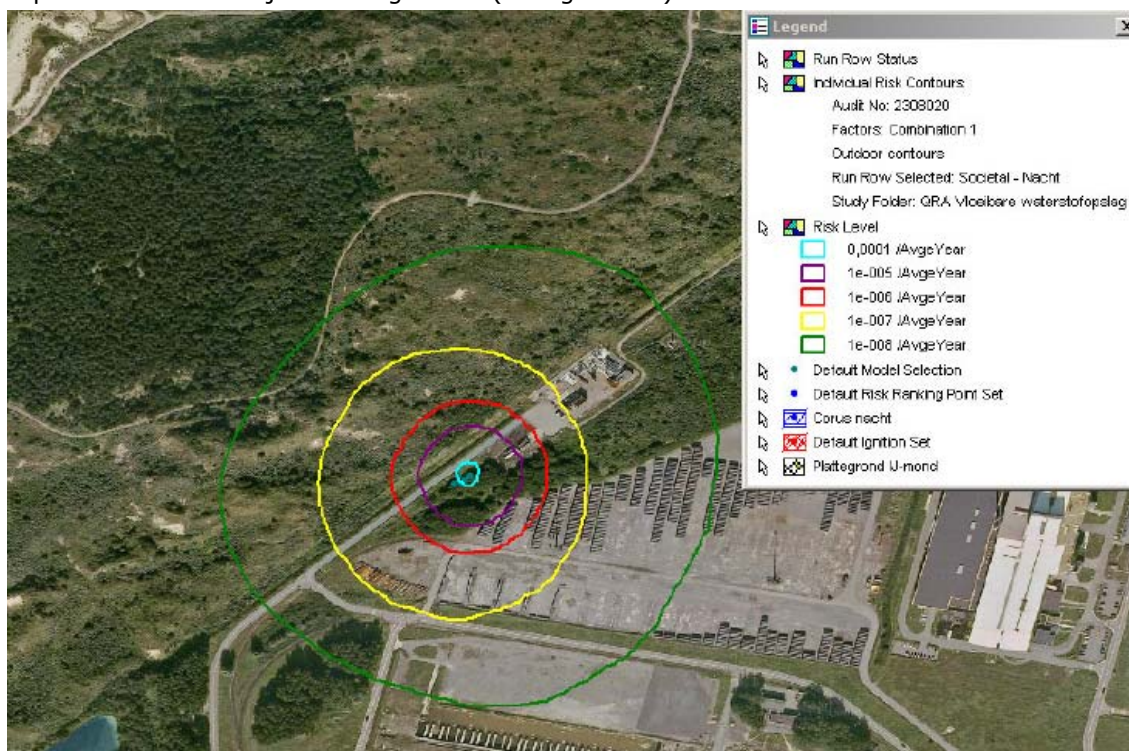
Tabel 5.1 Schade effectafstanden (weertype F 1,5)

Proces/ Installatie	Gevaarlijke Stof	Gewond		1% letaliteit	
		Brand [3 kW/m ²]	Toxisch [AGW]	Brand [10 kW/m ²]	Toxisch [LBW]
Oxygas systeem	Oxygas		1164		1032
Kooksovgas systeem	Kooksovgas	65		53	
Hoogovengas systeem	Hoogovengas		4000		1700
DeNOx installatie Warm-bandwalserij2	Ammoniak		280		610
BTX tank	Benzeen/toluene/xyleen	400		200	

(bron: VR deel III Corus Staal BV, december2009)

Inrichting Linde Gas BV

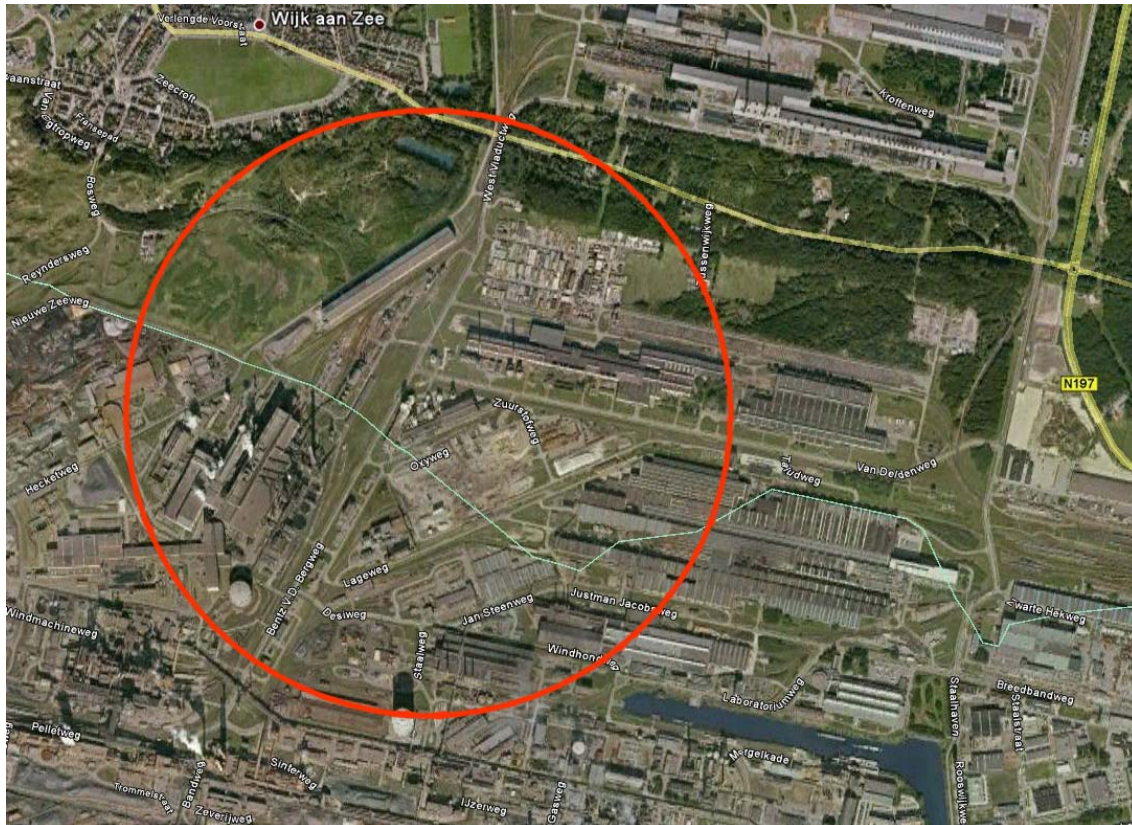
Binnen de inrichting Linde Gas zijn diverse risicorelevante installaties aanwezig. Het gaat om een zestal terreindelen die worden aangeduid met de letters A tot en met F. Alleen voor de locatie F, waar opslag van vloeibaar waterstof plaatsvindt, geldt dat de PR 10-6 contour buiten de inrichtingsgrens is gelegen. Dit betreft een locatie aan de noordwest zijde van het plangebied, nabij de Waterweg. Binnen de PR 10-6 contour zijn echter geen kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten toegestaan (zie figuur 5.4).

Figuur 5.4 Contouren voor het plaatsgebonden risico voor terreindeel F van Linde Gas BV (bron: QRA Linde Gas IJmuiden, februari 2009)

Groepsrisico

Voor de inrichting van Linde gas BV is geen groepsrisico berekend omdat binnen het invloedsgebied geen personendichtheden voorkomen die een groepsrisico veroorzaken. Binnen de maatgevende 1% letaliteitcontour, rond de stikstoftank op terreindeel A/B/D/E, bevindt zich net één woning aan de Zeestraat. Het groepsrisico kan dus niet worden berekend (zie figuur 5.5)

Figuur 5.5 Linde gas BV maatgevende 1% letaliteiteffectafstand stikstoftank (bron RBOI BV, ondergrond Google Earth)

Vervoer van gevaarlijke stoffen

Over wegen in de omgeving van het plangebied en over het Noordzeekanaal en in de Zeesluizen vindt vervoer van gevaarlijke stoffen plaats. Uit de rapportage van Arcadis blijkt dat deze risicobronnen geen beperkingen opleggen activiteiten in het plangebied.

Buisleidingen

In het plangebied zijn diverse buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen aanwezig. Enkele van deze buisleidingen maken deel uit van de inrichting van Tata Steel, zoals de leiding die behoren bij het hoogovengas systeem en het oxygas systeem. Over de externe veiligheidsrisico's van deze buisleidingen is gerapporteerd in de veiligheidsrapportage.

Ondergrondse buisleidingen

Voor enkele andere leidingen, die geen deel uitmaken van de inrichting, geldt dat er geen informatie bekend is over de externe veiligheidsrisico's. Het betreft buisleidingen voor het transport van aardgas en stikstof die worden beheerd door Gasunie NV. Daarom zijn met

behulp van het rekenprogramma CAROLA kwantitatieve risicoberekeningen uitgevoerd voor de ondergrondse hogedruk aardgasleidingen binnen het plangebied en de directe omgeving. Uit deze kwantitatieve risicoanalyse, die is opgenomen in bijlage, blijkt dat de PR 10-6 contouren niet buiten de leidingen zijn gelegen. Ook blijkt dat het groepsrisico ruimschoots beneden de oriënterende waarde is gelegen, het groepsrisico bedraagt maximaal 0,286 ten opzichte van de oriënterende waarde. In deze groepsrisicoberekening is rekening gehouden met het aantal aanwezige personen in de huidige situatie en een mogelijke toename van het aantal aanwezige personen op grond van de ontwikkelingsmogelijkheden in het bestemmingsplan. Voor deze leidingen is een dubbelbestemming opgenomen waarmee beperkingen worden gesteld aan nieuwe ontwikkelingen binnen de belemmerende strook van de leiding.

Bovengrondse buisleiding A-538

Op één locatie is sprake van een bovengronds gelegen hogedruk aardgasleiding. Dit betreft de passage van leiding A-538 van het binnenkanaal. Aan beide zijden van het kanaal is de leiding ondergronds gelegen. Voor het bovengronds gelegen deel van de hogedruk aardgasleiding heeft Gasunie NV een risicoberekening laten uitvoeren met behulp van het rekenprogramma Pipesafe. Uit deze rapportage, die is opgenomen in de bijlagen, blijkt dat ter plaatse van beperkt kwetsbare objecten sprake is van een plaatsgebonden risico van meer dan 10⁻⁶ per jaar. Ter plaatse wordt daarom niet aan de richtwaarde voor het PR voldaan. Er bevinden zich geen kwetsbare objecten binnen de afstand tot de PR 10-6 contour zodat aan de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico wordt voldaan.

Het groepsrisico van de leiding A-538 overschrijdt de oriëntatiewaarde voor groepsrisico, het groepsrisico bedraagt een factor 4,74 maal de oriënterende waarde. De hoogte van het groepsrisico wordt bepaald door de aanwezigen binnen de inrichting in de directe omgeving van het bovengronds gelegen tracé van leiding A-538.

4.3. Ontwikkelingsmogelijkheden bestemmingsplan

De bedrijven Tata Steel en Linde Gas leggen, op basis van de vigerende regelgeving voor externe veiligheid vanuit de criteria voor het plaatsgebonden risico en het groepsrisico, beperkingen op aan nieuwe ontwikkelingen in het plangebied. Voor wat betreft het plaatsgebonden risico geldt dat er binnen de afstand tot de PR 10-6 contouren van de aanwezige installaties geen kwetsbare objecten zijn toegestaan. Hierbij is van belang dat objecten die deel uitmaken van de inrichting waartoe de risicobron behoort of overige inrichtingen die vallen onder het BEVI, niet als (beperkt) kwetsbaar object worden beschouwd. De aanwezigheid van personen in dergelijke objecten worden wel meegenomen bij de beoordeling van het groepsrisico.

Wijzigingsbevoegdheid en afwijkingsmogelijkheid bedrijfsactiviteiten

Omdat het toevoegen van nieuwe Bevi-inrichtingen kan leiden tot nieuwe veiligheidsrisico's wordt dit niet zonder meer toegestaan. In het bestemmingsplan is een wijzigingsbevoegdheid toegevoegd om nieuwe Bevi-inrichtingen, onder voorwaarden, toe te staan. Met het opnemen van deze wijzigingsbevoegdheid wordt een toetsmoment ingebouwd. Ten tijde van het opstellen van het wijzigingsplan moet aan de hand van het concrete initiatief worden aangetoond dat er sprake is van een goede situatie ten aanzien van externe veiligheid.

Ook voor de bestaande inrichtingen geldt dat het oprichten of verplaatsen van risicorelevante installaties kan leiden tot ongewenste situaties. Daarom is de oprichting van nieuwe dergelijke installaties in het algemeen uitgesloten en pas mogelijk gemaakt door middel van een afwijking van het bestemmingsplan. Ook hiermee wordt bereikt dat er een extra

toetsingsmoment wordt ingebouwd waarin het bevoegd gezag de externe veiligheidssituatie kan beoordelen.

De vestiging van niet-Bevi bedrijven is wel toegestaan (met inachtneming van de planregels onder andere ten aanzien de toegestane milieucategorieën). Naar aanleiding van overlegreacties (op grond van artikel 3.1.1. van het Besluit ruimtelijke ordening) van de provincie en de VROM-inspectie worden ten aanzien van de vestiging van nieuwe bedrijven, aanvullende regels gesteld. Om te voorkomen dat binnen de 10-6/jaar PR- contouren van de BEVI-inrichtingen kwetsbare objecten kunnen worden gevestigd, worden deze uitsluitend middels een afwijking toegestaan. Voor beperkt kwetsbare objecten geldt geen verbod voor plaatsing binnen de 10-6/jaar PR- contour, maar is wel een verantwoording nodig. Omdat het hier dus uitsluitend gaat om andere bedrijven dan Tata Steel en Linde Gas (omdat dit zelf Bevi-inrichtingen zijn) en Tata Steel nagenoeg alle gronden bezit, zou uitsluitend met instemming van het staalbedrijf een bedrijf zich kunnen vestigen binnen de 10-6/jaar PR contour. Gelet op het belang van het staalbedrijf is het risico dat dit gebeurt gering.

Veiligheidscontour ex art. 14 BEVI

Een andere mogelijk zou zijn om voor een deel van het plangebied een veiligheidscontour ex artikel 14 van het Bevi op te nemen in het bestemmingsplan. Daarbinnen zou de oprichting of verplaatsing van risicobronnen, ongeacht tot welke inrichting ze behoren, mogelijk zijn. Een dergelijke zone is in de voorbereiding van het bestemmingsplan aan de orde geweest maar vanwege de geringe ervaring met de toepassing van een dergelijke contour is vanuit het oogpunt van beheersing van de externe veiligheidssituatie ervoor gekozen om de mogelijkheid van een veiligheidscontour niet verder uit te werken.

Groepsrisico

Ten aanzien van het groepsrisico wordt opgemerkt dat het vigerende groepsrisico van Tata Steel IJmuiden BV ruim beneden de oriënterende waarde is gelegen. Voor Linde Gas kan geen groepsrisico worden berekend vanwege de lage personendichtheid in het plangebied.

De colleges van B&W hebben besloten dat de oriënterende waarde niet mag worden overschreden. Dit is conform de filosofie van het BEVI: het lokale bestuur dient een afweging ten aanzien van het groepsrisico te maken. Aan Tata Steel IJmuiden BV en Linde Gas worden geen beperkingen opgelegd en het besluit sluit aan bij het landelijke beeld. Omdat er binnen het plangebied zoals gezegd nieuwe bedrijven gevestigd kunnen worden of bestaande bedrijven kunnen uitbreiden, kan er een verhoging van het groepsrisico van Tata Steel of Linde Gas optreden. Een toename van het groepsrisico door ontwikkeling van bedrijvigheid is echter niet aannemelijk. Enerzijds doordat de vestiging van mensaantrekkelijke bedrijven, zoals zelfstandige kantoren en detailhandelsbedrijven in het bestemmingsplan is uitgesloten. Anderzijds omdat de gevestigde bedrijven grotendeels een specifieke aanduiding hebben gekregen waardoor de locaties zijn begrensd. Uitbreiding buiten het aanduidingsvlak is niet zonder meer mogelijk.

Vervoer over het water

Het Basisnet Water geeft voor het vervoer van gevaarlijke stoffen gebruiksruimtes aan. Die gebruiksruimtes worden uitgedrukt in maximale risico's (kans van 1 op de miljoen per jaar).

Het rijk stelt langs alle vaarwegen een maximale ligging van de 10-6/jaar contour vast.

Uit analyses is gebleken dat het vervoer over water de komende 20 jaar nog fors kan groeien zonder dat de 10-6/jaar contour op de oever zal komen. Er zal daarom geen groepsrisico-probleem ontstaan. Het Basisnet Water zorgt ervoor er een ruimte is voor groei van het vervoer van gevaarlijke stoffen over het water en er op een verantwoorde wijze langs vaarwegen gebouwd kan worden.

Plasbrandaandachtsgebied (PAG)

Voor de meest vervoerde stofsoort, namelijk brandbare vloeistoffen, is een extra veiligheidsambitie gedefinieerd in de Nota Vervoer Gevaarlijke Stoffen, naast de normen voor het plaatsgebonden risico en de verantwoording van het groepsrisico. Het meest denkbare scenario rond infrastructuur is een plasbrand. Een zogenaamd plasbrandaandachtsgebied (PAG) houdt rekening met de effecten van een plasbrand in een zone rond de infrastructuur. Bij een ongeluk met een schip met brandbare vloeistoffen, kan een dergelijke stof uitstromen en in brand vliegen (plasbrand). Dat kan in een gebied tot 40 m langs de vaarweg (Noordzeekanaal) tot slachtoffers leiden.

De gemeente moet bij bouwplannen in die gebieden beargumenteren waarom er op deze locatie wordt gebouwd. Bouwen binnen een plasbrandaandachtsgebied wordt dus een afweging die door de gemeente wordt gemaakt op basis van de lokale situatie. Het plasbrandaandachtsgebied wordt gerekend vanaf de oever.

Door de volgende keuzes is al richting gegeven aan de invulling van het PAG:

- a. de vestiging van kwetsbare objecten wordt uitgesloten;
- b. de vestiging van nieuwe Bevi-inrichtingen wordt uitgesloten;
- c. de vestiging van mensaantrekkelijke bedrijven zoals zelfstandige kantoren en detailhandelsbedrijven wordt (vrijwel) uitgesloten.

In samenhang met de afweging om te bouwen in het PAG, dient in ieder geval aandacht te worden besteed aan de bestrijdbaarheid van de plasbrand door de hulpdiensten en de zelfredzaamheid van de gebruikers van het bouwwerk in relatie tot effectreducerende maatregelen of brandvertragende maatregelen aan het gebouw.

De regionale brandweer is om advies gevraagd, dit advies is verwerkt in de verantwoording van het groepsrisico die is opgenomen in de bijlagen bij het bestemmingsplan.

Transport door buisleidingen

Voor de ondergronds en bovengronds gelegen buisleidingen geldt dat er geen kwetsbare objecten mogelijk worden gemaakt binnen de PR 10-6 contour. Er bestaan daarom geen knelpunten ten aanzien van het plaatsgebonden risico. De ontwikkelingsruimte in het bestemmingsplan niet leidt tot een overschrijding van de oriënterende waarde voor het groepsrisico voor wat betreft de ondergrondse buisleidingen. Voor het bovengrondse hogedrukaardgasleiding A-538 geldt dat er zowel in de referentiesituatie als in de plansituatie sprake is van een overschrijding van de oriënterende waarde voor het groepsrisico. Dit levert een aandachtspunt op voor het groepsrisico. Overschrijding van het groepsrisico kan ongedaan worden gemaakt door het treffen van maatregelen:

Bronmaatregelen

- Als gevolg van het ondergronds brengen van de leiding wordt de overschrijding van het groepsrisico ongedaan gemaakt. De reden voor de bovengrondse ligging ter hoogte van de passage van het binnenkanaal is onbekend. Ter plaatse van de passage zijn overigens meerdere leidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen bovengronds gelegen. De externe veiligheidsrisico's van deze leidingen vallen niet onder de werking van het Bevb omdat deze leidingen onderdeel uitmaken van de inrichting. Dat geldt niet voor leiding A-538 omdat deze niet wordt beheerd door Tata Steel maar door Gasunie NV.

Effectmaatregelen

- Het groepsrisico kan worden teruggedrongen door het verminderen van de aanwezigheid van personen binnen het invloedsgebied. Het effect van deze maatregel is niet bekend.

Bij de beoordeling van de veiligheidssituatie rond de bovengronds gelegen hogedruk aardgasleiding is van belang dat het invloedsgebied van het tracé waar de overschrijding van de oriënterende waarde plaatsvindt, is gelegen binnen een Bevi-inrichting en niet in openbaar toegankelijk gebied. Voor risicobronnen binnen de inrichting geldt dat eigen personeel en bezoekers niet bij een groepsrisicoberekening mogen worden betrokken, zij genieten geen bescherming vanuit de Wet milieubeheer. Het beperken van risico's en het vergroten van de zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid valt onder het interne veiligheidsbeleid van de inrichting (Arbo-wetgeving), voor bezoekers geldt dat bescherming wordt geregeld op grond van de gebruiksvergunning en interne veiligheidsprotocollen. Gelet hierop wordt het bevoegd gezag de mogelijkheid geboden om te bepalen dat werknemers van Bevi-inrichtingen niet worden meegenomen in een GR-berekening van bronnen buiten de inrichting (Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico, hoofdstuk 16). Gelet op het bovenstaande is de overschrijding van de oriënterende waarde voor het groepsrisico in een ander daglicht komen te staan. In de verantwoording van het groepsrisico heeft, mede aan de hand van het advies van de regionale brandweer, een afweging van maatregelen plaatsgevonden.

4.4. Conclusie

Door adviesbureau Arcadis zijn de risicobronnen die in en nabij het plangebied liggen in kaart gebracht. Deze risicobronnen betreffen de BRZO-bedrijven Tata Steel en Linde Gas, het vervoer van gevaarlijke stoffen over wegen in de omgeving van het plangebied, door de Zeesluizen en over het Noordzeekanaal en het transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen. Hierbij is gebruik gemaakt van de veiligheidsrapporten die de BRZO-bedrijven 5-jaarlijks opstellen. Er zijn geen knelpunten ten aanzien van het plaatsgebonden risico, zowel in de huidige situatie als in de plansituatie. Voor alle onderzochte bedrijven ligt het groepsrisico in beide situaties onder de oriënterende waarde.

Om te waarborgen dat in de toekomst de risico's met betrekking tot externe veiligheid niet onaanvaardbaar toenemen zijn in de Staat van Bedrijfsactiviteiten bedrijven uitgesloten die een mensaantrekkende werking hebben, bijvoorbeeld kantoren en detailhandelsbedrijven. Nieuwe Bevi-inrichtingen zijn uitsluitend mogelijk middels een wijzigingsbevoegdheid met – indien van toepassing – een mer-(beoordelings)plicht. Uitbreidingen/wijzigingen en verplaatsingen van risico bronnen zijn uitsluitend toegestaan middels een afwijkingsbevoegdheid. In de bijlage bij het bestemmingsplan is een beperkte verantwoording van het groepsrisico opgenomen waarin tevens wordt ingegaan op het groepsrisico van de bovengronds gelegen buisleiding.

5. Luchtkwaliteit

5.1. Toetsingskader

Het toetsingskader voor luchtkwaliteit wordt gevormd door hoofdstuk 5, titel 5.2, van de Wet milieubeheer. De Wm bevat grenswaarden voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, fijn stof, lood, koolmonoxide en benzeen. Hierbij zijn in de ruimtelijke ordeningspraktijk langs wegen met name de grenswaarden voor stikstofdioxide (jaargemiddelde) en fijn stof (jaar- en daggemiddelde) van belang. De grenswaarden van de laatstgenoemde stoffen zijn in tabel 6.1 weergegeven. De grenswaarden gelden voor de buitenlucht, met uitzondering van een werkplek in de zin van de Arbeidsomstandighedenwet.

Tabel 6.1 Grenswaarden maatgevende stoffen Wlk

stof	toetsing van	grenswaarde	geldig
stikstofdioxide (NO ₂) ¹⁾	jaargemiddelde concentratie	60 µg/m ³	2010 tot en met 2014
	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³	vanaf 2015
fijn stof (PM ₁₀) ²⁾	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³	vanaf 11 juni 2011
	24-uurgemiddelde concentratie	max. 35 keer p.j. meer dan 50 µg/m ³	

- 1) De toetsing van de grenswaarde voor de uurgemiddelde concentratie NO₂ is niet relevant aangezien er pas meer overschrijdingsuren dan het toegestane aantal van 18 per jaar zullen optreden als de jaargemiddelde concentratie NO₂ de waarde van 82 µg/m³ overschrijdt. Dit is nergens in Nederland het geval.
- 2) Bij de beoordeling hiervan blijven de aanwezige concentraties van zeezout buiten beschouwing (volgens de Regeling beoordeling Luchtkwaliteit 2007)

In de Wet milieubeheer, hoofdstuk 5, titel 5.2, is bepaald dat ontwikkelingen slechts kunnen worden toegestaan indien deze ontwikkelingen, gelet op de bijdrage aan de concentraties van luchtverontreinigende stoffen, niet leiden tot een (dreigende) overschrijding van de grenswaarden voor luchtkwaliteit. Daarnaast wordt bij de vaststelling van bestemmingsplannen vanuit het oogpunt van de gezondheid van de mens rekening gehouden met de luchtkwaliteit.

Besluit niet in betekenende mate (nibm)

In het Besluit nibm is exact bepaald in welke gevallen een project vanwege de gevolgen voor de luchtkwaliteit niet aan de grenswaarden hoeft te worden getoetst. Dit kan onder meer het geval zijn wanneer een project een bijdrage heeft van minder dan 3% van de jaargemiddelde grenswaarde NO₂ en PM₁₀.

Toepasbaarheidbeginssel luchtkwaliteit

In de Wet luchtkwaliteit is opgenomen dat de luchtkwaliteitsnormen niet van toepassing zijn op een arbeidsplaats als bedoeld in de Arbeidsomstandighedenwet 1998. In de Handreiking Meten en rekenen luchtkwaliteit is tevens opgenomen dat de luchtkwaliteitsnormen niet gelden voor arbeidsplaatsen, dat wil zeggen in en rond bedrijfs- en industriegebouwen tot de aan de grens van het bedrijfsterrein. Dit betekent dat toetsing aan de grenswaarden voor

luchtkwaliteit buiten van de inrichtingen, en daarmee op de grens van het plangebied en niet in het plangebied, plaatsvindt.

Broeikasgassen

Naast de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen met relevantie voor de gezondheid van de mens en voor Flora en fauna vindt door in het plangebied door diverse bronnen uitstoot van broeikasgassen plaats. Omdat broeikasgassen niet relevant zijn voor de gezondheid van mens en dier en er geen lokale/regionale maar mondiale effecten optreden wordt aan de immissie van broeikasgassen, in tegenstelling tot de stoffen uit hoofdstuk 5.2 van de Wm, geen grenswaarden gesteld aan de concentraties op leefniveau. De beperking van de uitstoot van broeikasgassen wordt op Europees en op rijksniveau met diverse instrumenten gereguleerd zoals energiebelasting (brandstof) of door middel van het systeem van verhandelbare emissierechten (Europees systeem voor CO₂-emissiehandel oftewel European Trading System, ETS).

Geurhinder

Voor diverse bedrijfsactiviteiten geldt dat als gevolg van de luchtemissies geurhinder kan optreden in de omgeving. Op grond van de rijksbeleid ten aanzien van geurhinder, dat volgt uit de brief van de Minister van VROM (juni 1995), gelden voor enkele aangewezen bedrijfsactiviteiten geurtoetsingskaders die zijn vastgelegd in de zogenaamde bijzondere regelingen in de Nederlandse Emissierichtlijnen (NeR) en dient voor overige bedrijfsactiviteiten de hindersystematiek uit NeR te worden toegepast. Het bevoegd gezag, de Provincie Noord-Holland, beschikt niet over een provinciaal geurbeleid. Bij het verlenen van omgevingsvergunningen voor milieu dient te worden getoetst of in een inrichting de Best Beschikbare Technieken worden toegepast voor de reductie van geuremissies.

5.2. Referentiesituatie

Ten behoeve van het planMER is door KEMA onderzoek uitgevoerd naar de luchtkwaliteitsituatie in de omgeving van het plangebied. Het rapport is opgenomen in de bijlagen. Er heeft geen toetsing plaatsgevonden binnen het plangebied omdat binnen inrichtingen, op basis van het toepasbaarheidbeginsel, niet hoeft te worden getoetst aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit voor de buitenlucht.

Industriële bronnen

KEMA heeft voor de berekening van de luchtkwaliteit gebruik met het rekenprogramma KEMA STACKS gebruik gemaakt van een bronnenmodel van Tata Steel waarin alle industriële bronnen binnen de inrichting Tata steel zijn ingevoerd. Overige bronnen met een significante bijdrage aan de luchtkwaliteit zijn aan het model toegevoegd. Dit wordt toegelicht in het rapport. Met deze opzet vindt een overschatting van de concentraties van luchtverontreinigende stoffen op leefniveau plaats aangezien de bijdrage van de bronnen in het plangebied ook al zijn verwerkt in de achtergrondconcentraties. De omvang van deze dubbeltelling is echter niet met enige mate van betrouwbaarheid vast te stellen.

De concentratieberekeningen in de prognosejaren 2015 en 2020 zijn gebaseerd op luchtemissies die behoren bij de vergunde maximale productie van 8.000 kiloton ruw staal. Dit productieplafond volgt uit de huidige milieuvergunning van Tata Steel. Deze luchtemissies zijn afgeleid van de door Tata Steel gerapporteerde emissies bij een lagere jaarproductie en vormen daarom een schatting. Alle invoergegevens zijn opgenomen in de bijlagen bij het rapport van KEMA.

Verkeer

Om te komen tot een totaalbeoordeling van de luchtkwaliteit in de directe omgeving van het plangebied is in KEMA STACKS de verspreiding van de luchtemissies van industriële bronnen gecombineerd met de verspreiding van luchtemissies van verkeer. De verkeersgegevens voor de referentiesituatie zijn voor de meeste wegen ontleend aan de Monitoringstool die onderdeel is van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). De redenen voor het gebruik van de gegevens uit de monitoringstool is als volgt:

- Deze verkeersgegevens worden jaarlijks door overheden geactualiseerd en bevatten daarom betrouwbare cijfers over de verkeersintensiteit.
- Om voor verkeer een dubbeltellingcorrectie te kunnen uitvoeren moest het onderzoeksgebied een bepaalde omvang hebben. Daardoor moest ook voor rijkswegen verkeersgegevens worden ingevoerd en deze zijn niet opgenomen in het regionale verkeersmodel.

Enkele wegen zijn niet ingevoerd in de monitoringstool. Dit betreft de Waterweg, Willem Bakkerweg, Hooglandtweg en de Staalhavenweg. Voor deze wegen is gebruik gemaakt van cijfers uit het regionaal verkeersmodel IJmond. De verkeersintensiteit voor deze wegen is voor de jaren 2011 en 2015 gelijk gesteld aan die voor 2020 waarmee een conservatieve benadering is gehanteerd. In de referentiesituatie is rekening gehouden met een verwachte groei van het aantal verkeersbewegingen als gevolg van autonome ontwikkelingen. Voor de waterweg is gerekend met een aantal verkeersbewegingen van 400 die zijn gerelateerd aan de bestaande bedrijfslocatie van PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland.

PM₁₀ jaargemiddelde en 24-uursgemiddelde concentratie

In de referentiesituatie is in de omgeving van het plangebied sprake van een overschrijding van de jaargemiddelde grenswaarde en 24-uursgemiddelde grenswaarde voor PM₁₀. Deze overschrijding wordt veroorzaakt door industriële bronnen in het plangebied. Uit de verspreidingsberekening is te zien dat het overgrote deel van de rekenpunten, waar de overschrijding plaatsvindt, buiten het gebied liggen waar blootstelling plaatsvindt. De overschrijdingen worden voornamelijk berekend aan de zuidzijde van het plangebied (ter hoogte van het sluizencomplex en de het Noordzeekanaal) en de zuidwestzijde van het plangebied (boven de Noordzee). Voor deze rekenpunten geldt dat de generieke achtergrondconcentratie voor PM₁₀ reeds hoger is dan de grenswaarde. Er is op deze punten in sterke mate van dubbeltelling aangezien de hoge achtergrondconcentraties al zijn te wijten aan de bijdrage van bronnen op het industrieterrein Tata Steel. Op veel van deze rekenpunten vindt tevens een overschrijding plaats van de grenswaarde voor de 24-uursgemiddelde concentratie voor PM₁₀.

NO₂ jaargemiddelde en 24-uursgemiddelde concentratie

Voor NO₂ geldt dat niet de industriële bronnen maar het verkeer maatgevend is voor de concentraties op leefniveau. De hoogste concentraties worden berekend bij de tunnelmond van de Wijkertunnel. In de referentiesituatie wordt in alle prognosejaren zowel voldaan aan de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie als voor de 24-uursgemiddelde concentratie NO₂.

Broeikasgassen

De bedrijven die onderdeel uitmaken van de referentiesituatie leveren een relevante bijdrage aan de totale uitstoot van broeikasgassen door de industrie in Nederland. Deze bijdrage is in het voorliggende planMER echter niet onderzocht omdat deze emissies worden gereguleerd door middel van het Europees systeem van CO₂ emissiehandel. Kenmerk van dit cap-and-trade systeem voor de industrie is dat het niet relevant is waar welke emissies of reducties van emissies plaatsvinden. Er vindt namelijk onder de deelnemende bedrijven jaarlijks een

verdeling van emissierechten plaats waarmee zij hun emissies moeten afdekken. Het totaal aantal beschikbare emissierechten komt overeen met het plafond oftewel de nationale doelstelling. De markt bepaalt vervolgens welke bedrijven maatregelen treffen, emissies van broeikasgassen reduceren en daarmee emissierechten overhouden en verkopen en welke bedrijven geen maatregelen treffen maar emissierechten kopen. Met dit systeem wordt jaarlijks voldaan aan de nationale doelstelling, de individuele uitstoot van een bedrijf is niet langer relevant voor het behalen van de doelstelling.

Geurhinder

In het plangebied zijn in de huidige situatie diverse installaties aanwezig die geurrelevante luchtemissies veroorzaken. Deze installaties maken onderdeel uit van de inrichting Tata Steel. In 2008 is in verband met de huidige milieuvergunning een geuronderzoek uitgevoerd door Tauw⁴. Uit dat onderzoek blijkt dat in de omgeving van de inrichting Tata Steel sprake is van gehinderden en van ernstig gehinderden. Deze situatie gaf aanleiding tot het treffen van maatregelen. In het onderzoek zijn reductiemaatregelen besproken die zijn vastgelegd in de revisievergunning van Tata Steel. Handhaving van deze maatregelen vindt plaats in het milieuspoor.

5.3. Ontwikkelingsmogelijkheden bestemmingsplan

Om de gevolgen van de uitvoering van het bestemmingsplan te kunnen beoordelen is voor het ontwikkelingsgebied, het Noordgebied, rekening gehouden met een toename van de industriële emissies en verkeersemissies als gevolg van de ontwikkeling van nieuwe bedrijfsactiviteiten die niet direct zijn gerelateerd aan de productie van staal.

De industriële emissies zijn gebaseerd op de kentallen voor de emissie van NO₂ en PM₁₀ die behoren bij een bedrijventerrein waar bedrijven tot en met categorie 4.2 toelaatbaar zijn. Dat betekent dat de vestiging van grote emissiebronnen zoals elektriciteitscentrales, raffinaderijen en grotere chemische bedrijven niet is toegestaan. De kentallen zijn nader toegelicht in het rapport van KEMA.

De verkeerstoename is berekend aan de hand van de kentallen die volgen uit de CROW publicatie 'Verkeersgeneratie woon- en werkgebieden, oktober 2007'. De volgende uitgangspunten zijn gehanteerd:

Verkeersgeneratie

- De bruto oppervlakte van het Noordgebied bedraagt 16,78 hectare bruto. In de berekeningen is uitgegaan van een netto oppervlak van 15,4 ha. Dit is een worst-case benadering
- Gemengd bedrijventerrein: 170 PA en 44 VA per netto ha bedrijventerrein per werkdagemaal
- factor werkdag/weekdag = 0,75
- verkeersgeneratie weekdag = 1647 PA en 426 VA

Verkeersafwikkeling

- 50% op Binnenduinrandweg noordelijk en 50% op Binnenduinrandweg zuidelijk

Op basis van de luchtkwaliteitsberekeningen wordt het volgende geconcludeerd:

- De ontwikkelingen in het Noordgebied leiden tot een toename van de jaargemiddelde concentratie NO₂ langs wegen. De toename bedraagt maximaal 3,3 µg/m³ in 2021. De grenswaarde wordt in geen van de prognosejaren overschreden.

⁴ Tauw, Onderzoek geurproblematiek vergunning Corus, R001-4600029BWH-srb-VO1-NL, 28-09-2008

- De 24-uurgemiddelde grenswaarde voor NO₂ wordt in geen van de prognosejaren overschreden.
- De jaargemiddelde concentraties PM₁₀ neemt voornamelijk toe in de directe omgeving van het Noordgebied en in de omgeving van de Waterweg. Op die locaties bedraagt de toename maximaal 1,7 µg/m³ zodat op die locaties in betekenende mate sprake is van een bijdrage aan de luchtkwaliteit, de bijdrage bedraagt immers meer dan 3% van de grenswaarden (nibm drempelwaarde). De bijdrage leidt echter niet tot een overschrijding van de jaargemiddelde of 24-uursgemiddelde grenswaarde voor PM₁₀.
- Op locaties ten zuiden en zuidwesten van het plangebied is in de prognosejaren 2015 en 2020 sprake van een overschrijding van de jaargemiddelde grenswaarde voor PM₁₀. De locaties liggen ter hoogte van het Noordzeekanaal en de Noordzee zodat ter plaatse geen toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit hoeft te worden uitgevoerd (toepasbaarheidsbeginsel). Voor het planMER is van belang dat op deze locaties in de referentiesituatie reeds sprake is van een overschrijding van de jaargemiddelde grenswaarde voor PM₁₀. De extra bijdrage als gevolg van de beoogde ontwikkelingen bedraagt maximaal 0,025 µg/m³, deze bijdrage is ruim minder dan de nibm drempelwaarde waardoor de bijdrage niet in betekenende mate is. Als gevolg van de ontwikkelingen in het Noordgebied vindt geen overschrijding van de grenswaarde plaats.

Geurhinder

Het bestemmingsplan maakt ter plaatse van het Noordgebied de ontwikkeling van nieuwe bedrijfsactiviteiten mogelijk tot en met categorie 4.2. Deze toelaatbaarheid is bepaald op grond van de afstand tot de meest nabij gelegen woningen in de omgeving van het Noordgebied (zie figuur 2.3). In de systematiek van milieuzonering vormt geurhinder een van de ruimtelijk relevante milieuaspecten. Omdat de toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten is gebaseerd op de richtafstanden tot de woningen in de omgeving van het bedrijventerrein wordt geconcludeerd dat bij de ontwikkeling van overige bedrijfsactiviteiten geen kans op onaanvaardbare geurhinder bestaat. In het Noordgebied wordt met afwijking de ontwikkeling van bedrijfsactiviteiten uit maximaal categorie 5.3 mogelijk gemaakt. Voor deze bedrijfsactiviteiten geldt dat er geen concrete ontwikkelingen bekend zijn in het Noordgebied, deze activiteiten zijn in de huidige situatie al toegestaan. Er kan daarom op dit moment geen beoordeling plaatsvinden van de mogelijke geurbelasting in de omgeving van het Noordgebied. Afstemming met de omgeving vindt hoe dan ook plaats in het milieuspoor.

5.4. Conclusie

In de omgeving van het plangebied komen in de referentiesituatie plaatselijk jaargemiddelde concentraties PM₁₀ voor die boven de grenswaarde zijn gelegen. Deze zijn het gevolg van bestaande bedrijfsactiviteiten in het plangebied. Op de betreffende locaties is eveneens sprake van een overschrijding van de grenswaarde voor de 24-uursgemiddelde waarde. Op deze locaties heeft de mogelijke ontwikkeling van het Noordgebied een bijdrage van minder dan 3% van de jaargemiddelde grenswaarde voor PM₁₀ zodat deze bijdrage niet in betekenende mate is. Op overige locaties is sprake van een bijdrage aan de jaargemiddelde concentratie PM₁₀ van maximaal 1,7 µg/m³. Voor die locaties geldt dat de bijdragen in betekenende mate zijn, er vindt echter geen overschrijding van de jaargemiddelde en 24-uursgemiddelde grenswaarde plaats.

Voor NO₂ geldt dat zowel in de referentiesituatie als in de plansituatie in alle prognosejaren wordt voldaan aan de jaargemiddelde en 24-uursgemiddelde grenswaarde.

6. Overige milieuaspecten

6.1. Bodem en grondwater

Toetsingskader

Sinds 1 januari 1987 is de Wet bodembescherming van kracht. De wet is gericht op het tegengaan dan wel wegnemen van risico's als gevolg van bodemverontreiniging. Op basis van de Wbb geldt de zogenaamde zorgplicht van de bodem. De zorgplicht bepaalt dat men verplicht is verontreinigingen die na 1 januari 1987 zijn ontstaan geheel te verwijderen. Alleen op gevallen van ernstige verontreiniging met een spoedeisende sanering van voor 1987 rust een saneringsplicht waarvoor een saneringstijdstip geldt. De verontreinigingen mogen functiegericht (risicogericht) worden verwijderd. Op de niet spoedeisende saneringen rust een saneringsnoodzaak; voor deze saneringen is geen tijdstip vastgesteld.

Voor het gebied van Tata Steel IJmuiden BV is geen specifiek saneringsprogramma opgesteld. Sanering vindt plaats in overeenstemming met de Wbb dus als het een ernstige en spoedeisende sanering betreft of als zich een ontwikkeling voordoet. Een ontwikkeling kan zijn de sloop van een gebouw of het oprichten van een bouwwerk. Bij een calamiteit dient in overeenstemming met de revisievergunning in het kader van de Wet milieubeheer een melding te worden gedaan aan het bevoegd gezag en dienen maatregelen te worden getroffen om de verontreiniging teniet te doen.

Referentiesituatie

Regionale bodemkwaliteitskaart

Voor het bedrijventerrein Tata Steel is in 2005 een Bodemkwaliteitskaart (BKK) en een Beheerplan Grondstromen vastgesteld. Deze beide documenten zijn geëvalueerd en in 2010 is een aanvang gemaakt met het actualiseren van de BKK en het Beheerplan. Deze zijn in 2011 vastgesteld door de betreffende gemeenten.

De BKK geeft de achtergrondkwaliteit weer van de bodem op bedrijventerrein Tata Steel weer. Locaties waar verontreinigingen bekend zijn of verwacht worden maken in principe geen deel uit van de BKK. Deze locaties zijn geregistreerd in de kaartlaag 'verdachte terreindelen' die is opgenomen in de bijlagen bij de BKK.

De BKK dient primair voor het faciliteren van grondstromen binnen het beheergebied. Daarnaast zijn er twee nevendoelen. Bij eventuele saneringen wordt de terugsaneerwaarde afgeleid uit van de gebiedseigen kwaliteit van de BKK zone waar de verontreiniging is was gelegen. Ook geeft de BKK historische bodeminformatie die kan worden gebruikt in het kader van omgevingsvergunningaanvragen.

Ontwikkelingsmogelijkheden bestemmingsplan

Noordgebied

In het Noordgebied is een verdacht terreindeel gelegen (zie bijlage 9 bij de BKK). Dit terreindeel betreft het gebied "De Caeg". Op dat terreindeel werden in het verleden diverse

soorten bedrijfsafval opgeslagen en verwerkt. Vanaf 1991 zijn diverse bodemonderzoeken verricht waarbij met name verontreinigingen met metalen werden aangetoond. De afgelopen jaren zijn op De Caeg diverse opschoonacties en ontgravingen van de bovengrond uitgevoerd.

In 2004 is vervolgens een nieuw totaalbeeld opgesteld van de bodem- en grondwaterkwaliteit op De Caeg. Hieruit blijkt dat de huidige bodemkwaliteit vergelijkbaar is met de kwaliteit van het omringende terrein, dat als licht verontreinigd is geclassificeerd. In het grondwater is alleen nog verontreiniging met arseen boven de interventiewaarde (sterke verontreiniging) aangetoond.

Toepassing BKK en Beheerplan Grondstromen

Overeenkomstig het regime van de Wet bodembescherming vinden saneringen plaats op basis van het overzicht 'Verdachte terreindelen' en bij ernstige en urgente verontreinigingen. Tevens vinden saneringen plaats bij calamiteiten in het kader van de revisievergunning Wet milieubeheer. Veelal wordt gesaneerd tot achtergrondwaarden of wat technisch haalbaar is. Na sanering zal dan sprake zijn restverontreiniging en gebruikbeperkingen. Met betrekking tot de aangetoonde arseenverontreiniging in het grondwater op het Caegterrein zal mogelijk vervolgonderzoek en/of een sanering moeten plaatsvinden. Onduidelijk is nog of de verhoogde waarden voor Arseen zijn te relateren aan verhoogde achtergrondwaarden. Het aanvullend onderzoek, en de mogelijke sanering, worden uitgevoerd in het kader van de Wet bodembescherming. Dit traject houdt geen verband met de vaststelling van het bestemmingsplan Tata Steel.

Bij vestiging, uitbreiding of wijziging van bedrijven moet inzicht worden gegeven in de bodemkwaliteit. Inzicht in de bodemkwaliteit is tevens altijd noodzakelijk als het bouwen betrekking heeft op bouwwerken waarin voortdurend of nagenoeg voortdurend mensen verblijven. Indien op basis van de bodemkwaliteitskaart voldoende inzicht in de bodemkwaliteit kan worden geboden, kan in vrijstelling worden verkregen van de onderzoeksplicht tot het uitvoeren van een verkennend bodemonderzoek conform NEN 5740. Voorwaarde is dat:

- uit het vooronderzoek of historisch bodemonderzoek (conform NEN 5725) blijkt dat de locatie niet verdacht is en er dus geen aanwijzing is om aan te nemen dat de bodemkwaliteit plaatselijk afwijkt van de bodemkwaliteit zoals vastgesteld in de bodemkwaliteitskaart; én
- de locatie is gelegen in een schone zone of een verontreinigde zone met $P95 < T$.

Bij bouwplannen op de verdachte terreindelen moet altijd verkennend bodemonderzoek conform NEN 5740 worden uitgevoerd. Bij bouwvragen wordt getoetst of de BKK voldoende bodeminformatie biedt, en er vrijstelling kan worden verleend, of dat er aanvullend bodemonderzoek moet plaatsvinden. De betrouwbaarheid van historische bodeminformatie is beperkt.

Indien bij het te vestigen bedrijf sprake is van het uitvoeren van bodembedreigende activiteiten wordt in het kader van de Wet milieubeheer tevens een nulsituatie-onderzoek uitgevoerd.

Conclusie

Voor het plangebied is een aparte Bodemkwaliteitskaart en een Beheerplan Grondstromen opgesteld (november 2011) waarin de achtergrondwaarden zijn vastgelegd. Tevens is een overzicht van verdachte terreindelen opgesteld. Op grond van de WBB is geborgd dat bestaande, bekende, verontreinigingen worden gesaneerd. Op grond van overige regelgeving geldt dat bij vestiging, wijziging of uitbreiding van bedrijfsactiviteiten waar personen verblijven, moet worden aangetoond dat de bodem geschikt is voor het beoogd gebruik.

Bij de ontwikkelingen in het Noordgebied dient rekening te worden gehouden met mogelijke verontreinigingen in het grondwater als gevolg van historische bedrijfsactiviteiten. De uitvoering van het onderzoek en een eventuele sanering van de verontreiniging zijn niet gerelateerd aan de vaststelling van het bestemmingsplan Tata Steel, het betreft immers een bekende verontreiniging. Omdat er geen sprake is van een functiewijziging is ten behoeve van het bestemmingsplan geen bodemonderzoek uitgevoerd. In het vergunningenspoor dient te worden aangetoond dat de bodemkwaliteit geen beperkingen oplevert voor het beoogde gebruik.

6.2. Water

Toetsingskader

Europees beleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) is sinds 2000 van kracht en schrijft voor dat in 2015 alle waterlichamen een "goede ecologische toestand" (GET) hebben en voor sterk veranderde/kunstmatige wateren dat deze een "goed ecologisch potentieel" (GEP) moeten hebben bereikt. De chemische toestand moet voor alle waterlichamen (natuurlijk en kunstmatig) in 2015 goed zijn.

Nationaal Beleid

Het Rijk, de provincies, de gemeenten en de Unie van Waterschappen hebben op 25 juni 2008 een geactualiseerde versie van het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW-Actueel) ondertekend. Hierin zijn afspraken vastgelegd voor een duurzame en klimaatbestendige waterhuishouding in Nederland. In de afgelopen vijf jaar is een groot deel van de gemaakte afspraken in het oorspronkelijke NBW inmiddels uitgevoerd. De NBW-partijen gaan nu gezamenlijk verder met de uitvoering van de nieuwe afspraken in het akkoord, onder meer over klimaatveranderingen, de stedelijke wateropgave en de ontwikkelingen in woningbouw en infrastructuur. Ook is er meer aandacht voor de implementatie van de Kaderrichtlijn Water. Het NBW heeft tot doel om in de periode tot 2015 de waterhuishouding in Nederland op orde te brengen en te houden en te anticiperen op klimaatverandering.

De Nationale Handreiking Watertoets 3 is in juli 2009 vastgesteld. De Handreiking geeft een algemene beschrijving van het gedachtegoed achter het watertoetsproces, de wettelijke verankering, de verschillende rollen en producten in het licht van de vernieuwde wetgeving en beleidsafspraken.

Het Nationaal Waterplan 2010 is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande Nota's Waterhuishouding. Het Nationaal Waterplan is opgesteld op basis van het wetsvoorstel Waterwet. Het Nationaal Waterplan beschrijft de hoofdlijnen van het nationale waterbeleid. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie. Belangrijke onderdelen van het Nationaal Waterplan zijn het nieuwe beleid op het gebied van waterveiligheid, het beleid voor het IJsselmeergebied, het Noordzeebeleid en de Stroomgebiedbeheerplannen op grond van de KRW. Tevens bevat het Nationaal Waterplan een eerste beleidsmatige uitwerking van de kabinetsreactie op het advies van de Deltacommissie.

De Waterwet is op 22 december 2009 in werking getreden. Deze wet heeft negen waterrelevante wetten samengevoegd (de Wet Verontreiniging Oppervlaktewater, Wet Verontreiniging Zeewater, Grondwaterwet, Wet Droogmakerijen en Indijkingen, Wet op de Waterkering, Wet Beheer Rijkswaterstaatwerken, Wrakkenwet en Waterstaatswet). Daarnaast wordt de regeling waterbodems uit de Wet Bodembescherming opgenomen in de nieuwe Waterwet. Het wetsvoorstel regelt niet alles. Bepaalde onderwerpen dienen nader uitgewerkt te worden in onderliggende regelgeving: het Waterbesluit (algemene maatregel

van bestuur), de Waterregeling (een ministeriële regeling) of in de verordeningen van waterschappen en provincies.

Provinciaal beleid

Het provinciale Waterhuishoudingsplan Noord-Holland 2010-2015 biedt waterbeheerders in Noord-Holland een ondersteuning en versterking bij en van de uitvoering van het waterbeleid.

Waterschapsbeleid

Het Waterbeheersplan 4, 2010-2015 (2010) is reeds vastgesteld. Het waterbeheersplan 4 zal gelijktijdig met dit bestemmingsplan van kracht zijn en de kerndoelen zijn:

- Het op orde houden van het watersysteem en dit onder dagelijkse omstandigheden doelmatig en integraal beheren;
- De verontreiniging van het watersysteem door directe en indirecte lozingen voorkomen en/of beheersbaar houden;
- Het op orde houden van de primaire waterkeringen en overige waterkeringen met een veiligheidsfunctie en deze onder dagelijkse omstandigheden doelmatig en integraal beheren;
- Het in stand houden en ontwikkelen van een calamiteitenorganisatie die onder bijzondere omstandigheden onmiddellijk operationeel is en die beschikt over actuele calamiteitenbestrijdingsplannen voor veiligheid, wateroverlast en waterkwaliteit.

Referentiesituatie

Het waterbeheer in het binnendijkse deel van het plangebied wordt gevoerd door het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Het buitendijkse waterbeleid wordt gevoerd door Rijkswaterstaat.

Bodem en grondwater

Het plangebied ligt ten zuidwesten van Beverwijk en grenst aan de noordzeeduinen in het westen en het Noordzeekanaal c.q. het Noorderbuitenkanaal in het zuiden. De hoogte van het maaiveld varieert van circa NAP +10 m langs de duinen tot circa NAP +2,5 m in het zuiden van het plangebied. Het bedrijfsterrein is, met uitzondering van een klein gebied nabij de havens, afgewerkt op een gemiddelde hoogte van circa NAP +8 m. De bodem van het plangebied bestaat uit leemarm tot zwakleemig zand, van oorsprong behoort het gebied tot het duinmassief.

De grondwaterstand is sterk afhankelijk van de afstand tot het oppervlaktewater. De maximale grondwaterstand bedraagt circa NAP +6,2 m. Door Tata Steel IJmuiden BV wordt zout grondwater opgepompt en vervolgens gebruikt als koelwater. De provincie is het bevoegd gezag voor het diepe grondwater. Het zoute water wordt via het westelijk hoofdriool geloosd op het Noorderbuitenkanaal.

Oppervlaktewater

Binnen het plangebied liggen de Staalhaven en het Hoogovenhavenkanaal. In beide havens zijn laad- en losmogelijkheden voor schepen. De Hoogovenhaven ligt buiten het sluizencomplex en is bereikbaar voor zeeschepen. Verder ligt in het zuidwesten van het plangebied het slibdepot de Averijhaven. Dit depot behoort niet tot de inrichting van Tata Steel IJmuiden BV en is in beheer bij Rijkswaterstaat. Langs de noordelijke plangrens bevindt zich een watergang (Westslot en Broersesingel). Door middel van een stuw wordt het water in deze watergang op peil gehouden. De watergang wordt gevoed door drangwater, dit is kwelwater afkomstig van de hoger gelegen duinen. De hogere grondwaterstanden daar zorgen voor kweldruk in de lager gelegen aangrenzende gebieden.

Het binnenwater van het Noordzeekanaal en de Staalhaven wordt gehandhaafd op een peil van NAP -0,40 m. Het Noorderbuitenkanaal en de Hoogovenhaven staan in open verbinding met de Noordzee. Het waterpeil fluctueert enkele meters rond NAP en staat onder invloed van de getijdenwerking.

Waterkeringen

Ter plaatse van de Kooksfabriektweweg, Bentz van de Bergweg en de Van Deldenweg bevindt zich een primaire waterkering. Aan de westzijde van het plangebied loopt de waterkering langs de Reijndersweg in noordelijk richting. Deze waterkering is onderdeel van dijkkring 13 en voldoet aan de veiligheidsnorm van 1:10.000 jaar. De beheerder is het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

De verbinding tussen dijkkringgebied 13 en dijkkringgebied 14 loopt via het sluizencomplex van IJmuiden, ten zuiden van het plangebied. Vanaf de Kooksfabriektweweg loopt het tracé via de Ingenhousweg, Bleijenhoeveweg en de Nieuwe Tuinderslaan naar de Noordersluisweg. Deze waterkering is in beheer bij Rijkswaterstaat en maakt onderdeel uit van dijkkring 44. Het bedrijfsterrein ten zuiden van de Kooksfabriektweweg en de Ingenhousweg ligt daarmee formeel buitendijks.

Riolering

Het rioolstelsel binnen het plangebied is privaatrechtelijk eigendom van Tata Steel IJmuiden BV. Tata Steel IJmuiden BV zorgt zelf voor de inzameling, het transport en de zuivering van haar eigen afvalwater. Het water wordt vervolgens geloosd in de Staalhaven.

Ten zuiden van de Zeestraat bevindt zich hoofdzakelijk een gemengd rioolstelsel. In toenemende mate wordt hemelwater echter losgekoppeld van de riolering. Ten noorden van de Zeestraat is een gescheiden stelsel aanwezig. De vijvers gelegen in Wijk aan Zee lozen hun wateroverschot eveneens op dit gescheiden stelsel. Het gescheiden stelsel mondt uit op de Konijnensloot. Vanuit het gemengd riool wordt via riooloverstorten bij hevige neerslag afvalwater geloosd op het oppervlaktewater.

De lozing van hoogovengascondensaat vindt plaats via de bedrijfsriolering van elektriciteitsbedrijf NUON op het gemeentelijk rioolstelsel van de gemeente Velsen. Het betreft hierbij een lozing van ca. 10.000 m³/jaar. Van het gebied Business Park Ymond-Noord is circa 3 hectare aangesloten op een verbeterd gescheiden stelsel. Daarnaast is circa 9 ha. aangesloten op infiltratievoorzieningen.

Ontwikkelingsmogelijkheden bestemmingsplan

Dit bestemmingsplan biedt weinig of geen mogelijkheden om het watersysteem en -beheer te verbeteren. Mochten er in de toekomst ontwikkelingen plaatsvinden in het plangebied, dan is het van belang om de uitgangspunten van duurzaam stedelijk waterbeheer, zoals geformuleerd door het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, daar waar mogelijk toe te passen. Ook dient het Hoogheemraadschap te worden betrokken bij ontwikkelingen in het plangebied, zodat het Hoogheemraadschap in staat wordt gesteld om een water- en rioleringsadvies te geven. Concreet is het belangrijk om bij eventuele ontwikkelingen duurzame, niet-uitlogbare bouwmaterialen toe te passen (dus geen zink, lood, koper en PAK's-houdende materialen) om diffuse verontreiniging van water en bodem te voorkomen. Daarnaast geniet het de voorkeur om een gescheiden rioolstelsel aan te leggen. Op deze manier wordt voorkomen dat schoon hemelwater afgevoerd wordt naar de afvalwaterzuiveringsinstallatie. Schoon hemelwater dient bij voorkeur te worden geïnfiltreerd in de bodem. Ook eventueel (licht) verontreinigde oppervlakken dienen bij voorkeur te worden afgekoppeld waarbij een lokaal zuiverende voorziening wordt toegepast.

Noordgebied

In het noorden van het plangebied is de ontwikkeling van Business Park IJmond-Noord beoogd. Wanneer als gevolg van deze ontwikkelingen het verhard oppervlak toeneemt, dient dit gecompenseerd te worden door de aanleg van nieuw oppervlaktewater. Een richtlijn voor deze compensatie is 10% van de toename aan verharding. Daarnaast dienen dempingen van bestaand water voor 100% gecompenseerd te worden

Bij nieuwbouw dienen duurzame, niet-uitlogbare bouwmaterialen gebruikt te worden (dus geen zink, lood, koper en PAK's-houdende materialen), op deze manier wordt diffuse verontreiniging van water en bodem voorkomen.

Bij nieuwbouw dient de 'Beslisboom aan- en afkoppelen' te worden gevolgd. Het is namelijk van belang om afstromend hemelwater van schone oppervlakken te scheiden van afvalwater en af te voeren naar een infiltratievoorziening of het oppervlaktewater. Op deze manier wordt voorkomen dat schoon hemelwater afgevoerd wordt naar de afvalwaterzuiveringsinstallatie.

In 2004 is een uitgebreide waterparagraaf opgesteld voor het Business Park Ymond-Noord. De procedure van het betreffende bestemmingsplan is echter nooit afgerond. De waterparagraaf uit 2004 is ter informatie toegevoegd in de bijlagen. De informatie in de betreffende waterparagraaf is niet langer actueel, de aanleg van de zogenaamde 'tussensloot' wordt namelijk niet uitgevoerd.

De uitgangspunten en randvoorwaarden uit deze waterparagraaf zijn wel nog immer van toepassing indien het Noordgebied in ontwikkeling wordt genomen. Het Hoogheemraadschap zal actief betrokken worden bij de invulling van het Noordgebied.

Beheer en onderhoud

In zijn algemeenheid geldt dat voor aanpassingen aan het bestaande watersysteem bij het hoogheemraadschap een waterwetvergunning dient te worden aangevraagd. Ook voor werkzaamheden binnen de kern- of beschermingszone (keurzone) van waterkeringen is een waterwetvergunning vereist.

Conclusie

Met in achtneming van het bovenstaande wordt geconcludeerd dat het bestemmingsplan geen negatieve gevolgen heeft voor de waterhuishouding, de beoogde ontwikkelingen voldoen aan de doelstellingen van duurzaam waterbeheer.

6.3. Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Toetsingskader

Monumentenwet

De Monumentenwet regelt de bescherming van archeologisch erfgoed in de bodem, de inpassing ervan in de ruimtelijke ontwikkeling en de financiering van opgravingen. Het adagium is 'de veroorzaker betaalt'. Voor gebieden waar archeologische waarden voorkomen of waar reële verwachtingen bestaan dat ter plaatse archeologische waarden aanwezig zijn, dient door de initiatiefnemer voorafgaand aan bodemingrepen archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd. De uitkomsten van het archeologisch onderzoek dienen vervolgens volwaardig in de belangenafweging te worden betrokken. Het belangrijkste doel is de bescherming van het archeologische in de bodem (in situ) omdat de bodem doorgaans de beste garantie biedt voor een goede conservering. Er wordt uitgegaan van het basisprincipe de 'verstoorder' betaalt voor het opgraven en het documenteren van de aangetroffen waarden als behoud in de bodem niet tot de mogelijkheden behoort.

Referentiesituatie

Cultuurhistorisch waardevolle bebouwing

In het plangebied zijn geen wettelijk beschermde monumenten aanwezig. Het hoofdkantoor van Tata Steel IJmuiden BV ontworpen door Dudok staat overigens wel op de voorlopige lijst van nieuwe rijksmonumenten uit de wederopbouwperiode. Deze lijst is echter nog niet vastgesteld. Voor de voormalige woningen en het kantoorpand in het groengebied geldt dat deze een cultuurhistorische waarde hebben, de panden hebben echter geen beschermde status.

Archeologie

De Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW, via www.kich.nl) geeft aan dat het plangebied is gelegen in een gebied met een middelhoge en hoge trefkans op archeologische sporen. Verder zijn er in het gebied enkele locaties aanwezig waarvan bekend is dat er archeologische waarden aanwezig zijn (archeologische monumenten). Het betreft het gebied aan de oostkant van het plangebied (dat onder meer het gebied Business Park Ymond Velsen beslaat) en enkele kleinere gebieden in de groenzone rondom de Zeestraat (gemeente Beverwijk). Deze gebieden zijn eveneens aangeduid op de Cultuurhistorische Waardenkaart Noord-Holland. Verder heeft de Stichting Cultureel erfgoed Noord-Holland voor het grondgebied van Beverwijk de Nota cultuurhistorie opgesteld, waarin onder andere de archeologische verwachtingswaarden voor Beverwijk, waaronder het Beverwijkse deel van het hoogoverterrein, op zijn genomen. Bij de conclusies en aanbevelingen van dit rapport kan ook voor het gehele hoogoverterrein worden aangesloten.

Het plangebied beslaat een omvangrijk deel in het centrum van de West-Nederlandse kustbarrière. Van zesduizend jaar geleden tot enkele eeuwen na het begin van de jaartelling bouwde de kustlijn zich uit van oost naar west. Door de aaneenschakeling van strandwallen en bijbehorende duinen vormde zich de solide 'ruggengraat' van Holland. In tegenstelling tot het achterliggende getijden- en moerasgebied bood het permanent goede mogelijkheid voor menselijke bewoning en gebruik. Als gevolg van een aantal overstuivingen in Prehistorie en Middeleeuwen zijn de voormalige landschappen, inclusief de overblijfselen van de bijbehorende bewoningsgeschiedenis, uitzonderlijk compleet en in principe veilig in de bodem opgeslagen. Vanwege hun veelal diepe ligging zijn zij aan het aardoppervlak onzichtbaar. Tijdens civieltechnische bodemingrepen zijn de archeologische kwaliteiten voor een niet-deskundige niet of nauwelijks herkenbaar. Maar het zijn juist de bijzondere kwaliteiten van zowel de verhoudingsgewijze intensieve en langdurige bewoning als de goede conservering- en conserveringsomstandigheden die de ondergrond van het plangebied tot een zeer waardevol archeologisch bodemarchief maken. Het is deze potentie die zorgt voor de kwalificatie als zone met een middelhoge en hoge trefkans op archeologische sporen.

Opgavingen en waarnemingen bevestigen dit beeld. Zo is de monumentale waarde aangetoond in de gehele zone ten noorden van de Tweede en Derde Rijksbinnenhaven, op basis van de zich over tientallen hectares uitstreckende akkercomplexen en meerdere bijbehorende boerderijplattegronden uit de IJzertijd en Romeinse Tijd, vondsten uit de Vroege en Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd. Ook bij het hoofdkantoor zijn in het midden van de vorige eeuw akkers met sporen uit zowel de Romeinse Tijd als de Middeleeuwen aangetroffen, waarbij ondermeer een kam, een munt en een gebouw met haardplaats werden gedocumenteerd. Meer westelijk, ter hoogte van de spuisluisen, is een cultuurlaag met onder meer aardewerkfragmenten uit de Midden IJzertijd aanwezig, terwijl ten noordoosten van Wijk aan Zee, bij de aanleg van warmbandwalserij in 1967, de rijke restanten van een nederzetting uit de vroege Middeleeuwen werden opgegraven.

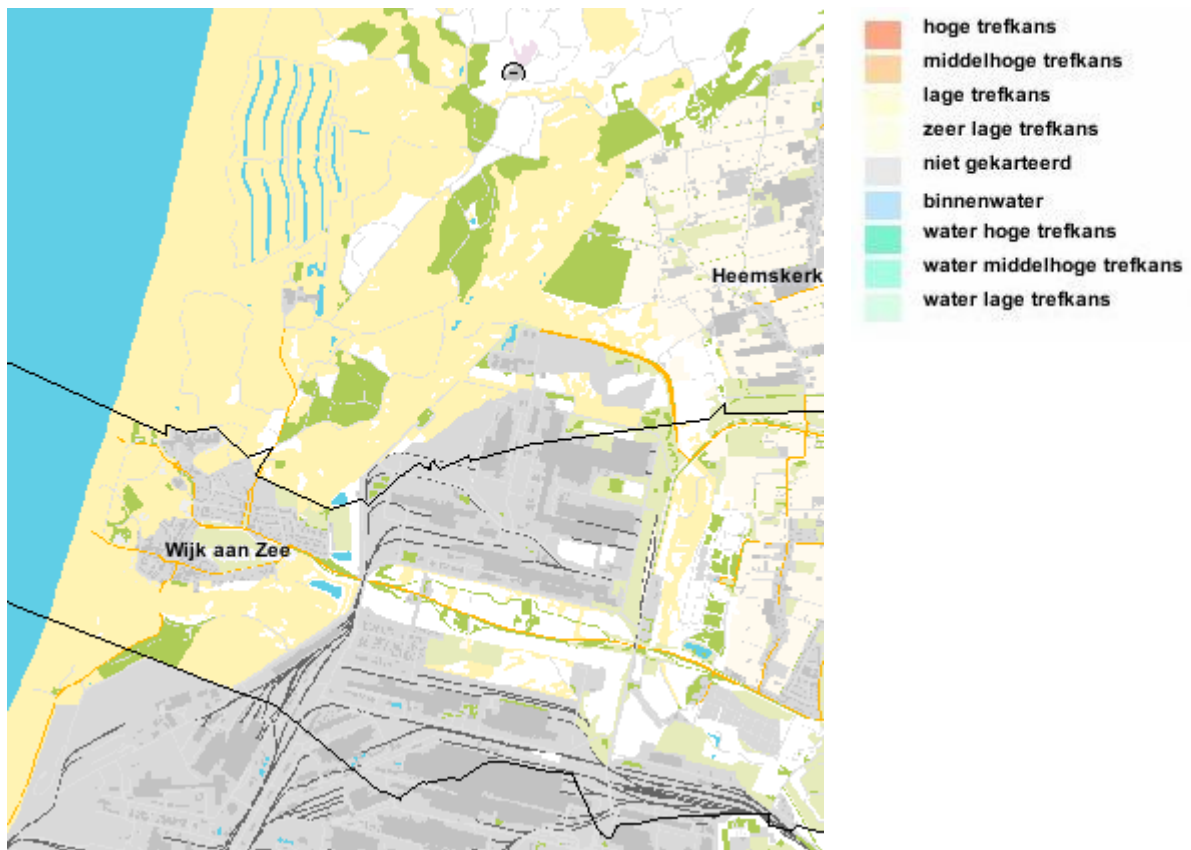
De hoge potentie die de westelijke helft van het gebied kenmerkt, is heel recent onderstreept door onderzoek in de aangrenzende gebieden Heemskerk - Castricum en

IJmuiden - Bloemendaal. Bij onderzoek van 2003 tot 2007 bleek tijdens de sanering van installaties voor de drinkwaterwinning, het afgraven van het Middensluiseland en uitgebreide vergravingen in het Nationaal Park Zuid-Kennemerland steeds de aanwezigheid van waardevolle begraven cultuurlandschappen uit de IJzertijd, Romeinse tijd en vroege Middeleeuwen. De vondsten variëren van opeengestapelde voormalige akkers en karrensporen tot omvangrijke nederzettingen.

De hoge archeologische verwachtingswaarden worden versterkt door de zeldzaamheidswaarde die eigen is aan met name de zuidelijke helft van het hoogovengebied. De aanwezigheid van het Noordzeekanaal, waar praktisch alle archeologische waarden verloren zijn gegaan, en het in sterke mate beschadigd en verloren zijn geraakt van de aangrenzende bodem als gevolg van de activiteiten van Tata Steel IJmuiden BV, veroorzaken een ernstige lacune in het oudheidkundig bodemarchief. De daardoor relatief zeldzaam geworden archeologische overblijfselen vertegenwoordigen hierdoor een extra groot belang.

Ontwikkelingsmogelijkheden bestemmingsplan

Ter plaatse van het Noordgebied geldt dat het grootste deel van het gebied nog niet in kaart is gebracht. Op enkele delen komt een lage tot zeer lage trefkans op archeologische sporen voor. Alleen in de zone langs de Waterweg is sprake van een middelhoge trefkans. Voor het Noordgebied gelden dezelfde onderzoeksverplichtingen als voor het overige deel van het plangebied: voorafgaand aan het uitvoeren van werkzaamheden met een bepaalde planomvang (groter dan 500 m²) en op een bepaalde diepte (meer dan 60 cm) dient archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd.

Figuur 7.1 Archeologische verwachtingen (bron: www.kich.nl)

Conclusie

In het bestemmingsplan wordt rekening gehouden met de aanwezige landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden. De ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt zullen niet leiden tot ongewenste situaties. Het bestemmingsplan maakt bewoning van de cultuurhistorische waardevolle panden niet langer mogelijk, het plan heeft echter geen consequenties voor het eventueel behoud van deze panden. Dat is van andere factoren dan de ruimtelijke regeling afhankelijk.

Vanwege de middelhoge en hoge archeologische verwachtingswaarden in het gehele bestemmingsplangebied, worden aan werkzaamheden met een bepaalde planomvang (groter dan 500 m²) en op een bepaalde diepte (meer dan 60 cm) voorwaarden verbonden.

6.4. Hinder van bedrijfsactiviteiten

Toetsingskader

In een bestemmingsplan dient rekening te worden gehouden met eventuele milieuhinder door bedrijven. Uitgangspunt daarbij is dat bedrijven niet in hun bedrijfsvoering worden beperkt en dat ter plaatse van woningen sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Voor de afstemming tussen milieugevoelige en milieuhinderlijke functies wordt milieuzonering toegepast. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van de VNG publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' (2009). In deze publicatie is lijst opgenomen waarin de meest voorkomende bedrijven en bedrijfsactiviteiten zijn gerangschikt naar mate van milieubelasting. Voor elke bedrijfsactiviteit is de maximale richtafstand ten opzichte van milieugevoelige functies aangegeven op grond waarvan de categorie-indeling heeft plaats gevonden. De richtafstanden gelden ten opzichte van het omgevingstype 'rustige woonwijk'. Voor andere omgevingstypen dan een rustige woonwijk kunnen kleinere richtafstanden worden gehanteerd. Milieuzonering beperkt zich tot de milieuaspecten met een ruimtelijke dimensie: geluid, geur, gevaar en stof.

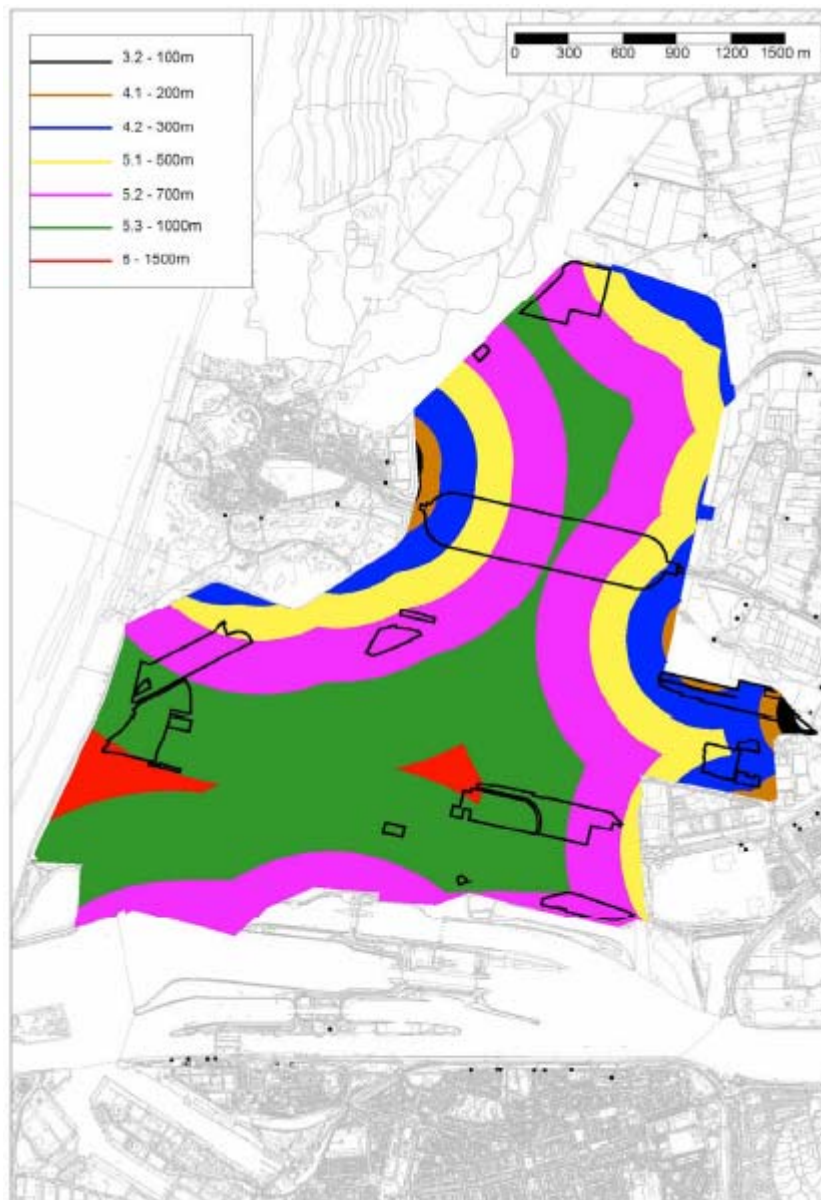
Referentiesituatie

De vigerende bestemmingsplannen bevatten weinig tot geen beperkingen als het gaat om de toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten.

Ontwikkelingsmogelijkheden bestemmingsplan

Het nieuwe bestemmingsplan bevat een milieuzonering waarmee de toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten is beperkt ten opzichte van de huidige situatie. Milieuzonering is alleen van toepassing op nieuwe situaties, dat wil zeggen de ontwikkeling van nieuwe milieugevoelige bestemmingen of de ontwikkeling van nieuwe bedrijfsactiviteiten. Voor bestaande bedrijfsactiviteiten die niet binnen de algemene toelaatbaarheid passen wordt doorgaans een maatbestemming opgenomen onder de aanname dat afstemming met de omgeving al heeft plaatsgevonden in het milieuspoor.

Op basis van de systematiek van inwaartse milieuzonering, rekening houdend met de afstand tot bestaande woningen, is de toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten bepaald. In de bijlagen bij de regels bij het bestemmingsplan is Staat van Bedrijfsactiviteiten opgenomen, die is gebaseerd op de VNG publicatie bedrijven en milieuzonering, waarin veel voorkomende bedrijfsactiviteiten zijn ingedeeld in categorieën met bijbehorende richtafstanden. Voor bestaande bedrijven die niet binnen de algemene toelaatbaarheid passen is een specifieke bedrijfsbestemming opgenomen. In figuur 7.2 is de milieuzonering (toegestane bedrijfsactiviteiten in relatie tot de dichtstbijzijnde woningen) op basis van de systematiek van inwaartse milieuzonering ruimtelijk weergegeven. Deze milieuzonering vormt de basis voor de algemene toelaatbaarheid voor bedrijfsactiviteiten die is opgenomen in het bestemmingsplan.

Figuur 7.2 Milieuzonering plangebied

Bestemmingsregeling

De staalfabriek Tata Steel IJmuiden BV is ingedeeld in categorie 6 in de systematiek van de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering'. Hierbij hoort een richtafstand tot woningen van 1.500 m. Omdat het bestemmingsplan hoofdzakelijk conserverend van aard is en de afstand tussen het plangebied en de dichtstbijzijnde woningen doorgaans minder is dan 1.500 m (richtafstand), worden vanuit milieuoogpunt andere dergelijk zware bedrijven niet toegestaan. Voor het gebied dat behoort tot de inrichting Tata Steel IJmuiden BV is een maatbestemming opgenomen die het staalbedrijf en aanverwante bedrijfsactiviteiten toestaat.

Voor het overige worden in het plangebied de op dit moment aanwezige bedrijven (zoals hierboven opgesomd) toegestaan evenals andere bedrijven in categorie 1 tot en met 4.2. uit de Staat van bedrijfsactiviteiten. Daarmee wordt ruimte geboden aan andere bedrijven om zich op het terrein te vestigen. Door de milieucategorie te maximaliseren tot ten hoogste categorie 4.2. wordt echter voorkomen dat zware bedrijven zich vestigen. De richtafstand tot

woningen is bij dergelijke bedrijven ten hoogste 300 m. Veel van de aanwezige bedrijven zijn overigens op basis van hun huidige activiteiten ingedeeld in categorie 5 (5.1. tot en met 5.3.) Deze bedrijven worden op "op maat" bestemd. Dit houdt in dat ze hun huidige bedrijfsactiviteiten kunnen voortzetten en dat indien het aanwezige bedrijf verdwijnt hier ofwel een bedrijf met dezelfde bedrijfsactiviteiten ofwel een bedrijf in ten hoogste categorie 4.2 zich kan vestigen. Indien hiertoe aanleiding is –in verband met de afstand tot woningen– is een lagere ten hoogste (algemene) toelaatbare milieucategorie te worden opgenomen.

Teneinde voldoende flexibiliteit voor Tata Steel IJmuiden BV te behouden zijn op de gedeelten die nu niet behoren tot de Tata Steel IJmuiden BV-inrichting (volgens de milieurevisievergunning) ook bedrijfsactiviteiten van het staalbedrijf toegestaan in ten hoogste de milieucategorie zoals deze volgens de reguliere milieuzonering (zie figuur 2.3) zouden zijn toegestaan. Om voldoende flexibiliteit voor de overige aanwezige bedrijven te behouden, is er in het bestemmingsplan een afwijkmogelijkheid opgenomen om deze bedrijven op andere plekken binnen het plangebied toe te staan dan de huidige locatie.

Conclusie

Door toepassing van milieuzonering wordt de kans op hinder van nieuwe bedrijfsactiviteiten verkleind, er is door het aanhouden van richtafstanden geen kans op onaanvaardbare milieuhinder. Ter plaatse van woningen is sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en nieuwe bedrijfsactiviteiten worden niet in hun bedrijfsvoering beperkt.

6.5. Industrielawaai

Toetsingskader

Rond industrieterreinen waar inrichtingen zijn of mogen worden gevestigd die 'in belangrijke mate geluidshinder kunnen veroorzaken' (voormalige A-inrichtingen), wordt een geluidszone vastgesteld. Buiten deze geluidszone mag de geluidsbelasting als gevolg van het betreffende industrieterrein niet meer dan 50 dB(A) bedragen. Binnen de zone zijn woonbestemmingen en andere geluidsgevoelige bestemmingen slechts aanvaardbaar indien de geluidsbelasting op de gevel aan de wettelijke grenswaarden voldoet. Voor nieuwe geluidsgevoelige functies, zoals woningen, geldt een wettelijke voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A). In bepaalde gevallen is vaststelling van een hogere waarde mogelijk, in het algemeen tot 55 dB(A), wanneer blijkt dat het niet mogelijk is om met maatregelen de geluidsbelasting te reduceren.

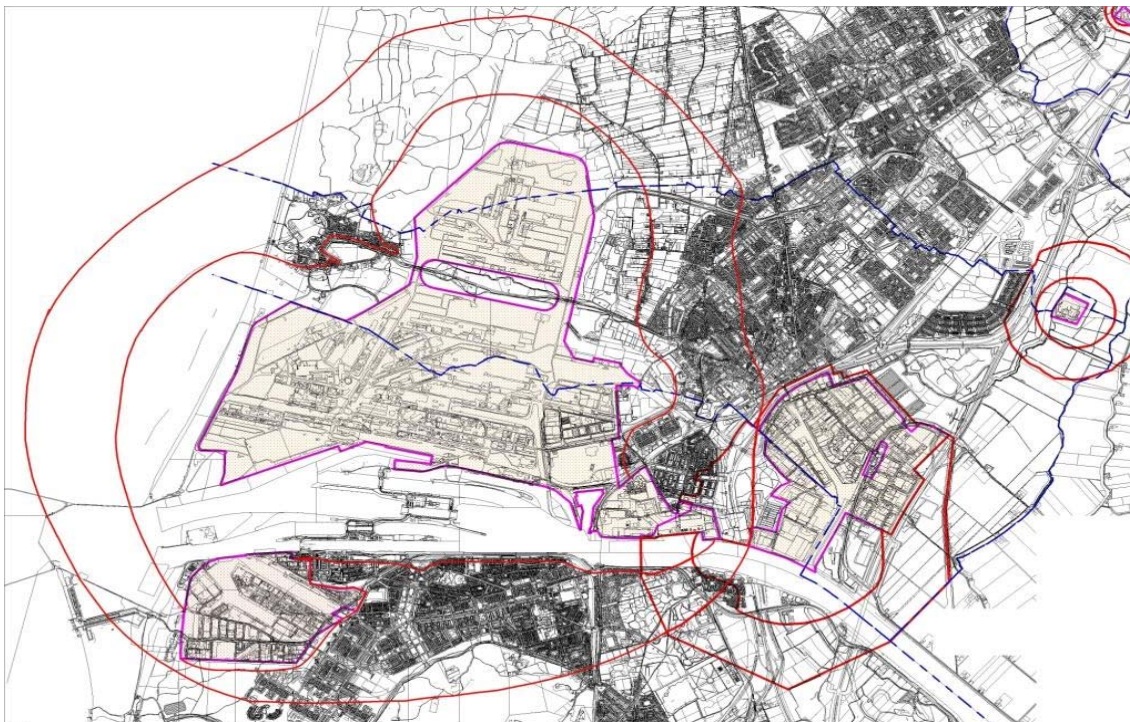
Sanering Industrielawaai

Door saneringsmaatregelen bij diverse bedrijven op het gezondeerde industrieterreinen IJmond is de geluidsemissie afgenomen en is de geluidsbelasting gewijzigd ten opzichte van de situatie tijdens de vaststelling van het zonebesluit. Daarop volgend is voor woningen die zijn gelegen binnen de 55 dB(A) contour, bij besluit van de minister van VROM (21 maart 2001), een ten hoogste toelaatbare waarde van de geluidsbelasting (MTG) vastgesteld.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland hebben op 26 januari 2006 het aanvullend saneringsprogramma industrielawaai Industrieterrein IJmond vastgesteld dat behoort bij het besluit van GS van 7 februari 2005 (2006-4088). In het aanvullend saneringsprogramma is aangegeven dat voor sommige woningen in Oud IJmuiden de eerder vastgestelde MTG waarden moeten worden verhoogd. Het Rijk heeft deze waarden vastgesteld. MTG punten vormen, naast de zonegrens, beoordelingslocaties voor de geluidsproductie van de bedrijven op het gezondeerde industrieterrein.

Referentiesituatie

Het industrieterrein waarbinnen Tata Steel IJmuiden BV en enkele andere bedrijven liggen is gezoneerd in het kader van de Wet geluidhinder. De begrenzing van het plangebied aan de noordzijde, westzijde en zuidzijde komt overeen met de grens van het gezoneerde industrieterrein. Rondom het industrieterrein ligt een geluidzone, waarbinnen beperkingen gelden voor de ontwikkeling van geluidgevoelige bestemmingen. De vastgestelde zonegrens die behoort bij de geluidzone IJmond ligt buiten het plangebied. In figuur 7.3 is de grens van het gezoneerde industrieterrein in (paars), de zonegrens (de buitenste rode contour) aangegeven. Bij het bepalen van de geluidbelasting op de zonegrens of op een locatie binnen de zone wordt de geluidsproductie van alle bedrijven binnen het gezoneerde bedrijventerrein meegenomen.

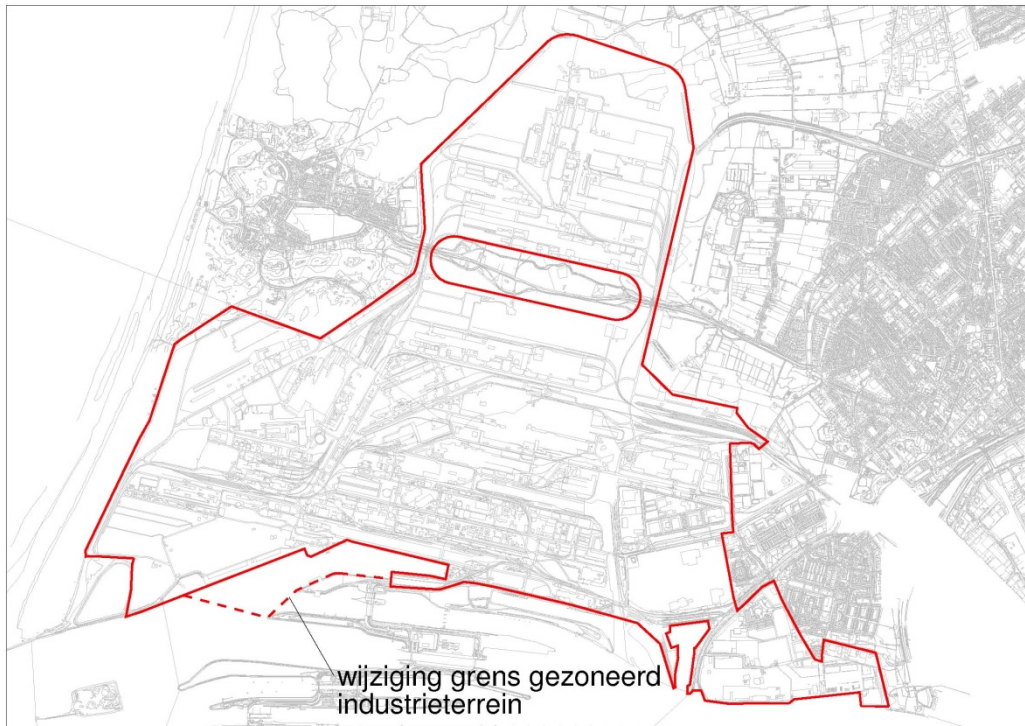

Figuur 7.3 Gezoneerd industrieterrein (paars) en zonegrens (buitenste rode contour)

Ontwikkelingsmogelijkheden bestemmingsplan

De inrichtingsgrens van Tata Steel IJmuiden BV ligt gedeeltelijk buiten de grens van het gezoneerde Industrieterrein IJmond. Het betreft het Hoogovenkanaal en de transithal aan de uiterste zuidzijde van het plangebied. Het is gewenst om in dit bestemmingsplan de grens van het gezoneerde industrieterrein IJmond zodanig te verleggen (zie figuur 7.4) dat de inrichting Tata Steel IJmuiden BV hier geheel binnen valt. Dit heeft gevolgen voor de geluidzone, de afstand tot de zonegrens neemt ter plaatse van de wijziging af.

Dit zou consequenties kunnen hebben voor de geluidsbelasting op de zonegrens en op de MTG punten. Dit is echter niet het geval. Uit een beoordeling van de zonebeheerder blijkt dat de grenswijziging akoestisch neutraal kan worden uitgevoerd.

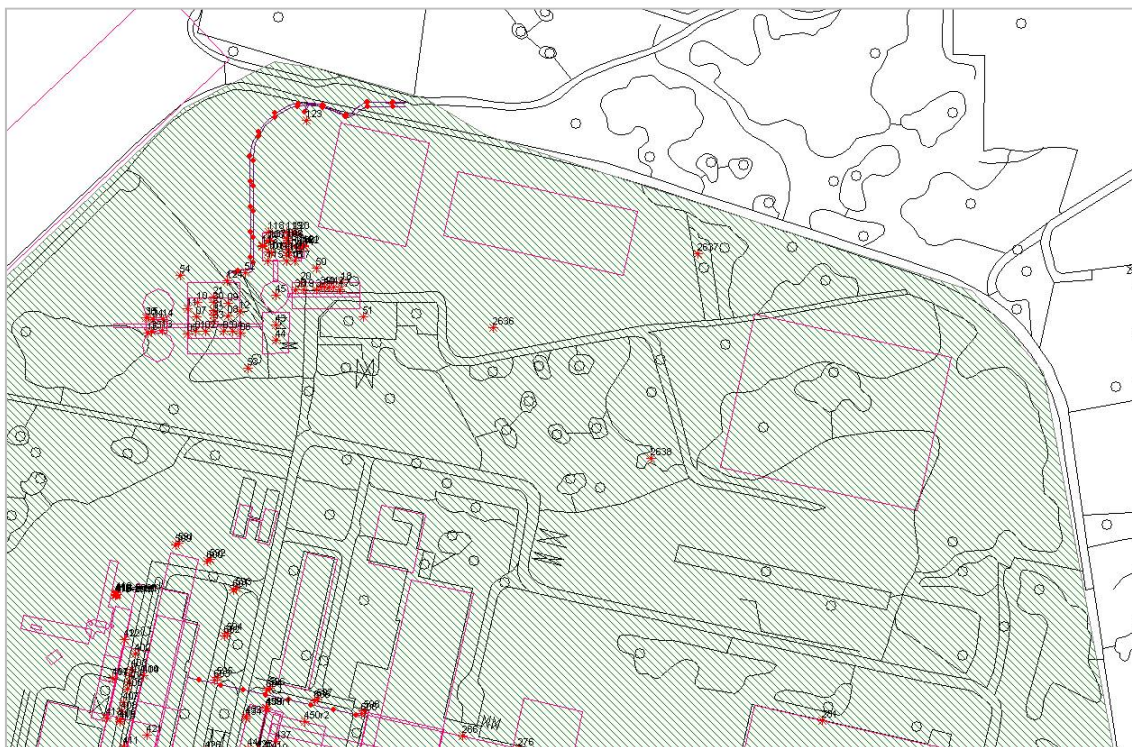
Figuur 7.4 Wijziging gezoneerd industrieterrein

Het bestemmingsplan maakt vestiging en uitbreiding van bedrijven mogelijk overeenkomstig de Staat van Bedrijfsactiviteiten behorende bij de regels van het bestemmingsplan. Uitbreiding of vestiging van bedrijven wordt voor wat betreft het aspect geluid getoetst aan de Wet Milieubeheer en het daarin opgenomen principe van de best beschikbare Technieken (BBT). Het is nu nog onbekend of en zo ja welke bedrijven zich gaan vestigen binnen het plangebied van het bestemmingsplan Industrieterrein Tata Steel. Voor wat betreft het aspect geluid wordt een vergunningaanvraag van een bedrijf met een bepaalde geluidemissie, in het kader van de Wet geluidhinder, getoetst aan de zone. Deze toetsing vindt plaats door zonebeheerder Provincie Noord-Holland. Concreet betekent dit dat wordt getoetst aan de zonegrens en aan de bij woningen vastgestelde Maximaal Toegestane Geluidbelastingen (MTG's).

Uit het zonebeheermodel blijkt dat er vrijwel geen geluidruimte meer is voor nieuwe, zwaardere geluidemitterende bedrijven op het gezoneerde industrieterrein. Dit is alleen mogelijk als bestaande bedrijven worden gesaneerd of de huidige MTG's worden opgehoogd. Dit laatste heeft al plaatsgevonden op een aantal locaties in IJmuiden en Wijk aan Zee.

Noordgebied

Om de ontwikkelingsruimte in het Noordgebied vanuit het oogpunt van industrielawaai te beoordelen is door de zonebeheerder, Provincie Noord-Holland, een indicatieve geluidsberekening uitgevoerd. In het zonebeheermodel zijn, naast de bestaande bronnen, drie fictieve industriële geluidbronnen toegevoegd in het Noordgebied (zie figuur 8.3). De bronvermogens (zie tabel 8.1) zijn gebaseerd op categorie 4.2 bedrijf waar geluidrelevante bedrijfsactiviteiten plaatsvinden. Aangenomen wordt dat de aanwezige geluidbronnen een geluidbelasting van 50 dB(A) veroorzaken op een afstand van 300 m van de inrichting. Dit betekent omgerekend dat het bronvermogen 111 dB(A) bedraagt.

Figuur 8.3 Invoer fictieve bronnen 2636, 2637 en 2638 in zonebeheermodel IJmond (bron: provincie Noord-Holland)

De kenmerken van de toegevoegde geluidbronnen zijn als volgt:

Bron	Bronvermogen (dB)	Bedrijfsduren (dag / avond / nacht)
2636	112	100% / 100% / 4%
2637	111	100% / 100% / 4%
2638	113	100% / 100% / 4%

Uit de indicatieve berekening volgt dat de drie toegevoegde bronnen niet zorgen voor een overschrijding van de maximale geluidbelasting op de zonegrens van 50 dB(A). De geluidzone biedt ruimte voor de ontwikkeling van nieuwe geluidbronnen in het Noordgebied.

Conclusie

Rondom het industrieterrein waarop Tata Steel IJmuiden BV. en bedrijven van derden liggen is een zone vastgesteld waarbinnen beperkingen gelden voor de ruimtelijke ordening voor bestaande en nieuwe geluidgevoelige bestemmingen. Het bestemmingsplan maakt vestiging en uitbreiding van bedrijven mogelijk overeenkomstig de Staat van Bedrijfsactiviteiten behorend bij het bestemmingsplan. Uitbreiding of vestiging van bedrijven wordt voor wat betreft het aspect geluid getoetst aan de Wet milieubeheer en het daarin opgenomen principe van de best beschikbare Technieken (BBT). Tevens wordt een vergunningaanvraag van een bedrijf door de provincie als zonebeheerder getoetst aan de zonegrens en de vastgestelde Maximaal Toegestane Geluidbelastingen (MTG's). Uit het zonebeheermodel blijkt dat er vrijwel geen geluidruimte meer is voor nieuwe, zwaardere geluidemitterende bedrijven op het gezoneerde industrieterrein. Voor het Noordgebied geldt dat er nog wel ruimte is binnen de geluidzone. Op grond van indicatieve berekeningen is er ruimte voor de ontwikkeling van bedrijfsactiviteiten uit categorie 4.2.

7. Conclusies en vertaling in bestemmingsplan

7.1. Conclusies

De belangrijkste conclusies uit het voorliggende planMER zijn:

- Het Natura 2000-gebied Noordhollands Duinreservaat, dat ten noordwesten van het plangebied ligt, heeft een zeer hoge stikstofbelasting. De ontwikkeling van nieuwe bedrijfsactiviteiten leidt tot een toename van de stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied. Gelet op de vereisten van de Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet) kan een toename van de stikstofdepositie niet zonder meer worden toegestaan, aangezien de kritische depositiewaarden voor de maatgevende habitattypen op dit moment reeds worden overschreden. De toekomstige ontwikkelingen kunnen alleen plaatsvinden als maatregelen worden getroffen om toename van stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied te voorkomen. Uitbreiding van de activiteiten van Tata Steel in het Noordgebied is in de huidige en toekomstige situatie mogelijk, aangezien deze activiteiten onder het bestaand gebruik vallen (zie paragraaf 3.1.1). Verplaatsing van activiteiten leidt echter wel tot een verandering in de effecten op de gevoelige gebieden die mogelijk in het milieuspoor moeten worden onderzocht. Negatieve effecten als gevolg van verstoring en verandering van de waterhuishouding kunnen worden uitgesloten. Omdat het plangebied buiten het Natura 2000-gebied ligt, zijn directe effecten niet aan de orde.
- Uit het luchtkwaliteitsonderzoek volgt dat in de referentiesituatie buiten de grenzen van het plangebied (het plangebied zelf behoort niet tot de gebieden waar de luchtkwaliteitsnormen uit hoofdstuk 5 van de Wm van toepassing zijn) overschrijdingen van de jaargemiddelde concentraties PM₁₀ voorkomen. Industriële bronnen hebben de grootste bronbijdrage. Deze overschrijdingen komen voor ten zuiden en ten westen van het plangebied. Ter plaatse van overschrijdingen bedraagt de planbijdrage maximaal 0,025 µg / m³ waardoor de mogelijke ontwikkelingen niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtkwaliteit. Op overige locaties in de omgeving van de het ontwikkelingsgebied bedraagt het effect op jaargemiddelde concentratie PM₁₀ maximaal 1,7 µg / m³. Op deze locaties vinden in de referentiesituatie en in de plansituatie geen overschrijdingen van de grenswaarden plaats.

Voor de jaargemiddelde concentratie NO₂ geldt dat de grootste bronbijdragen worden veroorzaakt door het wegverkeer. Zowel in de referentiesituatie als in situatie na planrealisatie wordt voldaan aan de jaargemiddelde grenswaarde voor NO₂. Het aspect luchtkwaliteit vormt daarom geen belemmering voor de uitvoering van het bestemmingsplan.

Voor de overige milieuthema's (bodem, water, landschap, cultuurhistorie, archeologie, externe veiligheid) geldt dat er, op basis van de uitgevoerde onderzoeken, geen belemmeringen zijn voor de uitvoering van het bestemmingsplan. Waar relevant zijn resultaten en conclusies vertaald in de regels en op de verbeelding van het bestemmingsplan:

- De resultaten van de milieuzonering zijn vertaald in een algemene toelaatbaarheid voor bedrijfsactiviteiten
- In het bestemmingsplan is een dubbelbestemming opgenomen ten behoeven van de bescherming van mogelijk aanwezige archeologische waarden
- Bij ontwikkelingen in het Noordgebied dient de toename van verhard oppervlak te worden gecompenseerd door de aanleg van nieuw oppervlaktewater waarbij 10% compensatie de richtlijn vormt.
- Om onaanvaardbare situaties ten aanzien van externe veiligheid te voorkomen is verplaatsing of uitbreiding van bestaande risicorelevante bedrijfsactiviteiten of het starten van nieuwe risicorelevante binnen bestaande inrichtingen enkel toegestaan met een afwijkingsmogelijkheid. Nieuwe risicorelevante inrichtingen zijn slechts toegestaan door middel van een wijzigingsbevoegdheid.